לציונות — לסוציאליזם — לאחוות עמים

יום ג', י"ח בתשרי תשמ"ז, 21 באוקטובר 1986 / שנת מ"ז מס' 13170 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

הנציג הסובייטי ערך ביקור נימוסין במשרד החוץ בי-ם

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממונה על האינטרסים של משלחת [illegible] בישראל [illegible] קוויטיקובסקי קיים אתמול ביקור נימוסין ראשון במשרד החוץ. הוא נפגש עם המשנה למנכ"ל חנן בר-און ועם מנהל מחלקת מזרח אירופה.

קוויטיקובסקי, אשר שרת בישראל בשנות השישים כמזכיר שני בשגרירות פולין, הביע שמחה לשרת שוב בישראל ואמר, כי הוא בטוח שהיחסים בין שתי המדינות יתהדקו.

מתיחות בין וייצמן לפרס על רקע חלוקת הסמכויות בין טמיר לביילין

וייצמן הצביע נגד החלטת הממשלה למנות את ביילין למנכ"ל מדיני של משרד החוץ ● טמיר נפגע עמוקות מניטרולו מכל נושא מדיני במשרד — שוקל התפטרות ● זעם רב גם במשרד החוץ שהביע „שאט נפש מהאקרובטיקה הפוליטית" ● פרס הציע לביילין ולטמיר לכהן ברוטאציה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על משמר"

הפגישה השנייה, שהתקיימה אמש בין שר החוץ שמעון פרס לבין השר עזר וייצמן ומנכ"ל משרד החוץ הנכנס אברהם טמיר, הסתיימה באווירה קשה וללא הסכמה — על כך נודע סמוך לחצות.

במהלך הפגישה העלה שמעון פרס אפשרויות לחלוקה אחרת של הסמכויות בין המנכ"ל (טמיר) למנכ"ל המדיני (ד"ר יוסי ביילין) משהוצעה על-ידיו במקור. אולם טמיר טען, כי עדיין כל האפשרויות מרוקנות את משרת המנכ"ל מתוכנה.

טמיר שוקל התפטרות

לקראת סיום הפגישה סוכם, כי היום ימשכו הדיונים. טמיר בינתיים אינו מתכונן להכנס לתפקיד. וכפי שנודע הוא שוקל התפטרות. בכל מקרה יהיה אקט ההתפטרות אישי, ולא יחייב את עזר וייצמן.

טמיר – מנכ"ל מנהלי!

ביילין -- מנכ"ל מדיני!

החלטת הממשלה להוסיף משרת מנכ"ל מדיני במשרד החוץ ולמנות בה את ד"ר יוסי ביילין, כצד המנכ"ל אברהם טמיר, התקבלה בהתנגדות תקיפה וזועמת אצל השר עזר וייצמן ואברהם טמיר מצד אחד, ובקרב ועד עובדי משרד החוץ מצד שני.

וייצמן הצביע נגד החלטות הממשלה בעניין ויצא את משכן הכנסת, בו התקיימה הישיבה, בכעס רב. לאחר מכן הוא נועד בלשכתו במשרד ראש-הממשלה עם אברהם טמיר ויחד יצאו נסערים את הבניין.

רוטאציה: ביילין — טמיר

מאוחר יותר נועד פרס עם וייצמן וטמיר, בהשתתפות ד"ר ביילין. בפגישה זו, שהופסקה לקראת השעה 8 בערב — בגלל האירוע לציון מאה שנה להולדת בן-גוריון, שנערך (סוף בעמוד 2)

הצבעת האמון בממשלה: 82 בעד, 17 נגד ו־3 נמנעים / נאום הכתר של שמיר / גרנות: את העגלה יכול להוציא מהבוץ רק עגלון ● עמוד 3

דו"ח הבדיקה בפיגוע יטען: לא היה מחדל ● עמוד 4

היכן ועננו? לא נמצא בישראל ולא בבריטניה ● עמוד 2

לגליון היום מצורף „הדף הירוק"

המימשל שיגר ברכה ואזהרה לרה"מ שמיר

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — מימשל רייגן ברך אמש את יצחק שמיר על היכנסו לתפקיד ראש-הממשלה, אך ניצל את ההזדמנות להזהיר שוב מפני הרחבת ההתנחלויות הישראליות בגדה.

דובר מחלקת המדינה הזכיר את דברי שולץ בסוף השבוע שעבר, כאשר בראיון טלוויזיוני הביע דאגה משינוי במדיניות ההתנחלויות תחת שמיר.

המימשל מודאג מידיעות, כי שמיר וחבריו בליכוד מקווים להאיץ את תהליך ההתנחלות בחודשים הקרובים.

בינתיים מגינה מחלקת המדינה על המשך תוקף ההיתר שניתן למשרד אש"ף בוושינגטון, על אף המחאה הישראלית בעקבות ההתקפה ליד הכותל.

במימשל הוכחשה הידיעה לפיה פשטו סוכני האפ.בי.איי. על המשרד בחיפוש אחר ראיות לפעילות בלתי-ליגאלית שנעשית בו.

הממשלה החדשה: תמונה קבוצתית עם הנשיא

עומדים (מימין לשמאל): שרון, מודעי, וייצמן, הורביץ, פרס, שחל, המר, נת, שפירא – השרה אלמוזלינו – צור, יעקבי, ברלב, קצב, רובינשטיין, ארנס, נחמקין רבין נסים יושבים (מימין לשמאל): לוי, פרס, הנשיא הרצוג, שמיר, נבון (צילום: הררי)

מודעי לא נכלל בקבינט

בישיבה בת חמש דקות אישרה אתמול הממשלה החדשה את תקנון הממשלה, חמשת הסגנים הרכב הוועדות והקבינט ● היום ב־9 — טקס חילופי המשמרות בין פרס לשמיר ● בהשקת כוסות שמפניה אצל הנשיא אמש — החלה ממשלת שמיר את כהונתה

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה החכנסה אתמול לישיבה ראשונה בת חמש דקות. בה אישרו תקנון הממשלה, חמשת סגני השרים הקיימים והרכב ועדות השרים. כן אישרה הממשלה הוספת מינוי של מנהל מדיני במשרד החוץ (ראה ידיעה נפרדת).

הממשלה אישרה את הרכב הקבינט על פי הרכב הממשלה היוצאת. וזאת על אף הפצרות יצחק מודעי מראש-הממשלה יצחק שמיר, כי יוחזר (סוף בעמוד 2)

הבלתי יאומן

כשהושבעה, לפני למעלה משנתיים, ממשלת האחדות הלאומית בראשותו של שמעון פרס, לא נמצאו פרשנים ונביאים פוליטיים, שחשו להעניק לה תוחלת חיים שעשויה להגיע אל תאריך היעד של המאניפולציה המפלגתית המשונה הידועה בשם „רוטאציה". נדמה היה, כי הניגודים בין הגושים הגדולים שהסכימו, בלית ברירה, לחלק ביניהם את השלטון, יתחדדו כתוצאה מישיבה ליד שולחן אחד, ויביאו מהר מאוד לפיצוצה הפנימי של האחדות. עוד באוויר המתות תיזהדו קריאות-חוגגאי האלימות מאסיפות הבחירות של הליכוד, וקשה היה להאמין, בסתיו 1984, כי בעוד שנתיים יתפטר פרס מראשות הממשלה כדי לקיים הסכם גנטלמני מאולץ, וכי יסכים לכהן כשר חוץ תחת שמיר. ודאי לא העלה איש על הדעת, כי הסיכום הכולל של תקופת הרוטאציה הראשונה יהיה, להפתעת הכל, רגוע למדי; התברר, כי שתי המפלגות הגדולות יכולות לשכון בכפיפה אחת, וגם כשלעיתים הן רבות ביניהן בקולי-קולות, לבסוף הן משלימות, מתפייסות, ובחיבוקים הדדיים (כפי שראינו זאת אמש לעיני מצלמות הטלוויזיה) חוזרות לחדר הישיבות המשותפות.

הבלתי-יאומן קרה איפוא על אפם ועל חמתם של כל מומחי המדיניות, אשר לא יכלו לספק ולו תקדים היסטורי אחד לתוכנית של הרוטאציה ומימושה. מן הפרספקטיבה הקצרה של היום, קשה להעריך מי משני הפארטנרים גילה גמישות רבה יותר, ויתר יותר והשלים עם צעדי מדיניות שנגדו את עמדותיו; המאזן, מכל מקום, לא יהיה חד-משמעי. בשנה הראשונה היה המערך חוסך והליכוד תקיף, ובכך טיכל שורה של יוזמות כלכליות ומדיניות. אך החל מקייץ אשתקד עברה היוזמה לידי מפלגת העבודה, והיא שטבעה את חותמה על כלל המדיניות הממשלתית. סקרי דעת הקהל מוכיחים, כי הישיבה בממשלת האחדות על תקן של חצי-בפנים-חצי-בחוץ, לא רק שלא חיזקה את „חרות", אלא הביאה לשחיקה מהירה בכוחו האלקטוראלי. לעומת התמראה המסחררת בפופולאריות של ראש הממשלה (לשעבר) שמעון פרס. האם עכשיו, כשמפלגת העבודה יורדת לתפקיד של שחקן-משנה בממשלת האחדות, ויצחק שמיר מתמנה לראשה, יתהפך גם גלגל הסקרים, ותחל נפילתו של המערך ועלייתו של שמיר? האם ישכח הציבור הלאומי את דבקותו לפרס את הסכמים, את מאמציו לפיוס בין חלקי עם יריבים, את נכונותו להטיל למשחק מלוא כובד עתידו הפוליטי למען השגת מטרות שנראו לו חשובות, ומעל לכל את הכאריזמה, הדבקה מאליה לכמעט כל ראש ממשלה מעצם תפקידו, ואשר דבקה בפרס גם בשל הקשרים המיוחדים שפיתח עם ראשי ממשלות המערב? למרות הפכפכנותו של הציבור הישראלי, בונה מפלגת העבודה את עתידה דווקא על אורך זכרונו ושימותו של הציבור, ולא על שכחתו; על נאמנותו ולא על התכחשותו.

ממשלת יצחק שמיר יוצאה לדרך. אנו, כאופוזיציה, סבורים שמדינת ישראל ראויה לטובה ממנה; כאזרחי הארץ, אנו כמובן מקווים להצלחתה.

„פלשתינים ניסו לחטוף הטייס השבוי בעת שהועבר לביירות"

גילה אתמול מפקד ב„אמל" ● המפקד שהציג עצמו בשם אחמד סיפר כי הטייס הישראלי הוא יהודי ממוצא רומני, בן 28, בעל שיער בלונדי והופעה נאה ● הוא הוסיף כי לשמחתם השבוי לא נפגע והם מקווים שיוכלו להחליפו באנשי „אמל" הכלואים בישראל

ביירות. — הטייס הישראלי שנישבה בלבנון, הועבר למקום מיסתור בביירות — גילה אתמול אחד משוביו לכתב אי.פי. האיש, שהזדהה בשם, „אחמד" אמר, שהמכונית שבה הוסע הטייס הגיעה לביירות תחת אש. „פלשתינים ונאצריסטים ירו עלינו כאשר נסענו בכביש החוף, בנסותם לחטוף מאתנו את הטייס אך הם (סוף בעמוד 2)

„העושר דומה לזבל, כשהוא צבור בערימות — הוא מסריח"

קראו חברי הוועדים של בל"ל שפלשו לבניין ההנהלה

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

רק בעזרת השטיחים הרכים מקיר לקיר בקומות ההנהלה בבנק לאומי בתל-אביב נבלעו צעדיהם המהירים של כ־70 מחברי הוועדים של הבנק באיזור תל-אביב. הם היו מוכנים לשחזר את ההתפרצות לחדרו של היו"ר הפורש, ארנסט יפת, בסוף שבוע שעבר, בחדרי המנהלים שבקומה הרביעית. אבל הפעם המשחק התנהל על-פי כללים אחרים.

הידיעות המוקדמות על כוונתם של אנשי ועד העובדים של בל"ל להשתלט על לשכותיהם של היו"ר אלי הורביץ והמנכ"ל מרדכי איינהורן, העלו את הכוננות בקומת ההנהלה. ההנהלה החליטה לסגור בפני העובדים את שערי הבניין, ולקראת 10 בבוקר התקבצו מול השערים הנעולים עשרות חברי ועד מאיזור תל-אביב. באותה שעה ניסו ראשי הוועד הארצי לשכנע את אנשי ההנהלה, כי מוטב שיאפשרו לעובדים להיכנס. עם מתן האישור זינקו העובדים ועלו בריצה לקומת ההנהלה.

יו"ר הוועד, לואי רוט, קיבץ אותם והכריז: נבקש מנציגי ההנהלה להופיע בפנינו. אם הם יסרבו – ניכנס לחדרים שלהם ונשמיע מה שיש לנו לומר. במהלך ההמתנה לתשובת ראשי הבנק התלהטו מדי פעם הרוחות ועובדים החלו לצעוק: „בכוח, בכוח!" היו גם כמה תקריות בהן תקף איש ביטחון של הבנק צלמים שסיקרו את האירוע, ואיים „לשבור להם את המצלמות".

„אין לי אפילו סיגרים"

לבסוף החליט אלי הורביץ לצאת אל העובדים. על הפלישה לחדרו של יפת אמר: „במקום לראות את המחזה המביש הזה, הייתי בקונצרט. זו לא שיטה לנהל מו"מ". הורביץ טען, שקודם לכן ניסה מישהו להתפרץ לחדרו. אבל ביקש להפיג את המתח בהתלוצצות: „אין לי אפילו סיגרים להציע".

אלי הורביץ סיפר להם על „החלטות קשות" שקיבלה מועצת המנהלים. לקצץ בשכר הבכירים. אבל לעובדים כבר לא היתה סבלנות: „כשמביאים 490 שקל לחודש, הדברים שלך לא יפתרו את הבעיה. יפת, שהטיף לנו מוסר, לקח מיליון דולר לשנה". העובדים גייסו את מיטב הדימויים: „אנחנו הגדיים ואתם הזאבים. ובכל מקרה תטרפו אותנו"; „העושר דומה לזבל, כשהוא בערימות הוא מסריח וכשהוא מפוזר, הוא מביא יבולים. אצלכם הוא בערימה גדולה."

יו"ר מועצת המנהלים של בל"ל, אלי הורביץ, עם יו"ר ועד העובדים, לואי רוט (מימין). צילום: צבי פרידמן / סטודיו נ"ר.

הורביץ מתעקש: „למה שאפרסם את שכרי? אתה מוכן לפרסם את שכרך?" כל העובדים במקהלה: „כן! כן!" הורביץ: „אני לא מוכן לפרסם את שכרי ואפילו לא את התמונה של אשתי, שהיא יפהפיה." כשהורביץ מתחיל לדבר על צמצומים ופיטורים, „שיתחילו מלמעלה!" לואי רוט מתפרץ: „לא יהיו עוד פיטורים בבנק!"

העובדים התפזרו. לאחר שהבטיחו כי יחזרו על מה שעשו אתמול במהלך השבוע.

מיד לאחר ההתקהלות החליט ועד העובדים הארצי לנתק את קווי הטלפון לקומות ההנהלה ולמנוע מהמנהלים לקבל דואר. הבוקר אמורים נציגי הוועד להיפגש עם מרדכי איינהורן, ולאחר הפגישה יחליטו על צעדיהם הבאים.

אמש בפסטיבל עכו

כוונות טובות זה לא הכל

מבחר הצגות היום הראשון של פסטיבל עכו לתיאטרון אחר, שהוזמן לי לראות, הוא בלי ספק, מקרי. ובכל זאת יש משהו משותף בין „הזיות קמות במזרח" מאת דניאל לנוני ובבימויו, „שרה אשה עיקשת" מאת אבנר בן-עמוס (בימוי: מיכאל גורנשטיין) ו„ציפור ביד", הצגה שכתבה וביימה בלהה פלדמן. המכנה המשותף — ודווקא זה הגבוה והיומרני — הוא העיסוק ב„בעיות חשובות", כאלה העומדות ברומו של עולמנו.

ב„ציפור ביד" מדובר בשלושה דורות של נשים, סבתא, אם ובת, שאינן מסוגלות לדבר זו עם זו, ורק מחשבותיהן נשמעות. היחסים בין השלוש מתנהלים על רמה חיצונית של כביכול אהבה חונקת, הבאה לידי ביטוי בהאכלה וקניית חפצים, ללא אהבה או אפילו שנאה של ממש. כמובן, הסבתא הופכת במהלך ההצגה לילדה, הילדה לאם והאם לסבתא — תהליך צפוי ומובן מאליו, המתנהל ללא גילוי משהו חדש או אפילו פשוט אנושי. מוטב ציפור על העץ מהצגה דרודה שכזאת ביד.

במרכזו של המחזה „שרה אשה עיקשת". אשה המסרבת ללדת את הוולד שבבטנה כל עוד לא תגמרנה המלחמות בארצנו, והיא נושאת את העובר בבטנה 9 שנים. כל מיני גורמים ממלכתיים ואחרים מנסים לשכנע אותה להסכים ללדת, והיא בשלה. יש במשחקם של רותי ויטאל ושל בעלה, שאינו יודע איך להתמודד עם המצב (שמואל וולברג) חן ואפילו רגעים של חינניות, וחביב גם אחד הפזמונים המלווים את ההצגה, „פרו ורבו", המוגש בחינניות. אבל הרעיון מתברר כעבור כמה דקות, ואין בכוחה של בדיחה אחת לשאת מחזה של שעה. מכל מקום שרה זו היתה עיקשת ממני, כי אני נשברתי הרבה לפני שהכל הסתיים בלידה חסרת משמעות של ילד מכיתה ד'.

בשעות אחה"צ מופיע מדי יום מיכאל כורש ממרומי מגדל נישא מעל לאמפיתיאטרון במונולוג מאת עומרי יבין, בדמות שחקן המאיים להתאבד לעינינו, כדי לזכות סוף סוף בתשומת לב הקהל. זה קל ומשעשע, וכורש מגיש את הטקסט בצורה ברורה ומכרחת, ויש בהעמדת המונולוג ניצול טוב של החומות העתיקות של מבצר עכו.

המעניינת שבהצגות היום הראשון היתה, לדעתי, זו של דניאל לנוני, שהתמודד עם נושא כואב וסבוך, עם שאלת זהותו המחוקה של עולה ממרוקו. את הדמות המרכזית מגלם בצורה נאה ביותר, במשחק, תנועה ושירה, רפי ברביבאי.

אורי „יהיר", כהתגלמות סימלית של המימסד הישראלי (דמות פרובלמ[illegible] מעצם מהותה), דורשת ממנו לשנות את שמו לזוהר ובכך להיות לישראלי. המאבק על העצמיות והעבר לובשים צורה של פלשבקים, לעתים מזעזעים למדי של הווית ה„מלח", הגיבור היהודי-המרוקני, בהתמודדות אמיצה עם האמונות הטפלות, הניוון של חיי הגלות, האכזריות והייצריות שבעלי ה„שורשים" אצלנו מנסים להציג אותם כמשהו אידילי ונשגב. גם הבימוי וגם הביצוע המשחקי של הדמות הראשית ראויים לשבח, ובמקרה זה הכוונה הטובה באה גם לידי הגשמה אמנותית משכנעת. יש אמת קשה במחזה זה, אמת הראויה להיאמר.

גיורא מנור

3 ישובים נוצריים ואחד דרוזי הוכרו כישובי קו העימות

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה החליטה אתמול, בישיבתה האחרונה בראשות שמעון פרס, לצרף ארבעה ישובים נוספים, שלושה נוצרים ואחד דרוזי, אל ישובי קו העימות בצפון, הנהנים מהקלות מיוחדות.

הישובים הם גוש חלב, מיעיליה, פאסוטה וערב עומשה. ראש הממשלה שמעון פרס ציין, כי החלטה זו היא בעלת חשיבות כלכלית ובטחונית.

יצוין, כי החלטת הממשלה התקבלה על רקע בג"ץ שהגישו ארבעת הישובים, בתביעה כי יוענק להם מעמד של ישובים בקו העימות.

בעקבות ערעורים שהגישו השרים משה נסים ודוד לוי על דוח קוברסקי בקשר לפיתוח ירושלים, בו מוצע, בין היתר להקים תאגיד לפיתוח ירושלים, סוכם, כי הנושא יידון בישיבה מיוחדת בהשתתפות ראש ועדת השרים לעניין ירושלים שמעון פרס, ראש עיריית ירושלים טדי קולק והשרים לוי ונסים.

בפתח הישיבה בירך פרס את זבולון המר להצטרפותו לממשלה. בסיום ישיבת הממשלה, שארכה שעה וחצי, נפרד פרס מן הממשלה בהבעת תודה לשרים על שיתוף הפעולה וכן למזכיר הממשלה ד"ר יוסי ביילין, ליועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש ולצוות המזכירות. „שסייע לממשלה בישיבות שנמשכו אפילו 24 שעות" (משה קצב: „48 שעות!"). פרס איחל ליצחק שמיר הצלחה במילוי תפקידו כראש הממשלה הבאה והבטיח, כי [illegible] הממשלה הבאה, הוא יעשה כמיטב יכולתו לקידום ענייני המדינה.

חייל נהרג וחיילת נפצעה קשה בתאונה

חייל נהרג וחיילת נפצעה קשה בראשה בתאונת דרכים קטלנית „פגע וברח", שאירעה סמוך לשעה 6 בערב ליד מחנה עמוס שעל כביש הסרגל בואכה עפולה.

השניים נפגעו בשעה שחצו הכביש ממכונית „פולקסווגן" דבל קבינה, שמספרה מתחיל בספרות 85.

המשטרה מבקשת מעדים לתאונה להתקשר מיד עם תחנת המשטרה הקרובה. שמות הנפגעים טרם נמסרו לפרסום. (עתים)

„בן טובים" נדקר בידי חברו

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

נער נדקר אתמול בגבו במהלך קטטה שפרצה בין שני נערים בנתניה. אחד הנערים, בן 15, נזקק לטיפול רפואי. הוא הובא לבית החולים סורוקה כשחתך באורך 20 ס"מ בגבו. הוא טופל, ושוחרר לביתו.

מן המשטרה נמסר כי לשני הנערים אין עבר פלילי, וכי שניהם בני טובים.

פועל מג'בליה נדקר בגבו באשדוד — הרקע טרם ברור

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

חליל מחמוד בלושה בן 50 מג'בליה נמצא אתמול בשעה 9 בבוקר מוטל על המדרכה ברחוב המלמ"ח ברובע ג' באשדוד כשסכין תקועה בגבו. הוא הועבר לבית-חולים „קפלן", משם נמסר שיצא מכלל סכנה.

האיש מועסק זה שנים רבות במחלקת התברואה בעיריית אשדוד.

לשאלות הכתבים בבי"ח קפלן השיב, כי הוא לא זוכר את פניו של הדוקר אך הוא הבחין כי מדובר בארם שחרחר כבן 25. „אני באמת לא יודע מי עשה לי את זה ולמה עשו לי את זה", אמר.

דובר מרחב לכיש, רפ"ק יעקב מור אמר לכתבנו, כי בחקירה התברר שלאיש היה סכסוך עם עובדי מחלקת התברואה, אף הם תושבי השטחים. ואחד מכווני החקירה הוא כי הדקירה היתה על רקע סכסוך איתם, אם כי נבדק כמובן גם כיוון אחר — דקירה מתוך נקמה על דקירת שני יהודים בעזה.

ראש עיריית אשדוד, צבי אוולאי, אמר לכתבנו, כי הוא [illegible] אתמול את עובדי התברואה בעירייה, תושבי השטחים, וביקש מהם להגיע הבוקר לעבודה כרגיל, מפני שאין סכנה נשקפת להם [illegible] השטחים מעולם לא [illegible] באשדוד.

תסיסה בקרב ערביי עכו בעקבות הצתת בית-ספר

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

בימים האחרונים סוערות הרוחות בקרב התושבים הערביים בעכו בעקבות הצתה בבית-ספר „עמל" בעיר העתיקה שאירעה ביום שישי האחרון.

אתמול חולקו כרוזים בשני חלקי העיר בגנות המעשה.

ביום שישי האחרון חדרו אלמונים לבית-הספר הערבי „עמל", שפכו נפט על ריהוט באחת הכיתות והציתוהו. בנוסף לכך נכתבו על הלוחות בכיתות כתובות כגון „כהנא לשלטון", „לזרוק את הערבים מחוץ לגבולות הארץ", „מוות לערבים", „מוות למחבלים".

ועדים של בית-ספר הערבי המקיף והיסודי, מנהלים ואישי ציבור התכנסו בסוף השבוע כדי לגנות את התופעה המסכנת לדעתם את הדו-קיום בשלום השורר בין שני העמים בעיר.

בכרוז שחולק אתמול בעיר נאמר, כי הגזענים לא יצליחו לשרוף את ההבנה הקיימת בין שני העמים. מחברי הכרוז פנו למשטרה לעשות כל מה שביכולתה כדי לבער את תופעת הגזענות בעיר.

מחברי הכרוז קוראים לכוחות הדמוקרטיים ולציבור היהודי והערבי בעיר לעמוד מול התופעה, העלולה לפגוע לא רק בערבים אלא גם ביהודים.

מפ"ם מגנה

שלמה קיבריק, רכז האיזור של מפ"ם, מסר, שהמזכירות האזורית מגנה בתוקף את התופעה וקוראת לכל הציבור השפוי להתייצב מולה כדי למגרה.

גורמים בעיר, יהודים וערבים כאחד, תובעים ממועצת העיר לאסור על כהנא להופיע בעיר באסיפות פומביות. כן הם תובעים ממחלקת החינוך בעירייה לקיים שיעורים במסגרת בתי-הספר נגד תופעות הגזענות ולמען האחווה בין שני העמים.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: מעונן חלקית.

הטמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 16 עד 23, רמת-הגולן 16 עד 23, נהריה 19 עד 28, צפת 15 עד 22, טבריה 19 עד 30, עפולה 16 עד 28, שומרון 18 עד 25, תל-אביב 19 עד 27, נמל תעופה בן-גוריון 18 עד 27, יריחו 19 עד 32, עזה 19 עד 27, באר-שבע 15 עד 29, אילת 21 עד 33. (עתים)

שרון מבקש מניסים מימוש הסכם הסיוע ל„פרוטארום"

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, פנה לשר האוצר, משה ניסים וביקש שיורה על ביצוע ההסכם עם מפעל „פרוטארום" בדבר פרישת חובות המפעל והזרמת כספים המגיעים למפעל מן האוצר.

פניה זו נעשתה בעקבות פגישה שנערכה בין נציגי „פרוטארום" לבין שר התעשיה והמסחר ועוזריו. נציגי החברה מסרו אתמול, כי שרון הביע תמיהה על כך, שעד כה טרם יושמה ההחלטה מיום ה־19 באוגוסט 1986, בדבר הסיוע למפעל.

התברר, כי האוצר מעכב את ביצוע ההסכם עם „פרוטארום". נציגי המפעל טענו, כי דחיה מתמשכת בביצוע פרישת החובות עלולה לגרום למפעל קשיים כספיים מידיים — עד כדי סכנה לסגירתו.

סהרנה באשקלון וקונגרס יהודי גרוזיה באשדוד

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

יהודי כורדיסטן מרחבי הארץ ייתכנסו היום ומחר לחגוג את חגיגות המסורתיות של סהרנה בפארק הלאומי באשקלון, כנהוג מדי שנה.

בין האח"מים שהבטיחו את השתתפותם ראש הממשלה שמיר, שר החוץ פרס, שר הבטחון, יו"ר הכנסת, שר האוצר, שר הקליטה, יו"ר הסוכנות היהודית, הרמטכ"ל ואחרים.

היום ייערך באשדוד קונגרס יהודי גרוזיה, שאליו יגיעו 850 צירים מרחבי הארץ, ובין היתר ידונו בנושאים: דת וחיי העדה, מעמד האשה הגרוזינית, יהדות גרוזיה בתקשורת הישראלית, הנוער, קליטה וחברתית תרבותית ופוליטית ועוד.

בין ראשי הציבור שהבטיחו את השתתפותם פרס, שרי הבטחון, עבודה הדתות ואחרים.

מתיישבים חמושים ברצועה הזהירו ראש מועצה ערבי

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

שישה נציגים של המתיישבים היהודיים ברצועה באו אמש לביתו של ראש המועצה המקומית נוצירה — ללא הודעה מראש, כנהוג בביקורי נימוסין — וסיפרו לו עד כמה אין הם מרוצים מידויי אבנים באזור.

במוצאי יום הכיפורים נופצה זגוגית מכוניתו של ראש המועצה חוף עזה וכתו נפצעה בעינה.

אנשי המשלחת הביעו מחאה חריפה באזני ראש המועצה המופתע, וביקשו כי יסביר למוכתרים באזור, כי המתיישבים ברצועה רואים בהם אחראים לנעשה בתחומם.

השישה באו לביתו של ראש המועצה כשנשק האבטחה על כתפיהם.

● משטרת שטוקהולם הודיעה כי שוודי החשוד בהשתייכות לארגון הטרור של אבו-נידאל וגורש מבריטניה „איננו חשוד בעבירה כלשהי בשוודיה ואין לו כלל שייכות לחקירת הרצח של ראש הממשלה אולוף פאלמה.

● נשיא ארה"ב רונאלד רייגן הוכיח בריקיאוויק כי הוא יודע איך לשאת ולתת, ופירושו של דבר שברית-המועצות יכולה לעבוד עמו. אמר מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבאצ'וב.

היכן ואנונו? לא נמצא בישראל ולא בבריטניה

משטרת ישראל הכחישה אמש הידיעה ב"ניוזוויק" כאילו הוא עצור בישראל לאחר שנחטף ● בו בעת פירסם הסקוטלנד־יארד הודעה בה נאמר כי לא גילה את עקבותיו של ואנונו בלונדון אולם אין הוכחות שנחטף

דובר של משטרת ישראל הכחיש את הידיעה שפירסם השבועון האמריקני "ניוזוויק", לפיה הטכנאי הישראלי מרדכי ואנונו עצור עתה בישראל, והגדיר אותה כ"חסרת כל יסוד".

הדובר עדי גנון הכחיש כי "ואנונו יועמד למשפט בדלתיים סגורות באשמת ריגול" וכי הוא נמצא כעת בכלא ישראלי.

גם לא בבריטניה

הסקוטלנד־יארד מסר אמש גם הוא כי לא גילה את עקבותיו של הטכנאי הישראלי מרדכי ואנונו ש"נעלם" לאחר שסיפק מידע על נשק גרעיני שבידי ישראל. עם זאת לא אישרה המשטרה הלונדונית את הטענה כי נחטף בידי השרותים החשאיים הישראליים.

"אין לנו כל הוכחה לדבר חטיפתו", מסר דובר המשטרה, בתגובה על ידיעות בעתונות כי "ואנונו בן 32 נחטף בידי סוכני המוסד".

סקוטלנד־יארד מסר כי על "העלמותו" של ואנונו נמסר ע"י נציג של ה"סאנדי טיימס", השבועון שפירסם את ה"גילויים הבלעדיים" על יצור פצצות אטום בכור הגרעיני בדימונה. ב־12 באוקטובר מסר העתון כי ידידיו של ואנונו חוששים שמא נחטף והועבר לישראל".

סקוטלנד־יארד מסר כי ואנונו נראה לאחרונה בחודש ספטמבר מועד בו עזב את מלונו בשכונה במערב לונדון.

לפי ה"סאנדי טיימס" מעולם לא חתם ואנונו על טיוטת החוזה שהוכנה לקראת פירסום ספר על הכור הגרעיני בדימונה, הוא גם לא קיבל את הסכום שהובטח לו על פירסום המידע הראשון שמסר.

"לא מרצונו הטוב"

לונדון. — מרדכי ואנונו, הטכנאי הישראלי שנעלם בלונדון לאחר שגילה לעתונות הבריטית כי בידי ישראל נשק גרעיני, לא עזב את בריטניה "מרצונו הטוב", אומר כומר אוסטרלי המציג את עצמו בלונדון כאחד מידידיו.

הכומר ג'ון מקנייט, שאמר כי שוחח טלפונית עם ידידו ערב העלמותו מביתו באוסטרליה, הרגיש במסיבת עתונאים כי ואנונו "היה מודע לסכנות שנשקפו לו כתוצאה מפעילותו".

הכומר אמר, כי ואנונו לא היה פרו־פלשתינאי וגם לא פעל מתוך בצע כסף, אלא מתוך השקפה של שוחר שלום. "אני מאמין כי היה מודע היטב לתוצאות מעשיו", אמר.

בשיחת הטלפון האחרונה שלנו, סיפר הכומר האוסטרלי, אמר לי מרדכי, כי השירותים החשאים הישראליים, ה"מוסד", הם הטובים ביותר בעולם ואינם מגלים רחמנות. הוא ידע כי חייו בסכנה בכל מקום בו יימצא. (ע־צ)

נעצר חשוד בתאונת ה"פגע וברח" הקטלנית בעמק

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

החשוד בתאונת "פגע וברח" שאירעה שלשום על כביש הסרגל ליד עפולה, בה נהרג חייל בן 28 ונפצעה קשה חיילת בת 19, נתפש על־ידי המשטרה.

מיד עם היוודע דבר התאונה החלה המשטרה לבדוק את ציר התנועה המשוער של הרכב עד מבואות חדרה ופתחה בסריקות במוסכי העמק לאיתור הרכב.

אתמול בשעה 7.30 בבוקר התייצב בתחנת המשטרה בנצרת תושב העיר בן 25 ודיווח על גניבת רכבו יומיים קודם לכן. תאור הרכב שמסר עורר את חשדו של היומנאי ובחקירה שנערכה נשבר האיש והודה כי הוא אשר גרם לתאונה והרכב הוסע על־ידיו לאחר מכן לתל־אביב והושאר שם, בעוד שהוא עצמו חזר לנצרת באוטובוס.

● ארה"ב הודיעה, כי תנקוט במעשי תגמול על גירושם של חמשה דיפלומטים אמריקנים מבריה"מ.

● ראש־ממשלת ירדן זייד אל־רימעי חזר על תמיכתו באש"ף כנציג היחיד של הפלשתינים.

צלצול מהיר

הפסיכולוג ד"ר רודי, על הסיכון שבמדיטציה:

סיכון יש, אבל להתערב אסור

מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' דן מיכאלי, טוען בתצהיר לבג"ץ שהוגש בעקבות עתירת אגודת המדיטציה הטראנסצנדנטלית בישראל, כי יש חשש שהמדיטציה היא טכניקה המעמידה בסכנה לגבי אנשים עם בעיות נפשיות אשר במבנה אישיות מסויים יכולה להביא להתפרצות של מצבים פסיכו־פתאלוגיים.

— האמנם אני חושב שזו קביעה מחמירה מאוד. אם כי גם אני עצמי אינני מתלהב ממדיטציה כי זו טכניקה של ניתוק מסויים — אתה מתנתק מעצמך ומהחיים. זה אומנם מרגיע ומעניק שלווה, אבל כך בכך מגביל את היכולת התגובתית שלך במידה מסויימת. במקרים בודדים וקיצוניים עלולה המדיטציה, אולי, ליצור מצבים פסיכו־פתאלוגיים.

אבל מדובר בסך הכל בכמה דקות של ניתוק מהחיים כפי שאתה אומר. בשאר שעות היום הרי מתפקדים ברגיל.

— זה אמנם כמה דקות ביום, אבל זו גם גישה מסויימת לחיים — זה יוצר נטייה לבריחה פנימה, להסתגרות. יש בריחה החוצה — לספרים, לקולנוע שאינה מזיקה, ויש בריחה פנימה — אז אתה נסגר בתוך האני שלך ומתנתק מהעולם וזה עלול להיות מסוכן.

בתצהיר נטען גם שמדיטציה יוצרת תלות. באיזה מובן?

— זה יוצר תלות במובן שאם את עושה משהו שמספק אותך, את נוטה לחזור לעשות את זה כדי להגיע שוב לאותו סיפוק. אבל לא מדובר בתלות פתאלוגית.

צה"ל אסר בשעתו על חיילים להיות חברים באגודה למדיטציה הטראנסצנדנטלית בגלל הסיכונים הנ"ל, נאמר בתצהיר.

— קשה לי להתייחס לזה. בעקרון אני מתנגד להגבלות מכל סוג. גם לעשן זה לא בריא וגם לשתות אלכוהול, אבל את זה לא מגבילים מגבוה וזה נחשב לענייננו הפרטי של כל אדם. לגבי השפעה מללה על צה"ל או לא, אני לא יודע מספיק על כך. אלכוהול יותר מסוכן ממדיטציה ואף אחד לא מתערב בזה. להיטפל דווקא למדיטציה זה לא דמוקרטי ולא לעניין.

היית ממליץ למטופליך להרגע באמצעות המדיטציה?

— אני בכלל לא מחזיק ממדיטציה כאמצעי טיפולי. זהו סוג של בריחה מן המציאות, מהבעיות, במקום להתמודדות אתן, כדי לפתור אותן.

רונית מורגנשטרן

מתיחות בין וייצמן לפרס על רקע

(המשך מעמוד ראשון)

בתיאטרון ירושלים — הציע פרס, כי ביילין וטמיר יכהנו בתפקידיהם ברוטאציה. טמיר שלל את ההצעה. הפגישה חודשה בשעה 9.30 בערב.

טמיר נפגע עמוקות

נודע כי אברהם טמיר נפגע במיוחד מכך, שבתפקידו כמנכ"ל משרד החוץ ינוטרל מן הטיפול בנושא המדיני, ועיקר תפקידו יהיה מינהלי. כן נפגע טמיר מכך ששר־החוץ שמעון פרס קבע, כי ד"ר ביילין יקבל את לשכת המנכ"ל. וייצמן וטמיר הבינו זאת כנסיון לדחוק את רגליו של טמיר עד שהוא מיוזמתו, יוותר על תפקיד המנכ"ל. וייצמן הבהיר למקורביו, ש"אם אברשה ילך גם אני אלך".

טמיר — לשירותים ומינהל

על פי חלוקת העבודה שהציע פרס יהיו באחריות ד"ר ביילין כל אגפי המשרד, להוציא שירותים ומינהל, שיהיו באחריות טמיר. כן יהיה ד"ר ביילין יושב־ראש ועדת המינויים הדיפלומאטיים ויו"ר הנהלת המשרד. טמיר יהיה אחראי גם על לשכת היועץ המשפטי.

חד־גדיא של תארים

במהלך יום אתמול נבחנו מטעם פרס אפשרויות שונות לשילובו של ד"ר ביילין במשרד החוץ. תוך כדי כך הורה פרס לטמיר לעכב את פגישת החפיפה שקבע עם המנכ"ל היוצא של משרד החוץ דוד קמחי. לפני היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש, שנכח במשכן הכנסת, הועלו אפשרויות שונות, שהציע השר משה שחל, למנות את ד"ר ביילין למנכ"ל, שליש, ניצב, ממונה, מפקח ועוד במשרד החוץ.

חריש חיווה את דעתו, כי אין פגם משפטי בתוספת משרה של מנכ"ל מדיני במשרד החוץ, שתהיה מקבילה למנכ"ל, תוך כפיפות ישירה לשר. חריש הסתמך על תקדים מתקופת משה שרת כשר החוץ ועל דגם המשרה של הממונה על הכנסות המדינה במשרד האוצר.

וייצמן הצביע נגד

עזר וייצמן הביע התנגדות, במהלך מגעים אלה, לכל שינוי בתפקידו של אברהם טמיר. הוא הודיע לפרס, כי לא יצביע בעד הממשלה אם טמיר לא יקבל את תפקיד המנכ"ל. הוספת תפקיד "המנכ"ל המדיני" התקבלה בממשלה ב־24 קולות ובהתנגדות וייצמן.

יצויין, כי היועץ המשפטי לממשלה אישר מלכתחילה את "כשרות" התפקיד של מנכ"ל מדיני.

התנגדות — במשרד החוץ

בינתיים התעוררה התנגדות רבה להוספת המשרה החדשה בקרב עובדי משרד החוץ. מחוגי ועד העובדים נמסר אמש כי "הוועד מביע שאט־נפש וגועל־נפש ואכזבה מן האקרובטיקה הפוליטית, הנעשית על גב העובדים".

בחוגי הוועד נאמר, כי "עוד לא היה דבר כזה" כמו מינוי שני מנכ"לים במשרד החוץ, דבר הנוגד את מסורת המשרד ורוח החוק, ויגביר מתחים במשרד החוץ.

חברי ועד העובדים אמרו, כי הבטיחו לשמור על שקט תעשייתי בימים הראשונים לכניסת שר החוץ החדש, עד שיובהרו מגמות השר והמנכ"ל. אבל עתה אין הם רואים עוד את עצמם מחוייבים להבטחה זו.

טקס חילופי השרים במשרד החוץ נקבע לשעה 9.30 בבוקר, ועד העובדים יתכנס בשעה 8 בבוקר כדי להחליט על צעדיו.

גורל בר־און

בינתיים נודע, כי שר החוץ שמעון פרס ביקש מהמשנה למנכ"ל משרד החוץ חנן בר־און, העומד לפרוש מן המשרד, כי ימתין עד לקיום שיחה עמו. בר־און, כידוע, היה המועמד הכמעט בטוח לתפקיד שגריר ישראל בוושינגטון. נראה, כי בר־און ייענה להצעה שהופנתה אליו לכהן כמנכ"ל הוועדה לאנרגיה אטומית.

פלשתינים ניסו

(המשך מעמוד ראשון)

נכשלו", אמר "אחמד".

ניסו לחטוף אותו

"תודה לאל שהשבוי לא נפגע. אנחנו זקוקים לו חי ובמצב טוב, כדי שנוכל להחליפו בחברינו הכלואים בישראל", אמר "אחמד".

האיש סיפר זאת במשרד שר המשפטים נבי ברי במערב־ביירות.

בן 28, ממוצא רומני

"אחמד" אמר, שהטייס הישראלי סיפר לשוביו שהוא ממוצא רומני, "אחמד" תיאר אותו כ"נאה, בן 28 בערך, בלונדיני. הוא מדבר אנגלית טובה וכמה מילים בערבית".

כאשר נשאל, אם הטייס נמצא באיזור בקעת הלבנון ענה "אחמד": "מי אמר שהוא שם? ייתכן שהוא בביירות או במקום אחר באיזור ביירות.

פרס: סיכוי לחילופין

זאב בליצר כתבנו בארה"ב מוסר: שר החוץ שמעון פרס השאיר אתמול דלת פתוחה לאפשרות של חילופי שבויים בין שובי הטייס וישראל.

בראיון לרשת הטלוויזיה סי.בי.אס. פרס נשאל מה ישראל יכולה לעשות כדי להביא לשחרורו. והוא ענה: "לא הייתי מוציא מכלל אפשרות חילופי שבויים, אם הדבר ייעשה באופן הגיוני, אולם עד כה אין אנו יודעים מה מצבו של הטייס לאשורו וכאיזה ובידי מי הוא מוחזק. אני סבור שמוקדם מדי לקבוע עמדה".

ילדי פליטים חוגגים בצידון על שברי הפאנטום הישראלי שהופל. מביירות נמסר בינתיים כי איש עסקים לבנוני שוקל הצעה לקנות את השברים בעשרת אלפים דולר ולמוכרם למזכרות. (צילום א.פ.)

מודעי לא נכלל

(המשך מעמוד ראשון)

לו מקומו בקבינט. גם אריאל שרון השתדל אצל שמיר לדחות את איוש הקבינט עד יום א', אך שמיר לא נענה לכך. לאחר ישיבת הממשלה אמר שמיר למודעי, כי ימשיך לטפל בבקשתו.

הבוקר — טקס החילופין

הבוקר ב־9 יתקיים טקס חילופי ראש־הממשלה בלשכת ראש הממשלה. במשך הלילה עברו בלשכת ראש הממשלה בהחלפת חדרים השינויים שכבר נקבעו וחלוקת החדרים בלשכת שמיר הם — חדרו של היועץ המדיני יועבר לחלק הפנימי הסגור של לשכת ראש־הממשלה, ואילו משרד דובר הלשכה יוצא אל החלק החיצוני הסגור של הלשכה. הארי הורביץ הוצא מלשכת מ"מ ראש הממשלה, בה ישוכנו ראש לשכת מ"מ ראש הממשלה הנכנס בועז אפלבום והיועצים אלחנן ישי וחיים אילון. לפני שעה עוד לא נמצא חדר להארי הורביץ.

ראש־הממשלה יצחק שמיר הציג אמש את חברי הממשלה בפני נשיא המדינה חיים הרצוג בטקס שהתקיים במשכן הנשיא בירושלים.

25 השרים ובראשם ראש הממשלה הגיעו למשכן הנשיא סמוך לשעה שבע והתכנסו כולם באולם קבלות הפנים, לשם נכנסו כעבור זמן מה הנשיא וראש הממשלה.

הרצוג: ניסיון מוצלח

ראשון המברכים היה נשיא המדינה אשר אמר כי הקמתה של ממשלת האחדות לפני שנתיים היתה מלווה כזכור בספקנות, אך בדיעבד התברר כי הנסיון היחיד והמיוחד הזה הניב ברכה רבה בתחומים רבים. "והיום אנו לקוות כי בשנתיים הבאות תוסף הממשלה, תחת שרביטו של ראש־הממשלה יצחק שמיר לפעול יותר, אף ביתר שאת, ותגביר את השגיה בתחומי הכלכלה והבטחון, במערכות החוץ והפנים של המדינה ואף תחולל תמורה חיובית נוספת בשטחים רבים הדורשים טיפול ויוזמה".

שמירו יוצאים לדרך

ראש הממשלה יצחק שמיר הודה לנשיא על העידוד שהעניק לממשלת האחדות בשנתיים האחרונות ועל כך שסייע להתגבר על הקשיים בהקמת הממשלה הנוכחית. לדברי שמיר, ממשלת האחדות היא ביטוי של אחדות העם ורצונו. "ואני שמח שהכנסת והמפלגות נענו לרצון זה של העם והרכיבו את הממשלה. הממשלה יוצאת לדרך, ואני מקווה שזו תהא דרך רבת פעלים ורבת תועלת למדינה ולעם".

לאחר הברכות הצטופפו השרים בסוכת הנשיא והרימו כוסית לחיי הממשלה החדשה.

הותקף מוצב צד"ל בלבנון

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

מוצב צד"ל הותקף אתמול אחה"צ באש מנשק קל. המוצב, השוכן מצפון לכפר עיישיה, בתוך רצועת הבטחון, הותקף באש מנשק קל, שגורתה, מצפון לאזור הבטחון. לא היו נפגעים. אנשי המוצב השיבו אש לעבר מקורות הירי.

יש לציין שהתקפה זו באה לאחר כמה שבועות של שקט יחסי.

במלאת שנה
לפטירתו של חברנו היקר
יצחק נויברט ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום רביעי 22.10.86 בשעה 15.00
המשפחות
וקיבוץ מענית

קבלת פנים בסוכת הנשיא

"הנה, זה הנשיא" הסביר אב לבנו הפעוט בעת שהשניים באו אתמול לברך את נשיא המדינה חיים הרצוג ורעייתו אורה בסוכתם במסגרת קבלת הפנים המסורתית שעורך הנשיא לאזרחי ישראל בחג הסוכות.

המועד הרישמי שנקבע לפתיחת שערי בית הנשיא לקהל הרחב היה 10 בבוקר אך זמן רב קודם לכן כבר השתרך תור ארוך ליד השערים.

קהל האלפים היה מגוון: מטיילים שעלו לרגל לירושלים, עולים, חרשים, תיירים, חברי קיבוצים ומושבים מכל הארץ ו"עמך" מכל שדרות הישוב.

הנשיא הרצוג ורעייתו ניצבו בסוכה במשך 8 שעות ובירכו את קהל האלפים בחג שמח. במידשאות בית הנשיא הנעימו לבאים תזמורות הנוער הסימפונית חיפה ותזמורת הנוער של קרית מוצקין. (עתים)

"על המשמר"
עתון יומי
على الهمشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St., Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121, טל' 225123—6, המען למכתבים ת"ד 1216 ירושלים 91008; חיפה 35134 רח' סבור 17, טל' 673673, המען למכתבים ת"ד 4007 חיפה 31040.

"נאום הכתר" של יצחק שמיר:

כלכלה ציונית בארץ־ישראל...

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

יצחק שמיר הציג אתמול לפני הכנסת את ממשלת האחדות הלאומית במחצית השנייה של כהונתה, בראשותו, והבטיח כי ממשלתו תקרין אחדות וקירוב לבבות, ברוח מדיניות הליכוד. ואלה עיקרי נאום הכתר של ראש הממשלה החדש:

● מדיניות כלכלית – בקדימות ראשונה תעמוד הורדת האינפלציה. בעניין זה לא תהיינה פשרות. מי שייקח לעצמו תוספות שכר או מחיר, מסתכן באובדן פרנסתו. הממשלה לא תיחלץ לעזרה על ידי תמריצים נוספים ועל ידי סגירת השוק בפני יבוא מתחרה.

● צמיחה – צמיחה כלכלית אינה רק גידול בתוצר, המאפשר רמת חיים גבוהה יותר וצמצום תלות בסיוע חוץ. צמיחה פירושה, קודם כל, יצירת תנאים שיאפשרו לנו למלא את ייעודיה הציוניים של המדינה, והעלייה בראשם.

● הקטנת מיסים – נצמצם כל הוצאה ממשלתית שאיננה הכרחית. נדגיש מאמץ מעשי להקטנת נטל המיסוי, אשר מכביד על היווצרות מקומות עבודה חדשים לצעירים. אין מקום לסובסידיות, תמריצים, מענקים ושירותי־חינם לכל – שהם הסיבה לנטל המסוי הכבד.

● ארץ־ישראל השלמה – הממשלה תנסה לגבש כלכלה ציונית ובתוכה את הערך העליון של התיישבות בכל חלקי ארץ ישראל. לא נפלה בין חלק ארץ אחד למשנהו. כשם שיש עם ישראל אחד – יש ארץ ישראל אחת.

● לא פורום בין־לאומי – שום פורום בין־לאומי אינו יכול לשמש תחליף למו"מ ישיר. "שלום" ו"ארגוני מחבלים" אינם יכולים לדור בכפיפה אחת. ירדן טרם נענתה לקריאת ישראל לבוא לשולחן המו"מ. הממשלה תמשיך ללא ליאות במאמצים אשר יאפשרו לישראל ולירדן לחיות בשלום, אחת לצד רעותה. לא נוכל להגיע לכך ללא התדיינות חופשית וישירה, פנים אל פנים.

● דו־קיום עם ערביי יו"ש ועזה – אנו רוצים להבטיח לתושבים הערביים של יו"ש ועזה חיים של כבוד ודו־קיום בשלום. אנו שואפים לכך שהם ינהלו את ענייניהם בעצמם. אך תנאי הכרחי לכך הוא התנתקותם המוחלטת מארגוני הטרור. אש"ף הוא המכשול להסדר ולשלום. יש לבוא בדברים עם תושבים ערביים ביו"ש ועזה השוללים את דרך הטרור ומוכנים להשתתף במאמץ זה.

● ערביי ישראל – שמיר פנה לאנשי ציבור ומחנכים במגזר הערבי כדי שיפעילו השפעתם למען העמקת זיקתם של ערביי ארץ־ישראל למדינה. כך יוכלו ערביי ישראל לשמש גשר בין המדינה לשכנינו הערביים.

● ברית־המועצות – יחסים דיפלומטיים הם נורמה של קשרים בין עמים ומדינות בני תרבות, ללא קשר למשטרם ומדיניותם. ישראל תקדם בברכה חידוש היחסים הדיפלומטיים עם בריה"מ ומדינות אחרות במזרח אירופה. כן קרא שמיר לממשלת בריה"מ לשנות את יחסה כלפי בני עמנו החיים בארצה, לאפשר להם לחיות כיהודים ולעלות ארצה.

● שלום – ישראל מושיטה ידיה אל שכניה לשלום אמת. גם היום, כפי שהיתה היד מושטת ביום הכרזת עצמאותה.

● יהדות העולם – יהודים שובו הביתה, כי ארץ ישראל היא מקומכם. בכוונת הממשלה לפעול כדי שיהודי העולם יבואו לבקר בישראל, יהדקו את הקשרים איתנו ויחד נכשיר את הקרקע לעלייתם ולהשתקעותם בארץ ישראל.

● תודה לפרס – שמיר הביע תודה והערכה לראש הממשלה היוצא, שמעון פרס, על ההבנה ושיתוף הפעולה שבה נהג עימו במשך השנים, ואיחל לו הצלחה בתפקידו הבא. שמיר הבטיח שממשלתו תימנע מפלגנות ומקיצוניות, תחתור לכבוד הדדי ולהתחשבות בזולת ותשאף להגביר את אהבת ישראל בתוכנו. שמיר הבטיח, פעמים אחדות בנאומו, להילחם בטרור הערבי ובמקביל לחתור לשלום.

* * *

ראש הממשלה היוצא, שמעון פרס, השיב ברכה לשמיר, מקרב־לב כדבריו. לאחר מכן בירך על קיום הסכם הרוטציה והודה גם למרדכי גור, שהחליט לא להשתתף בממשלה הזאת.

בין כל הנאומים, הברכות והרמות הכוס, לא שכח שמיר את אשתו, את שולמית. לו – יש ממשלה. לה – יש עכשיו ראש־ממשלה. (צילום: יצחק הררי)

25 שרים נשבעו אמונים: רק יוסף בורג היה חסר...

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ברוב של 82 חברי הקואליציה ו־3 נמנעים הביעה אתמול הכנסת אמון בראש הממשלה יצחק שמיר וב־24 חברי ממשלתו. לאחר מכן הצהירו חברי הממשלה הרבים אמונים, וכשסיימו שאל יו"ר הכנסת שלמה הלל, לקול צחוקם של הנאספים: "יש עוד מישהו שלא קראנו בשמו?" אחד העיתונאים ביציע לא התאפק וקרא: "בורג".

הנמנעים היו חברי הקואליציה חיים רמון ועבד אל־והאב דראושה (מערך) ומרדכי וירשובסקי (שינוי). נעדרו מן ההצבעה ח"כ אהרון הראל, אברהם כץ־עוז (מערך). מנחם פורוש (אגו"י) השתתף בדיון, אך נעדר מן ההצבעה ואילו אברהם שפירא, אף הוא מאותה סיעה, לא בא כלל לכנסת. החידוש העיקרי בממשלת שמיר הוא צירופו מחדש של יצחק מודעי לתפקיד שר בלי תיק וצירופה של שושנה ארבלי־אלמוזלינו. לאחר שהצהירה אמונים הזילו ח"כים ושרים לנשק אותה בלבביות. פרס גם התחבק עימה ואילו השר יצחק פרץ קד קידה בלי ללחוץ את ידה.

בינתיים נתכנסה הממשלה לישיבה קצרה ומייד לאחר מכן עלה שמיר שב לדוכן והציג את סגני השרים, שאושרו גם הם מכוח הודעת ראש הממשלה: רוני מילוא במשרד ראש הממשלה; עדי אמוראי באוצר; מיכאל דקל בבטחון; אברהם כץ־עוז בחקלאות; רפאל פנחסי במשרד העבודה והרווחה. המערך החליט לדחות את הכרעתו בדבר מינוי סגן שר נוסף מטעמו.

בישיבת סיעת המערך אמר שמעון פרס כי הדיון וההחלטה בנושא זה יערכו בתוך שבועיים. כידוע, רואה את עצמה נאוה ארד כמועמדת לתפקיד סגן שר במשרד החינוך והתרבות. בימים האחרונים הצטרפו למירוץ הח"כים אהרון נחמיאס, שמחה דיניץ וז'אק אמיר. אף כי יתכן שסגן השר שתובע המערך לעצמו יכהן במשרד הבריאות.

בתום ההצבעה וההשבעה בכנסת הרימו ח"כי הליכוד כוסית לכבוד חברם יצחק שמיר. יו"ר סיעת הליכוד, שרה דורון, פתחה פצע פתוח של הליברלים כאשר אמרה לשמיר: "אחרי שאנו מרימים כוסית לסיום שתי שנות ישיבה משותפת עם המערך, והשלמת הליך הרוטציה, הגיע הזמן שנשב יחד במפלגה אחת ונרים כוסית לכבוד ליכוד הליכוד". ראש הממשלה לא השיב למשאלתה זאת, אך הודה לחבריו ובקול שמח הודה גם לרעייתו המופתעת, שעודדה אותו בשעות קשות.

גאולה כהן (התחיה) שהצביעה נגד הממשלה בירכה את שמיר, מפקדה לשעבר בלח"י "בשבילי אישית, אתה תמיד יצחק המפקד, שידע להוביל ולהנהיג בזמנים קשים".

המליאה מריעה ידיים בעד ממשלת שמיר (בתמונה משמאל). אחד שלא חיים יד: היה חיים רמון (מערך) – שמאלי בתמונה מימין. (צילום: יצחק הררי ואפי שריר)

גרנות: לעגלה זו דרוש עגלון אחד

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

"במשך שנתיים הצלחתם לשים אבנים תחת העגלה השוקעת, אך לא הצלחתם ולא תצליחו להזיזה משום שכדי לעשות זאת דרושים לא שני עגלונים, אלא אחד" — כך אמר אתמול חבר־הכנסת אלעזר גרנות, בדיון על הודעת שמיר בדבר "הרכבת הממשלה והכינונה".

גרנות אמר, כי בשבע שנות הליכוד (1977־1984) שקעה המדינה — ולא רק בבוץ הלבנוני. "הורדת האינפלציה ויציבות השקל הם חשובים — אמר גרנות — אך כדי להוציא את עגלת ישראל מן הבוץ צריך לרתום טרקטור אחד או שניים בכוון הנכון — ואילו המערך והליכוד רתמו שני טרקטורים בכיוונים הפוכים".

אין אשליות

גרנות אמר, שאין למפ"ם שום תקוה ושום ציפיות מהממשלה, ואף לא אשליות כי מעגל כהונתה יקוצר. הוא התפלמס עם הטוענים כי היה זה רצון העם שתקום ממשלת אחדות לאומית: "במערכת הבחירות לכנסת הנוכחית לא היה רוב להקמת ממשלה אחרת. היה זה רצון הליכוד, שידע, כי זוהי הדרך הטובה ביותר לשיקום הריסות שבע שנות שלטונו. ממשלת האחדות היתה המתכונת המושלמת כדי למחוק את אשמת מלחמת לבנון ואת יו"ש והכלכלה. הליכוד היה זקוק למערך כדי שיתן את הלגיטימציה לכל פשעי לבנון. הליכוד נזקק לפרס ופרס נפל בפח, כמו מפ"ם, שסייעה כיום, להשיג את ממשלת הרוטציה. מפ"ם נואלה להמשיך במו"מ עם הליכוד ולתמוך בכך שפרס יהיה ר"מ ראשון בתוך הממשלה הזאת".

חוב של כבוד

"עמדת הליכוד היא המונעת שלום" — אמר גרנות — "הוא בונה על כך שעם ישראל ישלוט בכל ארץ ישראל, בכוח. הליכוד דוחה פשרה". גרנות הציע ל"עבודה" לקחת ברצינות את הליכוד: "לאיזו מדיניות משותפת ציפתה "העבודה" מן השותפות עם הליכוד? הלא רה"מ עשה מאמצים עצומים להגיע לפשרה פונקציונלית, לא טריטוריאלית. פרס משלם לליכוד חוב של כבוד, משום שהליכוד החזירו ממדבר רפ"י לפוליטיקה".

גרנות הבטיח לחברי הקואליציה, כי מפ"ם תהיה כלב שמירה, שלא תיתן להם לבצע בשקט דברים, אפילו לא תוכל למנעם. "נפנה לעם ונציג אלטרנטיבה", אמר — "תוכנית לאומית־חברתית אחרת, שתיתן תשובות טובות יותר וצודקות יותר למצוקות העם והמדינה".

"אחדות, איננה אחידות"

מזכיר "העבודה" עוזי ברעם אמר ש"אחדות איננה אחידות". הוא הביע ציפייתו, כי הממשלה בראשות שמיר תעשה מאמץ להגברת תהליך השלום, תרחיב את ההתנחלות בעבר לנוסכם, וכי תנהיג סגנון שונה בוויכוח בציבור.

וח"כ אהוד אולמרט (ליכוד) אמר כי הלקח החשוב מתקופת פרס הוא, שגם ראש־ממשלה אשר יזום ויתורים מרחיקי־לכת לא הביא את הצד הערבי לשולחן המו"מ.

השתתפו
בצעדת "לב אל לב ישראל"
פארק אמת (ליד ואשתאול)
המיועדת לכל בני המשפחה
בקבוצות מאורגנות ולבודדים בני כל הגילים
ביום חמישי — 23.10.86
זמני יציאה לצעודים המשתתפים בין השעות 07.00—11.00 בשני מסלולים — 4.5 ק"מ ו־10 ק"מ.
הצעדה מלווה בהסבר מוזיקלי חגיגי לתגבורת הטבע. בסיום המפגש במרכז הפארק, שעת סיום משוערת - 16.00.
דמי השתתפות לבודדים - 8 ש"ח לאדם ולקבוצות 6 ש"ח לאדם. חניה מסודרת.
הרשמה: לב אל לב ישראל, רח' ויצמן 137, כפר־סבא או באתר הצעדה.

דו"ח פיגוע הרימונים בי"ם יטען: לא היתה „פאשלה"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הקצין הבכיר שמונה על-ידי הרמטכ"ל לבדוק את אירועי הפיגוע בטכס השבעת טירוני חטיבת „גבעתי" שעבר בירושלים, סיים אתמול את עבודתו והגיש את מסקנותיו והמלצותיו לידי סגן הרמטכ"ל, האלוף אמיר דרורי.

היום אמורים לקבל את הדו"ח שר הביטחון והרמטכ"ל.

אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, שחטיבת „גבעתי" נמצאת תחת פיקודו, דיווח אתמול לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת על הפיגוע בכותל ועל הלקחים שמפיק צה"ל מהארוע.

כפי הנראה מצביע הדו"ח, שלא היה מחדל בפעילות חוליית החיילים שאיבטחה את טקס ההשבעה בכותל, אולם נמצאו נקודות שיש לשפרן, בארגון האבטחה בטקסים המוניים שעורך צה"ל במקומות ציבוריים.

כתב „רויטר" מוסר מביירות, כי קבוצה מוסלמית שטענה לביצוע הפיגוע בירושלים, הזהירה את ישראל לא לפגוע בשלושת החשודים שנעצרו.

מעצרים נוספים

מאת כתב „על המשמר" לעניינים פליליים

חוקרי זרועות הבטחון יבצעו, ככל הנראה, מעצרים נוספים בפרשת הפיגוע ליד שער האשפות בירושלים. מחרתיים יובאו שלושה חברים של החוליה לבית-משפט השלום בירושלים להארכת מעצרם. לאחר שנעצרו ביום שני האחרון כאשר עדיין לא היה ביטחון כי אכן הם המחבלים לשבעה ימים.

אתמול, בזירת הארוע, שיחזרו שני המחבלים בני הכפר סילוואן את אופן הפיגוע. הם הראו היכן הסתתרו כאשר ארבו לחיילים, מהיכן השליכו את הרימונים והיכן הסתתרו לאחר מכן, בקירבת מקום.

התברר, כי המחבלים לא תיכננו לפגוע דווקא בחיילים ואילו היו באותה שעה תיירים או מבקרים בחניון הם היו קורבנות הפיגוע.

אתמול הוציאה השופטת שושנה נתניהו צו ביניים האוסר על מפקד צה"ל ביו"ש ומפכ"ל המשטרה, להרוס או לאטום את ביתו של אחד החשודים בהשתתפות בפיגוע, המתגורר בשכונת אבו-טור. עם הוצאת הצו, לא ניתן לפי שעה להרוס או לאטום את הבית.

עצרת ממלכתית לשנת המאה להולדת בן-גוריון

שנת המאה להולדת דוד בן-גוריון, ראש ממשלתה הראשון של מדינת ישראל, צוינה אמש בעצרת ממלכתית חגיגית בתיאטרון ירושלים, בהשתתפות נשיא המדינה, חיים הרצוג, שנשא דברים לזכרו.

בין הנוכחים באולם היו יו"ר הכנסת, שלמה הלל, ראש-הממשלה, יצחק שמיר, ומ"מ ראש-הממשלה ושר-החוץ, שמעון פרס, שרי הממשלה, נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, קציני המטכ"ל של צה"ל ומטה משטרת ישראל, אישי ציבור ומוזמנים רבים.

העצרת נפתחה בנגינת „תרועה לישראל" מאת פאול בן חיים, ע"י התזמורת הסימפונית של חיפה ובניצוחו של סטנלי ספרבר.

אגרות-ברכה לעצרת הוקראו מאת נשיא ארה"ב, רונלד רייגן, נשיא צרפת, פראנסואה מיטראן, ראש-ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, וכן ריכרד פון ויצזקר, נשיא גרמניה המערבית — המעלים על נס את אישיותו של בן-גוריון ותרומתו למדינת ישראל שקמה לתחיה.

הנשיא הרצוג שהעלה קווים לדמותו של בן-גוריון, ציין, כי הוא קורץ מחומר של מנהיגים גדולי עולם, שהכתיבו את מהלך ההיסטוריה האנושית וטבעו את חותם בל יימחה. [illegible] תביעה בלתי-מתפשרת [illegible] לאומית של גאולת הארץ וגאולת היהודי, של צדק ומוסר ושל [illegible] חברתית ותרבותית.

במהלך העצרת הושמעה היצירה „המגילה הזאת" (אודה להכרזת העצמאות) שחיבר חיים חפר והלחין דובי זלצר, בהשתתפות הזמר יהורם גאון. היצירה הושמעה ע"י התזמורת הסימפונית של חיפה ומקהלת „רינת". (עתים)

בנק הבנייה [illegible]
העלאת הריבית

מאת אהרן נחשון, כתבנו הכלכלי

הנהלת בנק הבנייה החליטה להעלות בשלב זה את שיעור הריבית [illegible] החובה בחשבונות עו"ש [illegible] בגלל מצבו המיוחד של ענף [illegible].

משמעות ההחלטה היא, שבנק הבנייה יספוג את [illegible] מקורותיו החיצוניים ולא יגלגל אותה על לקוחותיו.

סדרות החינוך של חומייני...

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מחזה מוזר ניגלה בשבועות האחרונים לעיניהם של חיילי צה"ל ואנשי האו"ם במעבר הגבול עם סוריה שברמת הגולן.

מידי שבת מגיעים למעבר הגבול בקונייטרה כ-15 אוטובוסים סוריים המובילים אלמנות, יתומים ופצועי מלחמה איראנים שנפגעו במהלך הקרבות בין עיראק לאיראן. מדריכים סורים מובילים את האלמנות והפצועים לעמדת תצפית מול ישובי רמת הגולן ובסיסי צה"ל באיזור ומסבירים להם שם על „התוקפנות הציונית והתפשטותה".

הפצועים והאלמנות עומדים על התל, מקללים, צועקים ומנופפים בידיהם לעבר עין זיוון. בדרך זאת מתיימרים הסורים להוכיח לאיראנים את צדקתם במלחמה להנחלת האיסלאם. המחסבה היא עולמית וכל הדרכים, כידוע, הולכות לירושלים.

לפני 50 שנה הקים ברוניסלב הוברמן את התזמורת הפילהרמונית. אתמול התקיים במודיעין טכס הקדשת יער „הוברמן" [illegible] מתחת (בתמונה), ועימו ראשי הוועדות הציבוריות למען התזמורת והתכבדו בנטיעת השתילים הראשונים, [illegible] התזמורת ניגנה את באך, לכבוד 30 אלף העצים שיינטעו שם. (צילום: [illegible])

מפעל חצבני-דן — ביסוס כלכלת הגליל תוך שמירת נופי הנחלים

היום, יום ג' 21.10.86, מקיימת החברה להגנת הטבע "כנס מחאה" נגד מפעל חצבני-דן. "למחאה" זו אין כל יסוד. העובדות מדברות בעד עצמן:

★ מפעל המים חצבני-דן הינו מפעל השקייה חיוני ביותר לחקלאות באיזור.

★ תחנת האנרגיה הינה מוצר נילווה, התורם לכלכלת האיזור ומייעל את ההשקייה.

★ מפעל המים חצבני-דן לא פגע ואינו פוגע בשמורות הטבע — המפעל מאפשר לנחלים לזרום ולצמחיה סביבם לפרוח.

★ המים של המפעל באים מחדן בלבד.

★ אין זו אמת, כי מפעל המים חצבני-דן פגע בחלק העליון של תל-דן! למעשה, הוא "תופס" את המים במרחק של 1.5 ק"מ ממקור הנחל!
הוא הוקם במכוון בדרך זאת, תוך התחשבות בשמירת הטבע ולמרות העלות הכספית הגבוהה.

★ תחנת האנרגיה מנצלת אך ורק את עודפי המים שאינם מיועדים להשקייה — ואלה מוחזרים כולם לאחר הפקת האנרגיה.

★ תחנת האנרגיה איננה מפעל שהוקם באופן פיראטי: היא נבנתה באישור וערות בניין ערים אזוריות ומחוזיות, בהן חברים גם נציגי החברה להגנת הטבע ורשות שמורות-הטבע.

★ תחנת האנרגיה תוכננה והוקמה תוך הקפדה מירבית על השתלבות בנוף ובנייה אסטטית ולשם כך הוקצו משאבים רבים: היא מהווה אתר-תיירות ומאפשרת למטיילים לצפות מהאתר על הסביבה ולהנות מהנוף.

★ החצבני ניזון מתחנת האנרגיה: המים מהדן, העוברים דרך שתי הטורבינות ויוצרים חשמל, נשפכים אחר-כך לחצבני, כשאף טיפת מים איננה הולכת לאיבוד.

★ בשעתו נחפרו על-ידי אגודת המים בגליל העליון תעלות פתוחות למטרות השקייה, אשר סביבן התפתחה צמחייה; עתה מנסים "מגיני הטבע" להטיל חסותם על תעלות אלה — שרובן יצאו מכלל שימוש לצרכי השקייה, מאחר שמערך העברת המים מתבצע על-ידי צנרת הסכנית ויעילה — ולהפוך אותן ל"שמורות טבע".

★ מפעל חצבני-דן הוא מפעלם של אנשי הגליל והוא משרת את כלכלת האיזור. יוזמיו, בוניו ומפעיליו חיים ויוצרים באיזור ועושים לשגשוגו — בחקלאות, בתעשייה בתיירות. כבעבר כך היום, מקפיד המפעל על השילוב ההכרחי בין צרכים כלכליים לבין הקפדה על ערכי-אמת של טבע ונוף.

היום

הרתעה — בסתר או בגלוי?

בעד ונגד. ויכוחי העבר

„דיון במדיניותה הגרעינית של ישראל עלול להטעות יותר מאשר להועיל. בשל היעדר מידע מוסמך ורגישותו הכללית של הנושא... ברם דווקא בשל חשיבותו הרבה חייב הוא להיפתח לדיון בישראל..."

„במקורו של דבר, התכוונתי לכתוב מאמר על המדיניות הגרעינית של ישראל, מתוך תקווה לתרום משהו לספרות הגדולה אך הספקו טיבית, בעיקרה, שפורסמה בנושא זה. אולם הגעתי במהרה למסקנה שלא אוכל לעשות כן: העובדות הזמינות המעטות והמדיניות הישראלית הרשמית הן שתיהן ברורות, ואין הרבה להוסיף עליהן. בהיעדר נתונים נוספים, כל התעמקות נוספת במדיניות הגרעינית הישראלית, היא קרוב לוודאי יותר מטעה מאשר מוסיפה".

● פרופ' יחזקאל דרור: „מדיניות גרעינית של מדינות קטנות", מתוך „מדינה, מימשל ויחסים בינלאומיים", אביב 1974

„במאמרו מעל דפי כתב-עת זה טוען פרופ' יחזקאל דרור, כי דיון במדיניותה הגרעינית של ישראל עלול להטעות יותר מאשר להועיל, וזאת בשל היעדר מידע מוסמך ורגישותו הכללית של הנושא.

ברם, אנו סבורים כי דווקא בשל חשיבותו הרבה של הנושא **חייב הוא להיפתח לדיון בישראל, וזאת על אף היעדרו הבלתי-נמנע לגבי ההחלטות שנתקבלו בפועל...** מכל מקום, ניתן וצריך לנתח לפחות את החישובים והשיקולים החייבים להשפיע על מדיניות גרעינית ישראלית כלשהי, שכן הם נחלת כל אלה שהינם אחים לגורל בתחומי המדינה".

● ד"ר אילן דאוטי „המדיניות הגרעינית של ישראל", מתוך „מדינה, מימשל ויחסים בינלאומיים", אביב 1975

„להרתעה הגלויה ארבעה יתרונות:

1. מעניקה אמינות רבה יותר לאיומי ההרתעה של ישראל.

2. מאפשרת יצירת דוקטרינה לשימוש בנשק גרעיני, ובכך מצמצמת את התסתברות שייעשה בנשק שימוש לא נכון.

3. מאפשרת פיתוחו של דיאלוג אסטרטגי בין הצדדים לסיכסוך, דבר שיפחית את האפשרות שתפרוץ מלחמה כתוצאה מאי הבנה.

4. תאפשר חינוך האליטות במזרח התיכון וסיגולן למציאות החיים בסביבה גרעינית".

„יתכן כי היתרון החשוב ביותר באימוץ ההרתעה הגלויה היא בכך שהיא תעניק להרתעה הגרעינית של ישראל אמינות רבה יותר.

מעמדה הגרעיני של ישראל, המעורפל במכוון, יוצר אי-ודאות רבה מדי. בעתות משבר עלולים הערבים להתעלם מאיומיה המרומזים של ישראל".

● שי פלדמן: „הרתעה גרעינית לישראל", הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1983

„אני מתנגד לכל כוונה להודיע כי ישראל תפעיל נשק גרעיני אם תותקף. זהו צעד שיגרע את הסכסוך הערבי-ישראלי, וכידוע מצבים אסטרטגיים אינם נשארים חד-צדדיים, אלא הופכים לדו-צדדיים. כל ניסיון ללמוד במזרח התיכון גזירה שווה מהידברות של ההרתעה הסובייטית-אמריקנית — מוטעה. שם העימות הוא בין שתי מדינות. במקרה שלנו ישראל ניצבת מול כמה מדינות. לא תהיה יציבות במאזן כזה. כי א, אנו יודעים מי האישים שבידם להפעיל נשק זה. איום גרעיני אינו מרתיע לחימה ברמת אלימות נמוכה. הערבים חושבים על פגיעות מוגבלות בנו, שלעולם לא יצדיקו הפעלת נשק גרעיני בתגובה. נשק גרעיני איננו יעיל נגד טאקטיות הסלאמי. יתרון גרעיני ישראלי עלול להיות מנוטרל על-ידי איום סובייטי. אולי בסופו של דבר יתרחש תהליך הגרעון במזרח התיכון — אבל אין אינטרס שלנו להחיש תהליך זה".

● פרופ' יהושפט הרכבי: „הארץ", 28.9.83

פרופ' יהושפט הרכבי — לא האינטרס שלנו

פרופ' יחזקאל דרור — התעמקות מטעה

ליקט: ל. מ.

שותפות הרת-אסון

הוועדה לאנרגיה אטומית מחזיקה בידיה את התחום שהיה אמור להיות מופקד בידי השירות לשמירת איכות הסביבה. האזרח אינו שותף בשיקוליה. הוא גם אינו דורש מידע

מאת יורם נמרוד

שרשרת תאונות גרעיניות פקדון לאחרונה את כוכב הלכת שלנו, וכולן, בתחום האפור שבין שימוש צבאי לאזרחי באנרגיה הגרעינית. אולי לא במקרה, הדברים קרו בחברה שבה רמת היוות לציבור היא ירודה, אם ננקוט לשון המעטה. מי שמחו עליו יצרו, והוא מבקש לדעת מה עושה מדינת ישראל כדי להישמר מסכנות קרינה, יפנה מן הסתם אל הדיווחים של „השירות לשמירת איכות הסביבה". ה„שירות" הוקם במסגרת משרד הפנים, והוא מופקד על איתור, מדידה, פיקוח והתראה על מפגעי סביבה מכל סוג ומין: זיהום אוויר, מפגעי רעש, מצבורי פסולת מוצקה ונוזלית לכל סוגיה.

המעיין בדו"ח השירות מס' 12, שפורסם לפני שבועות אחדים, עשוי להיות מופתע, כיון שבמאות עמודיו של הדו"ח אין רמז לפעילות בנושאי הקרינה הרדיו-אקטיבית. והלא בישראל שני כורים גרעיניים, המפרישים, כדרך הטבע, פסולת מוצקה ונוזלית — והנושא חייב להימצא בתחום אחריותו של השירות. יתירה מזו: החומרים המוקרנים, בין שאר שימושיהם, דרושים גם למחקר טהור, לרפואה, שונים בתעשייה, בחקלאות וכו'. כל השימושים מחייבים אתרי-איסוי, ואתרים אלה, מטבע ייעודם, מועדים לפורענויות אקולוגיות. בחמרים רדיו-אקטיביים משתמשים במעבדות, במפעלים ובבתי-חולים ברחבי הארץ. במדינות מתוקנות יש תקנים אורחיים לשימוש, תחזוקה, אריזה, הובלה וסילוק פסולת של חמרים אלה. הדו"ח הישראלי מדלג על כך בשתיקה. מפחידה.

השתיקה מפחידה וזועקת שבעתיים, אם מעיינים במבוא, אותו כתב מנהל השירות, ד"ר אורי מרינוב.

אין זה דבר של מה בכך, כאשר אישיות בכירה במינהל הציבורי מביעה אכזבה על כי בישראל... „לא קמה בעקבות האסון בצ'רנוביל תנועה עממית ציבורית אשר תשים לה למטרה להיאבק בגולם הגרעיני". אך במבוא של מרינוב מעוררים רושם שהוא אינו מודאג ממצב חקיים אלא מפיתוח עתידי כוח. פיתוח גרעיני אזרחי טהור, שהוא הנשק לעתיד. פיתוח זה מעוכב ממילא על-ידי סירובה של ישראל להצטרף לאמנה הבין-לאומית למניעת תפוצתו של נשק גרעיני (NPT).

תמורות מסייעות להגברת הסיכון

ריבוי מוקדי „התגובה העממית" נגד פיתוח [illegible] של האנרגיה הגרעינית, מאפיין חלק מתנועות המחאה שקמו במערב, ובעיקר בארה"ב. נשק גרעיני — סוברים רבים מחבריהן — הוא אילוץ קיומי הנובע מצרכי הביטחון, בעצם, הם גאים ביכולתה של ארצם להפחיד את אויביה, אך אינם רוצים להוסיף על כך סיכונים הכרוכים בייצור חשמל ליד ביתם. הם מאמינים שיש אלטרנטיבות, אשר תספקנה להם חשמל לקיום רמת חיים שהם שואפים לה.

ביודעין — או בלא יודעין, מתוך בורות נואלת — מסייעות תנועות אלו דווקא להגברת הסיכונים הסביבתיים הגרועים מכל, גם בימי שלום. אלה הסיכונים הנובעים מעצם הייצור, ההחזקה והניסוי של נשק גרעיני, שלא לדבר על תוצאות השימוש המכוון בו, בעיתות מלחמה. כורי ייצור צבאיים מועדים לפורענות במידה כפולה ומכופלת, לעומת הכורים האזרחיים, שהם כיום מקור האנרגיה הנקי והבטוח ביותר הקיים לשימושים תעשייתיים. האסון בכור הצבאי (הדו-תכליתי) בצ'רנוביל מאשר הנחה זו.

עד היום לא הסתבכו מאות הכורים שאינם מפיקים פלוטוניום באיכות צבאית בתאונה שגרמה נזק סביבתי. זאת ועוד: הפלוטוניום, שהוא החומר העיקרי המשמש לייצור צבאי, הוא הרעיל והמסוכן מכל החומרים המצויים, והכללתו בנשימה אחת עם שאר החומרים הגרעיניים, הנתונים לפיקוח וסודרי בטיחות אמינים יותר, הוא הטעיית הציבור.

התנועות העממיות הללו שוגות באשליה, כאילו תפיחת העוצמה הגרעינית תורמת לביטחון הלאומי. ההיפך הוא הנכון — והחתירה לנשק גרעיני אינה נובעת דווקא משיקולי ביטחון, אם כי לכאורה מובן הדבר מאליו. לעתים הפיתוח נובע מאילוצים של מדיניות פנים וחוץ — שהאזרח אמור להיות שותף בשיקולים הכרוכים בהם. שותפות זו, היא העושה את ההבדל בין אזרח לנתין, ואין לזלזל בה. ביחוד נכונים הדברים לגבי מדינות שאינן כלולות במועדון החברות הקבועות במועצת הביטחון. שלש מבין המעצמות הללו: ארה"ב, ברית-המועצות ובריטניה, הפקידו בשנת 1968 מכתב זהה ובו נאמר שכל אחת מהן רשאית לחוש לעזרתה של כל מדינה לא-גרעינית, אם זו מאויימת או מותקפת בנשק גרעיני. בכך נתנו המעצמות הרשאה זו לזו לחוש לעזרתן של מדינות לא-גרעיניות אשר בחסות כל אחת מהן, ולפגוע — ללא תגמול במדינות גרעיניות שאינן חתומות על האמנה למניעת תפוצת הנשק הגרעיני. במילים אחרות, נשק גרעיני אינו נשק הרתעה (ובוודאי לא נשק הכרעה) בידי מדינות קטנות, ולידידותיהן יש מטריה גרעינית אמינה.

צורך בניסויים תקופתיים

יש מידע נוסף, שהחרדים לאיכות הסביבה רשאים לדעתו. לאחרונה התברר מדיוני הקונגרס בארה"ב, כי אפילו מעצמה זו לא תוכל להחשב למעצמה גרעינית, אם תיאלץ לוותר על ניסויים תקופתיים של כלי נשק שבמאגריה (וכמובן, של כלי נשק חדשים שהיא מפתחת). הסיכונים הסביבתיים הנובעים מניסויים גרעיניים אינם תיאורטיים, ותוצאותיהם אינן ניתנות לשמירה בסוד. עוצמתם היא כזו, גם בהיותם תת-קרקעיים, עד כי שתי המעצמות הגרעיניות הבכירות כבר שילמו מחיר יקר בנפש, ברכוש ובהשחתת אזורים שלמים בארצותיהם.

גם אלה המתנגדים לפיתוח גרעיני מכל סוג שהוא, אינם מעריכים נכונה את האלטרנטיבות. בכל המדינות בהן קמו תנועות כאלו — האפקט השקול של פעילותן היה חבלה בפיתוח האזרחי בלבד. אך כאמור, הפיתוח הגרעיני האזרחי הוא פיתרון אלטרנטיבי נאות לזיהום הסביבה כתוצאה משימוש בדלקים פוסיליים (נפט, פחם וכיו"ב).

ד"ר אורי מרינוב שנשאל על כך — בעיקבות פירסום הדו"ח, אינו שותף להערכה זו. אמנם גם הוא סבור שריבוי השימוש העולמי בדלקים פוסיליים סופו שואה אקולוגית, אך לדעתו הפיתרון הוא באלטרנטיבות לא-גרעיניות: אנרגיית השמש וכיו"ב. „אילו הושקעו סכומי העתק שהושקעו לפיתוח האנרגיה הגרעינית בטכנולוגיות חליפיות, היה מצוי כבר היום הפיתרון החולם". דעה זו שנויה במחלוקת בין המדענים. באשר לתחום, אשר לפי שורת ההיגיון אמור היה להיות מופקד בידי השירות שבהנהלתו — אומר ד"ר מרינוב, ושמץ מרירות בקולו — תחום זה הופקד ביד הוועדה לאנרגיה אטומית, והוא מחוץ לתחולתו. אין הוא כשותף כלל.

מסתבר שהביקורת של מרינוב במבוא לדו"ח איננה על הוועדה השומרת על סודיות בעניינים שאין הסודיות יפה להם, אלא על הציבור הרחב שאינו דורש מידע. ואכן, ציבור שאינו מקפיד על זכותו הלגיטימית למידע בעניינים אזרחיים ומדיניים, סופו שזכות זו, כשאר זכויות דמוקרטיות, נשללת ממנו.

להיאבק ב„גולם"

[illegible]

הכלוב המוגן לייצור פלוטוניום מעל האדמה — המרכז העצבים לייצור הפצצה [illegible]

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב. עריכה [illegible] של עמודי הפנים: עמית אנטף

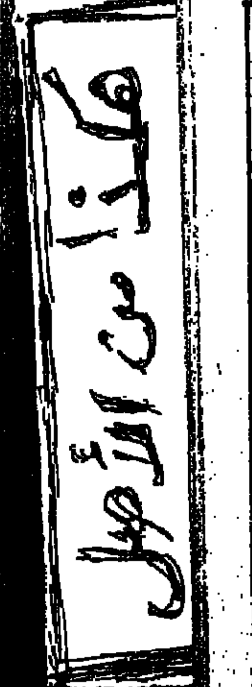

תקציב זאו"ם

במלחמת יום־כיפור מנעה התערבות האו"ם מלחמת עולם שלישית. עתה עומד הארגון לפני פשיטת רגל, ויש הטוענים כי מוטב שיתחסל. האמנם העולם בלי או"ם יהיה עולם טוב יותר?

מאת אלחנן הורוביץ

בימים אלה, בעת הדיון בעצרת האו"ם על תקציבה, נזכר התפקיד הגורלי שמילא האו"ם לפני 13 שנים, במלחמת יום הכיפורים. דבר זה נעשה, כדי להצדיק את המשך קיומו של הארגון ולבטל את סכנת חיסולו עקב החמרת המשבר הכספי, הפוגע בו קשה. המצב החמיר עד כדי כך, שמזכיר האו"ם, פרז דה־קואר, כבר הזהיר שהארגון לא יוכל לשלם משכורות כבר בתום שנה זו, אם לא יחול בינתיים השיפור הדרוש במצבו הכספי.

במועל נקבע, שהאו"ם סובל כעת לא רק ממשבר כספי אלא גם ממשבר פוליטי, העלול לסכן את המשך קיומו. ממצוקה כספית סובל האו"ם זה שנים רבות. הביאו אותו למצוקה זו הניגודים הפוליטיים שנוצרו בעיקר בין ארצות־הברית לבין הרוב המכריע של המדינות החברות באו"ם.

מ־44 ל־159 מדינות

מאז הוקם האו"ם, בתום מלחמת העולם השנייה, גדל מספר המדינות החברות בו מ־44 ל־159. בעצרת האו"ם יש לכל אחת מ־159 המדינות החברות קול אחד, ללא כל זכות וטו, ואילו במועצת הביטחון יש זכות וטו לארה"ב ולארבע המעצמות הגדולות האחרות: ברית־המועצות, סין, בריטניה, וצרפת. עם ריבוי המדינות החברות באו"ם, גדל מספר ההחלטות המתקבלות בניגוד לעמדת ארה"ב.

3 התרומות העיקריות

אי־שביעות הרצון של ארה"ב השתקפה בהקטנת חלקה בכיסוי תקציב האו"ם, מ־40 ל־33 אחוזים ומ־33 ל־25. במקום השני ברשימת המדינות החברות, התורמות לכיסוי תקציב של האו"ם, נמצאת ברית־המועצות, שהתחייבה לכסות 12 אחוזים מהוצאותיו. במקום השלישי נמצאת... דרום־אפריקה. דרך אגב הובעה דעה, שבשל תרומתה הגדולה יחסית לכיסוי הוצאות האו"ם דרשו מתנגדיה להטיל עליה כל מיני סאנקציות, מבלי לדרוש למחוק את שמה מרשימת המדינות התורמות לאו"ם.

בעלות המאה ובעלות הדעה

ארה"ב דורשת כעת "לתקן את המצב", שבו היא תורמת רבע מכל תקציב האו"ם, בעוד שעל חלוקת הכספים מתקציב, זה מחליטות 106 מדינות עניות, בעלות שני שלישים מכל הקולות, אף על פי שהן תורמות פחות משני אחוזים לכיסוי הוצאות האו"ם.

ארה"ב אמנם טוענת שאינה מתכוונת לבטל את העיקרון הדמוקראטי, שלפיו צריך להיות קול אחד לכל מדינה, כמו קול אחד לכל אדם. אבל היא דורשת, שבשאלה כיצד יש להוציא את הכספים מתקציב האו"ם, יתחשבו יותר בדעותיהן של אותן מדינות שמהן באים הכספים לאו"ם ודרישה אמריקנית זו נתקלה בהתנגדות, בעיקר מצד המדינות האפריקניות, שבשמן דיבר נציג גאנה בעצרת האו"ם.

מלחמת עולם שלישית

מאחר שהושמע גם איום בביטול כל השתתפותה של ארה"ב בכיסוי הוצאות האו"ם מה שעלול להביא לתמוטטותו ולחיסולו, — התעוררה השאלה: האם לא יהיה המצב בעולם טוב יותר בלי האו"ם?

המתנגדים לדעה זו הזכירו מה שאירע במלחמת יום־הכיפורים, באוקטובר 1973: כאשר גברה הסכנה שנשקפה למחנה הצבא המצרי ה־3 ("הארמיה השלישית"), שהישראלים כיתרוהו בגדה המערבית של תעלת סואץ — ריכזה ברית־המועצות כוחות גדולים בקאווקאז, תוך איום להתערב במלחמה על זה הגיבה ארה"ב בריכוז כוחות אוויר גדולים במרכז אירופה. אם כאשר גברה הסכנה, שתוך 12 שעות תפתח מלחמת יום־הכיפורים למלחמת עולם שלישית, בהשתתפות שתי מעצמות־העל, נתקבלה החלטה באו"ם, להפסיק את המלחמה בשביתת נשק ולהעמיד בין צבאות מצרים לבין צבאות ישראל לא כוחות של מעצמות־העל אלא כוחות או"ם.

שתי מעצמות־העל הסכימו לזה וכך הוכיח האו"ם שבלעדיו היה המצב בעולם לא טוב יותר אלא מסוכן יותר.

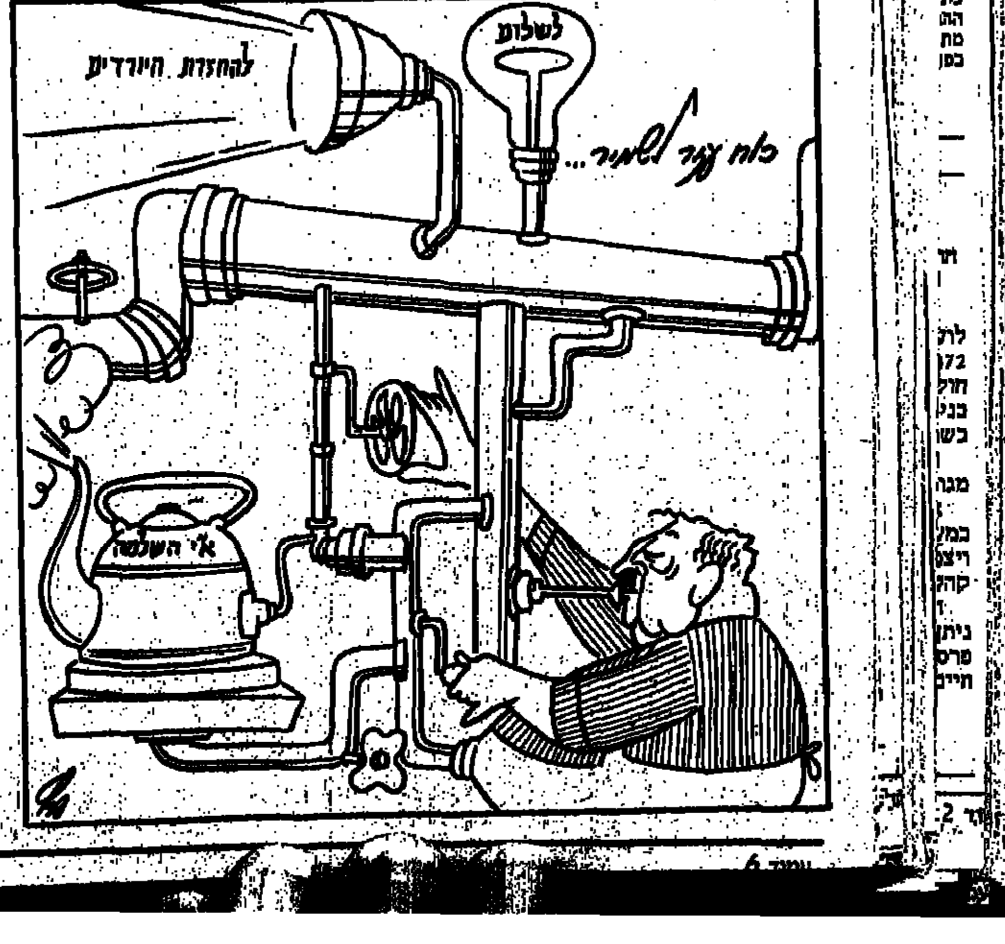

הטרמוסטט היווני

מאת ז'אן כהן, אתונה

הוועדה המשותפת לתורכיה ולשוק האירופי המשותף, אשר התכנסה ב־16 בספטמבר בבריסל בראשותו של שר־החוץ התורכי ואהיט האלפוגלו, ובהשתתפות שרי החוץ של 12 המדינות־החברות של השוק, שוב שמעה את שר־החוץ היווני תיאודורוס פאנגאלוס מטעים את התנגדות יוון ל"חימום" היחסים בין השוק ובין תורכיה. עמדתו נתמכת על־ידי דנמארק ולוקסמבורג.

כייחדו את הדיבור על היחסים בין תורכיה ובין השוק אמר פאנגאלוס, כי שורה שלמה של בעיות מדיניות חמורות מהווה מכשול להתפתחותם בעתיד. אחת הבעיות האלו נוגעת למצב הפנימי בתורכיה: ביטול הדמוקראטיה והמשך ההפרה של זכויות האדם. עינויים ואלפי אסירים פוליטיים מאפיינים את המצב של תורכיה כיום — אמר.

לדבריו של פאנגאלוס, התפתחות היחסים בין תורכיה ובין השוק קשורה קשר הדוק עם המצב החמור ביחסים בין תורכיה ובין יוון ובהמשך הכיבוש התורכי בחלק גדול של קפריסין. תורכיה מאיימת באופן שיטתי על שלימותה הטריטוריאלית של יוון, מערערת על ממדי המרחב האווירי ועל היקף המים הטריטוריאליים של יוון בים האגאי, ובעבר שללה את סמכות בית־המשפט הבינלאומי, שאליו פנתה יוון.

פאנגאלוס דיבר על המצב בקפריסין, המסונפת לשוק האירופי המשותף ומנהלת עתה מו"מ עימו על ברית־מכס, וציין כי פעולתה של תורכיה שם מהווה הפרה של החוק הבינלאומי מכל הבחינות ומתעלמת מכל החלטת או"ם על קפריסין. על חברות השוק המשותף, שיוון היא אחת מהן, היה להגיע להחלטה פה־אחד בעניין זה, אך בהיעדר עמדה משותפת לא היה זה אפשרי.

יוון בולמת את שיקום היחסים בין תורכיה לבין השוק המשותף

חילוקי דעות דו־צדדיים

שר־החוץ התורכי ואהיט האלפוגלו אמר לכתבים אחרי הכינוס, כי חילוקי דעות בין יוון ותורכיה הם בילאטראליים גרידא, וניתן ליישבם רק בדו־שיח. הוא טען כי בתורכיה אין אסירים פוליטיים אלא רק אנשים שנידונו למאסר על עבירות פליליות. בנוגע לקפריסין אמר, כי על הקפריסאים היוונים לקבל את המלצותיו של מזכיר או"ם, פרז דה־קואייאר, בנושא זה.

שר־החוץ הבריטי סר ג'פרי האו, אמר לעיתונאים כי הקהיליה האירופית ותורכיה חידשו אתה את המגעים המדיניים ביניהן, אחרי הפסקה של שש שנים וזו ראשית של יחסים חדשים. לדבריו הוא פירט בכינוס את רצון הקהיליה, שתורכיה תשלים משטר דמוקראטי מלא. הוא אמר, כי [illegible] התחייבה לשקול את הבעיות [illegible] בין יוון ותורכיה, אף־כי אין [illegible] הוועד המשותף.

אין אור ירוק

בהודעה לעיתונות אחרי [illegible] פאנגאלוס את הדיבור על [illegible] החוץ הבריטי, והביע את [illegible] ג'פרי האו, אשר לפיהם בעיית קפריסין [illegible] בעיה בילאטראלית גרידא. [illegible] כי הממלכה המאוחדת הינה אחת [illegible] הערבות בקפריסין. פאנגאלוס [illegible] קביעת השר הבריטי, כי ניתן [illegible] לנירמול היחסים בין הקהיליה [illegible] תורכיה, והביע תמיהה על [illegible] למסקנה כזו. לדבריו אין למדינה [illegible] מספיק על המתרחש בתורכיה, [illegible] קפריסין ועל היחסים בין יוון ותורכיה [illegible] אמת כלל, כי יוון הביעה כנכונות [illegible] לפתוח בדו־שיח עם תורכיה. [illegible] לדון בזכויותינו הריבוניות על [illegible] וים", אמר.

בינתיים נודע מתורכיה, כי [illegible] שם תוצאות כינוס הוועד [illegible] שליליות. היומון "מיליייט" [illegible] הסירוב היווני לא ניתן "אור ירוק" [illegible] תורכיה כמדינה מסונפת לשוק [illegible] המשותף. מצד שני אמר האלפוגלו [illegible] מבריסל "בהרגשת סיפוק", [illegible] ואילך העניין "מהווה נושא [illegible] הקהיליה, והמגעים המדיניים [illegible] בעתיד".

רומאן ללא היסוסים

מאת שלמה גלזר

רולנד אוהב סוסים ● האורווה שלו, בניר־דוד, היא מוסד של ממש. אם יתנו לו, יקים בית־ספר אזורי לרכיבה, יגדיל את חוג הרוכבים ויקטוף פרסים באליפויות ● לחיי הסוסים שבדרך

הסוסים מדלגים מעל המכשולים. רוכבות במגפי רכיבה ובובעי גזקי שחורים יושבות זקופות על גבם. המאמן זורק הוראות: טרוט, קאנטר, אוסקר. לא, אין המדובר באסקוט או בדרבי וגם קהל עם צילינדרים כנראה לא יגיע. הפעילות המתוארת כאן מתרחשת במועדון הרכיבה של קיבוץ ניר־דוד.

מאחורי הפעילות האריסטוקראטית הזו עומד (כמו תמיד בקיבוץ) המשוגע לדבר רולנד לייזר בן ה־36. רולנד, יליד שווייץ, הגיע לניר־דוד ב־1972. "סיימתי את בית־הספר במגמת מכאניקה עדינה והחלטתי להסתובב בעולם".

שלושת החודשים כמתנדב בקיבוץ, שבהם התכוון להתחיל את דרכו, מתארכים עד היום. "נקלטתי במשק", הוא מספר, "ומצאתי את הפינה שלי. אהבתי מאד את העבודה בחקלאות, בשדה". גם קשר שנוצר עם חברת הקיבוץ עזר, כמובן. היום הוא חושב קבע ושירת 4 חודשים בצבא.

הרומאן עם הסוסים החל ב־1977. מישהו השאיר לו סוס והוא החל רוכב סתם כך בשדות. אבל זה לא הספיק לו. החל רוכש ספרים וחומר מקצועי מכל הבא ליד ולומד את הנושא. עד היום הוא חש שיש פער גדול בין הידע התיאורטי שלו לבין יכולתו המקצועית ("האמת שמעולם לא למדתי לרכוב כמו שצריך", הוא מתנצל). יחד עם קנט, חבר קיבוץ שבא משוודיה (ומורה הראשון לרכיבה), שיפצו מבנים ישנים והפכום לאורוות, הוכשר שטח למגרש מכשולים והחלו להתאמן בקפיצות. ב־1979 אורגנה בניר־דוד תחרות ארצית לקפיצות. חשבו להפוך זאת לאירוע שנתי קבוע, אבל לא הצליחו, מסיבות שונות.

בשלב מוקדם החל רולנד עובד עם ילדים ונוער. למה?

"האמת היא", הוא מהסס, "הם תמיד היו סביב הסוסים. מה שאני אוהב בעבודה עם ילדים זה טיפוח הכשרון שלהם, ואולי אפילו יותר מכך, האפשרות להוכיח להם שעל־ידי עבודה קשה, התמדה וכוח רצון אפשר להגיע להישגים. יש לי אתגר אישי לקדם אותם, לרחוף קדימה".

"היום אנחנו חזק על המפה. הבנות שלנו הן מהטובות בארץ עד גיל 16 ויש כבר דורות חדשים של ילדים שמתחילים את אימוניהם. כשהתחלתי לעבוד עם נוער היו לי מספר ילדים מצויינים. חשבתי או שזה מספיק ולא קלטתי בוססים. היום אני יודע שזאת היתה שגיאה כי לאחר שחלק מהם פרש (אחרים בצבא), נשארתי בלי אף אחד ונאלצתי להתחיל מהתחלה. עכשיו אני מקפיד לטפח כל הזמן דורות חדשים".

כיום העסק הוא "מוסד" בפני עצמו. יש אורווה עם שבעה סוסים, ושמונה בנות בגיל 10 — 15 (לא יודע למה רק בנות, מושך רולנד בכתפיו). עוסקות ברכיבה פעילה.

החוג מבצע כ־1000 שעות רכיבה בשנה. נרכש כמובן ציוד מתאים. רולנד מיצר על שבקיבוץ אין די הבנה לנושא. בכלל, לדעתו, אין בקיבוץ די הבנה לחשיבותו של הספורט כגורם המחנך את הילד לסדר, למשמעת ולעבודה קשה, בספורט הרכיבה, שהוא עסק יקר. גם הנושא התקציבי מעיק מאד. "היום יש לנו, לניר־דוד, מעמד מכובד בקרב קהילת הרוכבים בארץ והבנות שלנו צוברות פרסים. אבל בארץ העסק הזה בתנופת פיתוח אדירה ואם לא נרע להתקדם ולהשתפר, נישאר מאחור. להשתפר משמעו לרכוש [illegible] יותר ולהרחיב את השורות. [illegible] רולנד, "אני מרגיש קצת 'תקוע'. [illegible] לרמה כזאת, שבלי להשתלם [illegible] קשה מאד לקדמן בעתיד".

רולנד הוא אוהב סוסים [illegible] אותם ונושם אותם. אפילו [illegible] לוקח עימו את הציוד (שהוא [illegible] ריח האורווה. "האורווה שלנו [illegible] אומר, "לא בטיב הסוסים [illegible] העבודה. הסוס אוהב סדר, [illegible] ועקביות. המסגרת שבנינו לו [illegible] בטחון". בלא מעט גאווה הוא [illegible] ארוכה של מדאליות וגביעים [illegible] בתחרויות שונות ברחבי הארץ. [illegible] הוא מטפח תקוות לעתיד. [illegible] רואה בית־ספר אזורי גדול לרכיבה, [illegible] מעולים ועשרות בני־נוער מביאים [illegible]

"עד היום", הוא אומר, "לקחו [illegible] שרצה לרכוב. בדרך היתה נשירה [illegible] שיהיו יותר ילדים, יהיו גם יותר [illegible]

"כדאי גם לדעת", מוסיף [illegible] ענף הספורט היחיד בעולם שאין [illegible] גברים לנשים ומה שקובע הוא [illegible] והיכולת להגיע לתיאום. [illegible] גם התחרויות משותפות".

רולנד מכין סוס לרכיבה. מרגיש קצת "תקוע"

מאת עוזי מחנימי

קרובים רחוקים

עיין ערך "ארגז 2"

אם נכונות השמועות שארגון "אמל" העביר את איש צוות האוויר הישראלי השבוי לידי המודיעין הצבאי הסורי, הרי שאל לה לישראל לעבור על כך לסדר היום. לגיטימי לשבות טייס שתקף מטרה סורית, אך לשחק בעצבים חשופים של החברה בישראל במו"מ מתיש ומכוער כפי שהתרגלנו. אצל הסורים, שלא לדבר על הכלא הסורי, לכך ישראל צריכה לשים קץ אחת ולתמיד. ואין הדבר בלתי־אפשרי גם עם שוכנים צמאי דם כמו הסורים. כשמול גבולה הצפוני של ישראל בטן רכה ברמות לבנון, בה בכל שני וחמישי יכול ליפול שבוי ישראלי ואכן כך קורה, על ישראל לנקוט מדיניות חדשה של משא־ומתן ולשבש את הקודים להם התרגלו הסורים זה עשרות שנים.

זמן קצר לפני מלחמת "יום הכיפורים", במבצע שכונה אחר־כך "ארגז 2" נשבו בדרום־לבנון קצינים סורים בכירים. איני יודע מה היו המטרות של אותו מבצע מוצלח, אך אחת התוצאות שלו היתה שטייס ישראלי שהיה בשבי הסורים, הוחזר מהר הביתה. שבויים בכירים בני העדה העלאווית בישראל היו מעבר ליכולת המיקוח של אסד, והלחץ של המשפחות בדמשק היה לא פחות חזק מהלחץ של המשפחות הישראליות על משרד הבטחון בתל־אביב.

אם יתברר כי אכן איש צוות האוויר השבוי, מצוי בסוריה או בידיים סוריות, ישראל צריכה לעשות הכל כדי שאסד ימהר ויחזיר את השבוי. במזרח־התיכון, לפעמים אין ברירה: יותר מדי שנים התרגלו הסורים כי שבויים ישראלים מורידים את ישראל על הברכיים. יש די דרכים, פחות מסובכות משניתן לחשוב, כדי לשכנע את הסורים להחזיר את השבוי הביתה.

העיתונות הערבית חגגה השבוע את הפיגוע בשער האשפות ואת נפילתו של מטוס "הפאנטום" ושביית טייסו. בעוד העיתונות האנגלית בבריטניה, הרדיו והטלוויזיה פתחו את מהדורותיהם בתיאור "מבצע ישראלי נועז לחילוץ טייסי הפאנטום", התעלמו העיתונים הערביים כמעט כליל מפעולת החילוץ של הטייס. לעומת זאת הם תיארו בפרוטרוט כיצד "הופל" המטוס וטייסו נפל בשבי.

אחד העיתונים הכוויתיים צייר קריקטורה בה נראה ראש הממשלה, יצחק שמיר, מקבל את ראש הממשלה שמעון פרס, ובמקום חוטם, מודבק לו מטוס מרוסק. השמחה־לאיד מורגשת.

העיתונות המצרית, לעומת זאת, דיווחה בצורה עניינית פחות או יותר על האירוע, וגם היא, כמובן, הדגישה את נפילת המטוס ושביית הטייס.

נשיא סוריה
לקום על הרגליים
ולהוריד אותו על הברכיים

פירות הגירוש

חשיפתה של חוליית המחבלים, שפעלה בשער מלמדת עד כמה עשו פעילי אש"ף את מלאכתם נאמנה טרם גורשו מירדן. השנתיים בהן שהו ראשי הזרוע המבצעית של הפת"ח בירדן ופעלו לגיוס כל פלשתינאי לארגונם, מתחילות לשאת פירות דווקא עכשיו, כמה חודשים אחרי שהנהגת הפת"ח סולקה מירדן.

דווקא לאחר שגורשו מירדן, ולאחר שאין להם כבר כל מחויבויות למלך, יכולים ראשי הזרוע המבצעית של הפת"ח להפעיל בגדה את אנשיהם שגויסו משך ירח הדבש עם חוסיין בירדן, לאלה אצלנו, אשר צהלו משמחה שעה שאבו ג'יהאד גורש מירדן, מתברר עתה כי שמחתם היתה מוקדמת, וכי העבודה המאומצת של מגייסי הפת"ח בירדן — מחמוד עלול, אבו־פיראס אל ליפתאווי, מחמוד עסאנה ואחרים, תגרום לשלטונות ולגורמי הבטחון בישראל צרות צרורות עוד זמן רב אחרי שישכחו בעמאן מיהו אבו ג'יהאד.

חריצות הסוכן

ניזאר הינדאווי סוכן המודיעין הסורי ששלח את חברתו להתפוצץ במטוס "אל־על", ממתין כל רגע לגזר־דינו. הינדאווי הציג עצמו כעיתונאי ירדני, ונראה כי פרק זמן מסוים אכן עבד ככתב בעיתון ירדני עלום בשם: "את־צ'יין" (יום שני). לדבריו, עבד גם עבור עיתון ערבי היוצא בלונדון, ועבורם יצא לכסות אירועים שונים הקשורים בפעילויות של ערבים בכל רחבי אירופה. הינדאווי היה, כנראה, כתב חרוץ ביותר. מעדותו ומעיון בדרכונו מתברר, כי משך השנתיים האחרונות ביקר מספר פעמים במקומות הבאים: בריטניה, פולין, גרמניה המזרחית, גרמניה המערבית, איטליה, סוריה, לוב, ירדן ויש בו ודאי עוד כמה ארצות שלא רשמתי.

"מאין היה לך כסף לנסיעות כה רבות?" שאל אותו התובע, רוי אמלוט. הינדאווי השיב, כי עיתוניו מימנו אותו. המושבעים, כך נראה לי, חושבים אחרת. בעצם כתיבת שורות אלה הם עומדים לפרסם את החלטתם לגבי אשמתו. מכל מקום, ככל הנראה, הינדאווי לא ירבה לטוס בשנים הקרובות, אף כי ברור, כי בית־כלא יכול להיות עבור כמה טרוריסטים רק תחנת מעבר לחופש.

כמעט כליל מפעולת החילוץ של הטייס.

אוסאמה אל־באז. יוזמה עצמית!

תרגיל או פאשלה?

נציג אש"ף במצרים נקרא בשבוע שעבר ליועצו של הנשיא אוסאמה אל באז, כדי להסביר לו את פשר התרגיל הפלשתינאי להודיע מקהיר על פיגוע בירושלים. כאלה המכירים את אוסאמה אל־באז מוכנים להישבע, כי אין זה בלתי־אפשרי שרעיון כזה ייצא דווקא ממשרדו של היועץ המצרי חריף השכל.

כך או אחרת, הודעות הפת"ח על פיגוע בישראל היו, בדרך כלל, נמסרות מעיראק או מכווית. להודעה כזו מקהיר יש שני פרושים אפשריים: יוזמה של מפקד בארגון שלא על דעת ערפאת, הנזהר מאוד לא לקלקל את יחסיו עם המצרים או "תרגיל" של המצרים. עם פרוס הרוטאציה ולאחר הכניסה לבוררות בנושא טאבה. אש"ף פעל מבחינתנו על־פי המוסכם בין ערפאת לנשיא מובארק: אש"ף יפעל בתוך ה"אדמות הכבושות", אך לא יפעיל טרור בחו"ל.

ממלכה אבודה

המאבק בדרום־לבנון בין ישראל לארגונים הלבנוניים השונים, מלחמת עיראק־איראן ושאר האירועים היום־יומיים במזרח־התיכון, דוחקים הצידה את מאבקם של הפלשתינים על חייהם במחנות הפליטים של ביירות. כמעט מאז הנסיגה הגדולה של צה"ל מלבנון החלו הסורים להפעיל את בעלי־בריתם בביירות, בעיקר ארגון "אמל" השיעי, כדי לדחוק את רגליהם של הפלשתינים ממחנותיהם. כשמדובר בביירות, ל"דחוק" פרושו להרוג. ואכן, באופן איטי ושיטתי נהרסים מחנות הפליטים של ביירות, ואלפי פלשתינים כבר עברו דירתם למחנות הפליטים של צידון, אשר בינתיים הם מפלט בטוח, יחסית. בלבנון אין איש מצטער על דחיקתם של הפלשתינים מביירות. הדרוזים, השיעים וכמובן המארונים, ותיקי סברא ושתילא, שונאים את הפלשתינים לפחות כפי שהם שונאים את ישראל. ערפאת, כשמעמדו בעולם הערבי אולי חלש ביותר זה שנים, מנסה להחזיר דרך הים מפקדים מארגונו ללבנון. אך גם אותם הוא מעדיף לשלוח לאיזור צידון, ערפאת יודע שביירות ומחנותיה לעולם לא ישובו להיות עבור הפלשתינים מה שהיו בעבר.

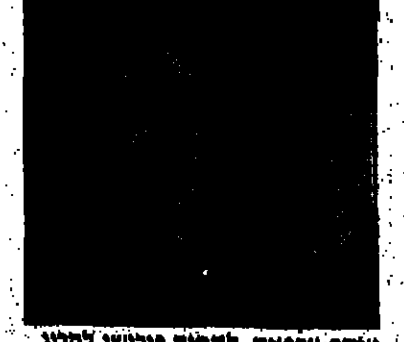
יאסר ערפאת. לדחוק פירושו להרוג

הקולגה העיראקית

"אש לונק יא חוידה," שאלתי את העיתונאית העיראקית שהתיישבה לידי ב"אולד ביילי", מה שלומך? זו פתחה זוג עיניים ושאלה: ערבית? לא, השבתי לה, ישראלי.

כפי שכבר הורגלתי, התחלפו פניה המחייכות בהבעה רצינית. אתה עיתונאי? שאלה. כן, אמרתי, "על המשמר". לא שמעתי, אמרה לי, ומבט חשדני ניבט מעיניה. הראיתי לה כרטיס ביקור. אתה אויב, פתחה במיתקפה, ותדע לך שאני כותבת בעיתוני (אל תדמה, שבועון ערבי) נגד ישראל. "אל תשוויצי," אמרתי לה, "אני כותב נגד ישראל יותר ממך". כשהבינה סוף־סוף שאני לא רודף אחריה ועגנו, אלא בקושי עיתונאי, אמרה לי: ישראל תעלם. אתם נטע זר, תנו לפלשתינים את מה שלקחתם בכוח, ובישראל יוכלו להישאר היהודים הערבים (כך הגדירה את עדות המזרח).

היהודים הערבים, המשיכה, מושפלים בישראל ועוסקים בעבודות בזויות. דווקא היהודים ממוצא עיראקי, אמרתי לה, הסתדרו יפה מאוד בישראל והם "בעלי בית" של הרבה אשכנזים. לא חוכמה, אומרת אותה חוידה, הם עיראקים, והיוקר של גאווה ממלא את פניה. כשהבינה חוידה העיראקית כי אני לא מאותם ישראלים המסתובבים באירופה ומסבירים מה השיטה הטובה ביותר לחיסול מדינת ישראל, שבה להיות שוב עוינת. מה שלא הותיר לי ברירה, עם כל הרצון הטוב, אלא לנתק ממנה מגע לא לפני ששאלתי אותה כמה מוסלמים הספיקו העיראקים כבר להרוג במלחמתם עם האיראנים. וגם בעצם, איך זה שהיא בדיוק שש שנים בלונדון, כמספר השנים למלחמת עירק־איראן.

היתה פצצה?

המצרים גאים להתגאות בעיתונות חופשית. בשבוע שעבר היה להם מבחן קשה. כל העיתונים בעולם פרסמו דיווח על טייס מצרי שכנראה, בשגגה, "הוריד" פצצה מטרים ספורים מבימת הכבוד של ראש ממשלת מצרים, מפקד הצבא, שר ההגנה ונספחים צבאיים מכל העולם. החשובים לא נפגעו, אולי התאבקו באבק המדבר שהעלתה הפצצה.

למרות, לא היה בעיתונות המצרית כל איזכור לתקרית. בעמודים הראשונים הופיעה תמונה גדולה של בימת הכבוד ועליה כל אלה. מה עלול היה לקרות לכל אלה — זאת לא יכלו קוראי העיתונים במצרים לדעת.

מקצוענים במגרש היריב

"טיימס", "גרדיאן" ועתה גם "אינדיפנדנט", הם שלושת עיתוני האיכות העיקריים בבריטניה. שלושת העיתונים שונים זה מזה באופן, בלגנה, ובנפת המיסוי של המזרח־התיכון. ל"אינדיפנדנט" המופיע רק שבועיים, יש ראש דסק "מזרח־תיכוני" מפורסם. תכוננה לג'ון בולוק, לשעבר הכתב לענייני המזרח־התיכון של ה"דיילי טלגרף", אף הוא עיתון מכובד, ואשר נרכש (וכתב) לאחרונה על־ידי ה"אינדיפנדנט".

בולוק, בסביבות 60, מנוסה ביותר, תנודד שנים רבות בלבנון בכלל וזה בעת מלחמת לבנון. מתבסס על מקורות טובים ובעל כתיבה חדה, ועד ביקורתית ועד כה — על־פי הצורת הכוונה של עיתונו — גם הגרה־עניות.

לג'ון בולוק הדבר לא פשוט. שכן, העמדה הערבית במאבק המזרח־תיכוני היתה בדרך כלל קרובה אליו. בולוק, המרוחק בימים "חמים" אלה מירושלים, יודע לתת מידע "ישר מישיבות ממשלת המזרח־עין הישראלית", דבר המחזיק אותו בעורה מטיבציה וחישות הצלוחה בעיתונו החדש.

ה"גרדיאן" ו"הטיימס" מרוחים על המזרח־התיכון מפי שני כתבים מעולים: דיוויד הירסט ורוברט פיסק, שניהם מביירות.

הירסט עבר, אגב, לפני שבועות אחדים חוויה לא נעימה כאשר נחטף כוחי מחוטפי ביירות על־ידי לוחמי אחת המליציות. הירסט, שזה לו ניסיון החטיפה השני, הצליח להימלט משוביו ולזכות בסקופ גדול ובציטוטים בכל כלי־התקשורת העולמיים.

רוברט פיסק של "הטיימס" הוא מגומן. האיש יושב במערב ביירות, ונוסע ללא הרף ללבנון ובסוריה, באיראן, במצרים, בתימן והיכן לא — ומסקר מאמרלב ועוכל לפעמים בטירות, את מוקדי המתיחות במזרח־התיכון.

לא במקרה, רוב הכתבים למזרח־התיכון של עיתוני האיכות באנגליה נחשבים פרו־ערבים. איך אפשר אחרת, מי שמרוחו מביירות איראן ועיראק צריך מזג מאוד למלט באיזה צד של המגרש הוא משחק או עושה עצמו משחק. התשובה ברורה.

רשות הקורא

אופטימיות שלא במקומה

בראיון ל"על המשמר" טוען ח"כ יוסי שריד: "הרב מפיץ הכרוזים המסיתים" (הרב הצבאי הראשי בגדה המערבית, רס"ן דרליך) קיבל אזהרה חמורה, ולדעתי שום רב לא יעז יותר להפיץ כרוזים בצבא" ("משורה ישחרר ריק הרב" — "על המשמר", 17.10.86). כמי שהגיש את התלונה במשטרת ישראל נגד רס"ן דרליך — התלונה אשר הניעה את המשטרה וצה"ל לחקור את הרב בגין המסמך שפירסם — ועל סמך חוות־דעת הפרקליט הצבאי הראשי, שנמסרה לי בתום החקירה, אבקש להעמיד דברים על דיוקנם:

בחוות דעתו כותב הפצ"ר כי ניתנה לרס"ן דרליך הנחיה שלא לעסוק בנושאים בעלי משמעות פוליטית. הנחיה כרות זו, לטענת הפצ"ר, ניתנה לכל הרבנים הצבאיים. המלים "אזהרה חמורה" כלל אינן נזכרות בחוות הדעת הנ"ל של הפצ"ר.

יצויין, שלמרות הנחייתו הנ"ל הורה הפצ"ר על סגירת התיק הפלילי שנפתח נגד הרב, בטענה שרס"ן דרליך לא התכוון לערבים. בחוות דעתו אין הפצ"ר מציין למי כן התכוון רס"ן דרליך בכותבו על "אותו אויב עמלקי המתדפק בפיתחנו" (ציטוט מהמסמך הנ"ל).

לאופטימיות של ח"כ שריד אין איפוא על מה להסתמך.

אהוד שפיגל, רמת־גן

שמאל חלש ומפולג

ישראל נמצאת בתהליך של התמוטטות חברתית. במישור הכלכלי מאופיינת ההתמוטטות ע"י מעבר למיתקפה כוללת על האגף היצרני במשק. כך נשבר דו־הקיום הרופף בין בעלי ההון לבין היצרנים וניטל כוחם של הפועלים להגן על עצמם.

במישור המדיני מתברר יותר ויותר, שהנהגת המדינה מפתחת מדיניות מסוכנת, לא מציאותית ומנותקת מצרכי המדינה, ע"י טיפוח תוקפנות יזומה נגד ערבים וסירוב לכל ניסיון לפתור את הסכסוך האזורי בדרכי שלום.

כעת נחשפה מדיניות הממשלה במערומיה. בדבריו של שמעון פרס כי כל כוונתו היתה, בעת שלטונו, להדוף את כדור האחריות להשגת השלום לצד הערבי, כדי ליצור רושם שישראל עושה את כל המאמצים להגיע לשלום ורק הערבים מחבלים בניסיון הזה.

צד טרגי אחר בחברה הישראלית הוא חוסר האונים המוחלט של השמאל בישראל, כאשר ארבע מפלגות השמאל נמצאות בירידה מתמדת ביניהן, חוצה קו שבר שאינו ניתן עדיין לאיחוי. במצב זה, כשהשמאל כולו חסר אונים, ובחלקו הגדול עדיין אינו מבין את חומרת המצב, גדולה מאוד הסכנה שלא תהיה כל התנגדות לכיבוש עמדותיו האחרונות של השמאל ע"י מחנה הימין — ואם בכלל תהיה התנגדות להשתלטות הימין, תהיה זו התנגדות חפוזה, בהולה ובלתי מאורגנת. אלה שישארו בישראל ייאלצו להיכנע ולשתף פעולה עם שלטון לאומני תוקפני, שיביא על המדינה את חורבנה.

ישי נאור, שער העמקים

צופים ללא גג

בפסח 1965 נפתח שבט תל"ם (תנועת להיות מתקדמת) בתל־אביב בשכונות ביצרון, רמת ישראל ונחלת יצחק, בסיוע עלוב יוזמת עיריית ת"א. מחלקת הצופים ותנועות הנוער בעירייה נתנה לצופי תל"ם לפעול במתנ"ס השכונתי ברמת ישראל, תוך שיתוף פעולה עם מנהל המתנ"ס ותמיכתו, בעבודה חינוכית מאומצת והכשרנו מנהיגות צעירה של נוער מהשכונה שנחשבה באיזור פיתוח ושמעולם לא התקיימה בה פעילות מסודרת של תנועת נוער כלשהי. מדובר בשכונת מצוקה. לא אחת נתקלנו באלימות מצד נערים. בשכונה אף לפרות זאת השבט התפתח וכיום הוא מונה כ־100 חניכים מכיתות ה' עד י"ב.

בתחילת שנה זו, בעקבות דיון בעירייה, התווסף בנוסף ת"א וביוזמת גורמים פוליטיים בתוך עיריית ת"א, והתבקשנו לא להפריע עד לישיבות הנהגה והעירייה נסוגה מכל תמיכה שהעניקה לצופי תל"ם כמו שהיא מעניקה לכל 19 השבטים האחרים בתנועת ת"א.

הניסיון לפרוש את הקשר בין המנהיגים לצופי תל"ם נוגד את החלטות מועצת הצופים העבריים. הסנקציות המופעלות נגד שבט צופי תל"ם כוללות סילוקו מהמתנ"ס השכונתי והגבלות בפעולות העירייה, שעה שבשבטים אחרים חוגים בצריפים או בבניינים משלהם. המצב מגיע לכך שבחורף נעלים וחניכים בחוץ, בשדרות או בגן ציבורי. אך לא יתכן להמשיך כך כשהמחלקה נסתה, ואם זו הדרך לדאוג לנוער בשכונתנו.

איל צמנת
מרכז שבט צופי תל"ם ת"א

המכתבים המתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד ובמרווחים כפולים בין השורות.

המערכת

מאת יצחק שור

אין ממי ללמוד

מערכת החינוך לא עדכנית גם בתחום הטכנולוגיה. מורים שהוכשרו לפני שנים — רמתם נמוכה מזו של תלמידיהם. המוסדות האקדמאיים אדישים לצורכי המערכת. רשת „אורט" התגייסה לשפר את המצב

הקיצוצים במערכת החינוך יצרו את הרושם המוטעה, ששורר עודף מורים. קיים אמנם עודף יחסי, במקצועות מסויימים ובאיזורים מסויימים, אך לא במקצועות מדעיים וטכנולוגיים בהם שורר מחסור חריף. האוניברסיטאות מופקדות על הכשרת מורים לבתי־הספר העל־יסודיים, אך אף אחת מהן איננה עונה על צורכי מערכת החינוך הטכנולוגי, אשר מהווה 60 אחוזים מכלל החינוך העל־יסודי בישראל. רשת „אורט", שהיא המובילה בישראל בתחום החינוך הטכנולוגי נאלצה להיכנס גם לתחום הכשרת המורים.

לאחר הכנות שנמשכו כשנה ולאחר בניית תשתית שנמשכה שנים אחרות, ייפתח ב־4.11.86, לייד מכללת „אורט" בירושלים, מסלול לימודים לקראת תואר בוגר בחינוך טכנולוגי, במקצועות האלקטרוניקה והמחשבים. בשנה הראשונה ילמדו במסלול זה 50 סטודנטים. כל אחד מהם ייהנה ממסור משכר לימוד, מדיור במעונות הסטודנטים של האוניברסיטה, ובמילגת קיום. לשון אחר: כל סטודנט יקבל מלגה כוללת בשווי של 4000 דולר לשנה, במשך ארבע שנות לימוד, שאולי ניתן יהיה לדחוס אותן בשלוש שנים קלנדריות. בתמורה יתחייב הבוגר ללמד ארבע שנים, לפחות, באחד מבתי הספר של רשת „אורט", אבל גם אם ילמד בבית־ספר טכנולוגי אחר, לא ידרשו ממנו להחזיר את המלגה שקיבל.

בראש המסלול להכשרת מורים לאלקטרוניקה ולמחשבים עומד מנחם ארגוב, מי שעמד במשך 22 שנים בראש בית־הספר העל־יסודי הגדול בישראל: המקיף של „אורט" בקריית־ביאליק. בו לומדים 4500 תלמידים מכיתות ז'־יב', וכן בוגרים אחרי השירות הצבאי, המבקשים להשתלם לקראת התואר הנדסאים או טכנאים.

כבר היום עובדים מורים במקצועות טכנולוגיים ומדעיים בבתי־ספר על־יסודיים. מהיכן, איפוא, נובע הצורך הדחוף במורים נוספים? אי בהירויות נוספות: האם רמתם של המורים הנוכחיים עונה על הצרכים של התלמידים, אשר ייכנסו לשוק העבודה המתוחכם בסוף העשור? האם הטכניון איננו מסוגל להכשיר מורים טוב יותר מאשר מכללת „אורט"?

משיב לשאלותי מנהל המסלול להכשרת מורים במכללת „אורט", מנחם ארגוב:

„רמתם של חלק מן המורים במקצועות המדעיים והטכנולוגיים, הנלמדים עתה במערכת החינוך הטכנולוגי העל־יסודי, היא נמוכה מרמת תלמידיהם. ברוב בתי־הספר הטכנולוגיים מלמדים הנדסאים שהשכלתם שוות ערך ל־14–15 שנות לימוד. כלומר, הם למדו 12 שנים, עד לסוף התיכון ונוסף לכך למדו עוד שנתיים־שלוש במכללה להנדסאים. ל„אורט" מגיעים עתה תלמידים בעלי רמה גבוהה, או לפחות תלמידים שרמתם עולה על הממוצע. הנדסאים, המשמשים כמורים לתלמידים אלה, לא למדו בטכניון או באחת הפקולטות למדעים, למשל, האוניברסיטאות. הם עסקו ועוסקים בהנדסה יישומית. אילמלא היו פונים הנדסאים אלה להוראה לא היה מנוס מסגירת בתי־ספר גדולים בכל רחבי הארץ. אילו ניתנה אפשרות למורים אלה, אין ספק שחלק נכבד מתוכם היה יכול להמשיך בלימודים גבוהים בטכניון.

כיום יכול הנדסאי להתקבל לבית־ספר להנדסאים ללא תעודת בגרות. כאשר הוא פונה להוראה, מותר לו ללמד תלמידים בגילאי חטיבת הביניים. למעשה מלמדים הנדסאים אלה גם תלמידי י"ב. בוגרי הטכניון או הפקולטות למדעים באוניברסיטאות אינם מגיעים להוראה.

מסלול הקידום בהוראה הוא איטי. המשכורות ההתחלתית נמוכה. מעטים יכולים להגיע לניהול. מערכת תנאי העבודה בהוראה היא מערכת קפואה. מורה טוב ומורה גרוע מקבלים אותו שכר. בשוק הפרטי וגם בשוק הציבורי פועלים חוקי היצע וביקוש. לכן מעדיפים צעירים מוכשרים, בוגרי הטכניון כל עיסוק אחר על פני הוראה.

טכנולוגיה — שטח הפקר

המוסדות האקדמיים הם טובים ואילו בוגריהם בתחומי הטכנולוגיה והמדעים היו פונים להוראה, היתה נפתרת בעיית המחסור בכוח־אדם בחינוך הטכנולוגי. הטכניון מקיים פקולטה להוראת המדעים, בה עוסקים המרצים בהכשרת מורים לחינוך העל־יסודי, ואולם הטכניון, כמוסד, איננו רגיש לצורכי מערכת החינוך. לא רק האוניברסיטאות, אלא גם משרד החינוך גילה עד כה אדישות לצורכי מערכת החינוך הטכנולוגי. עובדה היא שרשת „אורט" נאלצה להיכנס לתחום הכשרת המורים, חרף העובדה שבישראל מצויים עשרות סמינרים. לפני שנים אחדות הכיר משרד החינוך במכון להכשרה טכנולוגית בחולון, אבל מכון זה מציב תנאים מוקדמים קשים לתלמידים".

„אמת המידה היחידה לקבלת סטודנט בטכניון, למשל, היא יכולת הלמידה שלו, אומר מנחם ארגוב. אבל הכל יודעים שאין מיתאם בין השכלתו של אדם ורמת התמחותו לבין סיכוייו להצליח בהוראה. גם ההיפך איננו נכון: אי־אפשר לומר שאדם משכיל הוא בהכרח בלתי מתאים להוראה, או שאדם לא משכיל מתאים. ומכל מקום יכולת הלמידה איננה יכולה להיות אמת המידה היחידה לקבלתו של צעיר למוסד להכשרת מורים. אחת הצרות במערכת החינוך הטכנולוגי היא שמורים חלשים מופנים, לעתים, לטיפול בתלמידים החלשים והבעייתיים ביותר.

הטכניון איננו מתמודד עם בעיות אלה. המחלקה להכשרת מורים שלו איננה מעמידה לרשות מערכת החינוך אפילו חמישה בוגרים בשנה. אלה הלומדים במחלקה הם, בדרך כלל, אלה שבאו אליה מן ההוראה כדי להשתלם לקראת התואר השני. לשון אחר: הם כבר מצויים בתוך מערכת החינוך:

ברשת „אורט" ישנם כיחום 100 בתי־ספר טכנולוגיים על־יסודיים. רשת זאת מסוגלת לקלוט השנה „במכה אחת" 60 מהנדסים בעלי תואר ראשון באלקטרוניקה. אך הללו אינם באים. ולכן המערכת נעשית רדודה משנה לשנה. תפקידה של רשת „אורט", כמו גם של רשת „עמל" או בתי־הספר העיוניים איננו רק להכשיר בעלי מקצוע. המדע והטכנולוגיה מהווים מרכיב חשוב בהשכלתו של אדם. צעיר שלא יהיה מסוגל להגמיש את עצמו במהלך שנות עבודתו, ללמוד ולהשתלם בכמה תחומים או עבודות, לא ימצא לעצמו מקום עבודה".

סלקציה קפדנית

כיצד נבחרו המועמדים ללימודים במסלול להכשרת מורים במכללת „אורט"? מה מציעה רשת „אורט" לסטודנטים בתחום התוכן? ממשיך מנחם ארגוב: „פנינו ל־2500 בוגרי „אורט" בעלי נתונים מתאימים. קבלנו 100 תשובות. בחרנו ב־50 סטודנטים, מתוכם 15 סטודנטיות. רשת „אורט" מתחייבת להעסיק כל בוגר שיסיים את לימודיו בהצלחה. התקבלו רק בעלי תעודת בגרות שעמדו בבחינה הפסיכומטרית, הנערכת בידי המרכז הבין־אוניברסיטאי הארצי לבחינות ולהערכה. תוכנית הלימודים תהייה זהה לזו הנהוגה בטכניון באלקטרוניקה ובמחשבים. רבע משעות הלימוד יוקדש לחינוך ברמה שתאפשר לבוגרים להתקבל ללימודי התואר השני בחינוך באחת האוניברסיטאות. לימודי החינוך יכללו הכשרה מעשית בהוראה, כולל צפייה מודרכת בשיעורים של מורים מנוסים, וצפייה בשיעורים של חברים ללימודים. הסטודנטים יתרגלו את עבודתם כפירחי מורים בשיעורים מצולמים בטלוויזיה במעגל סגור, שינותחו בידי מנחה.

המועצה להשכלה גבוהה התירה ל„אורט" לרשום סטודנטים למסלול להכשרת מורים. היא הציגה תנאי, שכל המורים המלמדים במסלול זה יהיו בעלי תואר שלישי לפחות — תואר ד"ר. הנהלת „אורט" נערכת למילוי דרישות המועצה להשכלה גבוהה. תוכנית הלימודים נקבעה לפי דגם המנחה לתואר „בוגר בחינוך טכנולוגי". מנחם ארגוב מאמין ש„אורט" תעמוד בדרישות המועצה להשכלה גבוהה, ושבוגריה יזכו בתואר.

לא קרובים לצלחת

האם לקשישים מעל גיל 60 ישנה זכות ללמוד? שאלה זו תעמוד על סדר יומם של אנשי אוניברסיטת בר־אילן והאגודה הישראלית לגרונטולוגיה, ביום עיון שייערך בבר אילן ב־28.10.

מלשכת נשיא האוניברסיטה נמסר לנו, כי אגף התקציבים של משרד החינוך והמחלקה לחינוך מבוגרים הודיעו למטפלים בהשכלת קשישים, כי למשרד החינוך אין תקציבים למטרה זאת. הקשישים, שגילם עולה על 65 נאמד עתה ב־10 אחוזים. שיעורם הולך ועולה ותוך שנים אחרות יגיע לשיעור המערב־אירופי והצפון־אמריקני — 15 אחוזים. האם אנשים אלה מקבלים חלק הוגן ממשאבים ציבוריים שהם עצמם תרמו לצבירתם?

כאשר אנו מדברים על לימודים, אומרים אנשי בר־אילן, איננו מתכוונים רק ללימודים אקדמיים, אלא גם ללימודים כיצד להיות מתנדב יעיל, כיצד לשמור על הבריאות, להיות פעיל ולתרום לעצמו למשפחתו ולחברה.

תוכנית בר־אילן ברוקדייל פועלת זה תשע שנים. היא היתה חלוצת פיתוח הלימודים לאנשים בני 60 ומעלה. ביום העיון יוצג הנסיון הישראלי של פיתוח לימודים לקשישים. תוכנית זו ראוייה לכל העידוד והתמיכה הציבוריים.

הצד האפל — אפלייה

בראשית אוגוסט השנה פנתה יועצת ראש הממשלה למעמד האשה ד"ר ניצה שפירא־ליבאי, לשר החינוך והתרבות יצחק נבון בתלונות של הורים על אפליית בנות לרעה במערכת החינוך המקצועי. תלונות אלה, כתבה ד"ר ליבאי, מעידות כי ההכשרה המקצועית לוקה עדיין בגישה מסורתית של חלוקת תפקידים לפי מין, ופוגעת בזכות היסוד לשוויון הזדמנויות בהתאם לכישורים. במקום לעודד בנות ללימודים טכנולוגים ולחנך בנים לשותפות מעשית במירקם חיי המשפחה, יש בהכשרה המקצועית כוון משום תמריץ שלילי להשגת היעד של חברה דמוקרטית צודקת ומתקדמת — קובעת ד"ר ליבאי.

בתשובתו למכתב מבהיר השר נבון את מדיניותו, התואמת את גישתה של היועצת למעמד האשה. אבל מחקר ארצי שפורסם בתשמ"ה מלמד, כי רק 38 אחוזים מקבוצות העבודה בכיתות ז' הן מעורבות, וכן רק 28 אחוזים — בכיתות ח' ו־27 — בכיתות ט'.

אם נראה את הצד האפל של נתונים אלה הרי שב־62 אחוזים מקבוצות העבודה בכיתות ז' הן חד־מיניות, ותהליך זה של אי שוויון מינים הולך ומעמיק במהלך הלימודים בחטיבות הביניים. בכיתות ט' כבר לומדים בקבוצות עבודה נפרדות 73 אחוזים מכל התלמידים. נתונים רשמיים אלה מחזקים את טענתה של ד"ר ניצה שפירא־ליבאי.

משרד החינוך יצטרך לעקוב מקרוב ולפרסם את תוצאות המעקב אחרי הגשמת מדיניותו המוצהרת למען שילוב בנות במקצועות טכנולוגיים.

שיפוץ ההיסטוריה

קבוצת היסטוריונים ישראליים התכנסו לאחרונה במכון ע"ש זלמן שזר בירושלים. הביעו דאגה נוכח המגמה החדשה בחוגי ... מגמה לעורר על מרכיבותה של ההשמדה ... והאנטישמיות מקושה הנאצי.

הכנס הוא מטעם החברה ההיסטורית הישראלית ומרכז שזר לתולדות ישראל. היסטוריונים שנשאו בו דברים היו שמואל אטינגר, יהודה באואר, ישראל גוטמן, ... פרידלנדר, ד"ר קולקה ואחרים.

המשתתפים הביעו דעתם כי הכחשת השואה אינה נובעת רק להיסטוריונים גרמניים, היא צריכה לעניין את העוסקים היסטוריות בעולם כולו. כדוגמא לתופעה השלילית הובאו דברי ההיסטוריון ארנסט נולטה מברלין על כך, שהיטלר עשוי היה להתייחס לנאום שנשא חיים ויצמן ... הנאצים בפרוץ המלחמה כעילה למלחמה בעם היהודי, ואף לראות ביהודים שבויי מלחמה ולכלוא אותם.

לדברים מסוג זה נראו להיסטוריונים בירושלים כחריגה מחבלת דעה מקצועית, וכסנגוריה על המשטר הנאצי ועל מחוללי השואה. עם זאת צויין כי היסטוריונים גרמניים שונים הגיעו והתנגדות לסטייה זו מהרמה מדעית ומן האחריות המוסרית של ההיסטוריון.

הפיליפינים

טיפול נמרץ בילד החולה של אסיה

אחוז העישורים הבולטים ביותר של אסיה, מנהיגת הצמיחה הכלכלית. מסח על הפיליפינים והותיר את עמם מוכה העוני במצב שאינו טוב ממה שהיה ב־1974. אך עתה חשים הבנקים הבינלאומיים לעזרת הפיליפינים. לאור הדרך אשר בה מישנה ממשלתה של קוראזון אקינו את מיבנה כלכלתה לאחר הדחת פרדיננד מארקוס.

מצפים, כי קרן המטבע הבינלאומית, שבסיסה בוושינגטון, תבטיח לפיליפינים בימים אלה מלווים בסך 508 מיליון דולר, והבנק העולמי מסר לאקינו יותר מ־300 מיליון דולר בעת ביקורה בארה"ב. גם בנקים מסחריים עומדים לפתוח בשיחות על הקטנת הריבית ופריסת חלקם בחוב העצום של מדינה זו, המגיע ל־27 מיליארדי דולארים.

שנייה בעוני

בראשית שנות ה־60 היתה הפיליפינים, מבחינת תפוקת המוצרים והשירותים, המדינה השנייה בעושרה באיזור, אחרי יפאן. כיום היא השנייה בעוניה, אחרי אינדונסיה. „ההבראה הכלכלית כאן תהיה כרוכה במאבק ממושך, איטי ורצוף מכשולים, שכן דבר לא ישתנה במהרה", אומר כלכלן מערבי.

הגנים הציבוריים לאורך מיפרץ מאנילה מלאים חסרי בית, המתגוררים באוהלי פלאסטיק. ילדים בלויי סחבות פושטים יד בחוצות מאנילה. ועשן מדורות נראה מחלונות בתי המלון הבינלאומיים המהודרים, שהוקמו לקראת הוועידה השנתית של קרן המטבע הבינלאומית בנובמבר 1976. הכבישים שעליהם הוסעו בנקאי העולם לאולמות הישיבות שלהם מלאים עתה סדקים וזקוקים מאד לשיפוץ. בעשור שלאחר ועידת קרן המטבע הבינלאומית במאנילה פתחו המדינות התעשייתיות את שוקיהן למבול של מוצרי אלקטרוניקה, מכוניות, מוצרי טקסטיל ומוצרים אחרים מאסיה. אך בעוד סינגאפור, טאיוואן, דרום־קוריאה והונג־קונג התעשרו מן היצוא הזה, היו הפיליפינים כבולים על־ידי קאפיטליזם פרוטקציוניסטי וידידי הנשיא מארקוס הקטינו את רווחי היצוא באמצעות הטלת מיסים עליו כדי להגדיל את הכנסותיו. הצמיחה נבלמה על־ידי מיכסות ושחיתות, מצב חירום ומצב מחמיר והולך של התחבורה.

ב־1983 הצטמקה כלכלת הפיליפינים, בעוד המדינות השכנות נהנות משיעורי צמיחה של יותר מ־10 אחוזים בשנה.

„בעבר נחשבנו כ„נמר של אסיה" לעתיד לבוא, ואילו כיום אנו מרודים לדרכנו כשלומיאלים ומהווים מיטרד לשכנותינו באסיה", כותב פלורנטינו גונזאלס, חוקר כלכלי מטעם הבנק של טוקיו, בגיליונו של „פיליפין אקונומיסט".

25 אחוזי אבטלה

אשתקד ירדה הפעילות העסקית בפיליפינים בכ־4 אחוזים, לאחר שב־1984 הצטמצמה ב־7 אחוזים. בעקבות האינפלציה המשתוללת הועברו מיליארדי דולרים לשמירה בחו"ל ומשקיעים זרים נרתעו מלהשקיע במאנילה. שיעור האבטלה בפיליפינים נאמד כיום בכ־13 אחוזים מכוח העבודה המונה 21 מיליון נפש, מ... אוכלוסיה בת 54 מיליונים. אולם ... האבטלה אינם מדוייקים — שיעור ה... למעשה נאמר ב־25 אחוז.

ממדי החוב החיצוני פירושם, של ... אשה וילד בפיליפינים חייב עתה ... דולר.

הבנקים הבינלאומיים הלוו לפיליפ... הכסף, כאשר רצו מלווים אסייניים ... הדולרים שהופקדו בהם על־ידי ... ערביות מרווחי הנפט היקר. מדינות ... קוריאה וטאיוואן הוציאו את ... שקיבלו על פיתוח תעשיות ... בפיליפינים. חלק רב מן הכסף נע... על תוכניות השקעה שלא היתה ... תקווה שיפיקו רווחים הוגנים. ... במטעי הסוכר ואגוזי הקוקוס ... כאשר מחירי המוצרים האלה בשוק ... ירדו ירידה תלולה, בראשית שנות ה...

כל סיוע שהפיליפינים זוכים ... מוצא אך ורק על אחוקת כבישים ... ואספקת מים. אולם הממשלה מקוה ... ההלוואות החדשות מקרן המטבע ... מית לתכניות השעה באוורים ה...

ושרי הכלכלה שלה מבקשים להגדי... ההכנסות ולהעלות את החושבים ... שמתחת לקו העוני, מצב בו ... לתנועות המרד האנטי־ממשלתית ... אך כדי להבטיח שההשקעות ... ישובשו על־ידי שחיתות, מתכונה ... אקינו לבצע כאיטיות. ופירוש ... בשנה זו עדיין תהיה הצטמקות ...

„במקרה הטוב ביותר נגיע ... אחוזי צמיחה, אך רובנו סבורים ... שלילית", מעריך כלכלן מקומי. ... אחר הוא, שיבוא חומרי־הגלם ... מוגמרים־למחצה מתחיל לעלות, ... על כך שבעלי עסקים מחדשים ... שלהם, תנאי מוקדם לכל ...

הממשלה משתדלת לשפר את ... המיסים, להגדיל את יעילותם של ... כלתי רווחיים שלקחו הלוואות ... ולהוריד את האינפלציה לממדים ... לטפל בהם. הפיליפינים מקווים ... לצמיחה תעורר השקעות חדשות ... בריתם הגדולה, ארה"ב, ומצד יפאן, ... מתכוננת לבקר בה בקרוב.

הממשלה אומרת כי מטרתה ... לשיעורי צמיחה של לפחות 6 אחוזים ... בלימת האינפלציה בשנים הקרובות ... כמה כלכלנים סבורים שמאוחר ... הפיליפינים ליהפך במהירות למדינה ... משגשגת נוספת.

„הנס הכלכלי של הונג־קונג, ... טאיוואן וקוריאה התבסס על יצוא ... יהיה הרבה יותר קשה להשיג ... בעתיד", סבור משקיף אמריקני. ... בארה"ב גובר הפרוטקציוניזם ... זרים, מאחר שוושינגטון מבקשת ... גרעונה המסחרי העצום, ואין ... שמדינות אחרות ימלאו את מקומה ... כשוק".

קית סטאפורד, רויטר

רמת המיחשוב בתעשייה הישראלית — נמוכה

רמת המיחשוב במפעלי התעשייה בישראל נמוכה — קובע סקר של חוקרים מהחוג למנהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב, שהקיף 160 מפעלים מ־13 סקטורים משקיים, מחזור המכירות בכל אחד מהמפעלים נע בין 300 אלף ל־300 מיליון דולר ומספר העובדים בין 15 ל־3,000.

רוב המפעלים שנסקרו אינם ממוחשבים על־פי צרכיהם. עוד נמצא, כי ככל שההוצאה הממוצעת על מיחשוב גדולה יותר, כן עולה רמת המיחשוב.

ההוצאה הממוצעת על מיחשוב במפעלים שנבדקו בסקר נעה בסביבות 0.74 אחוזים ממחזור העסקים השנתי ונופלת כרבע אחוז מההוצאה הממוצעת בארה"ב.

התחום הממוחשב הנפוץ ביותר הוא הנהלת החשבונות והפחות ממוחשב — תכנון ה... על הייצור. כלומר, בדרך כלל ... המיחשוב באגפי הכספים של ה... והמחשב אינו ממלא תפקיד מרכזי ב... הייצור.

לדעת עורכי הסקר, רמת המיחשוב ה... נובעת ממתן עדיפות נמוכה בקרב ... ההנהלה, התרכזות במיחשוב לצרכים ... בלבד, מיסוי גבוה על ציוד עיבוד ... והעדר מודעות לצורכי התעשייה ... התוכנה בישראל. מרבית המפעלים ... רוכשים תוכנה מבתי תוכנה מקצועיים ... מפתחים מערכות בכוחות עצמם.

א.נ.

● יותר מ־1,800 משפחות ברחבי הארץ כבר סיימו את מילוי יומני ההוצאות שלהן, במסגרת סקר הוצאות המשפחה בו הוחל ביוני 1986. בסקר, שימשך שנה שלמה, רושמות המשפחות שנכללו במדגם את הוצאותיהן השוטפות ביומן מיוחד במשך שבועיים, כן הן מדווחות על הוצאותיהן המיוחדות בשלושת החודשים הקודמים. בתוך שנת הסקר המקיף את כל שכבות האוכלוסייה, תכסה הפקידה את כל היישובים העירוניים, מקריית־שמונה בצפון ועד אילת בדרום.

● משרד הבינוי והשיכון החל בימים אלה בבניית שכונה חדשה, „גוזה רם ..." בבניית השכונה בת 200 יחידות ה... משתתפות חמש חברות בניה — ... אשדר, יובל גד, רמט ושיכון עובדים. ... החל המשרד במבצע סיוע מיוחד ... הדירות במקום. זכאים שירכשו דירה ... רם" יקבלו תוספת הלוואה בסך 7000 ... צמודה וללא ריבית.

● הצעות מינהל הכנסות ה... להפחתת המס על היחיד, כנגד ביטול ... מסויימים, הן בכיוון הנכון, אך כי אינן ... בשום פנים להוות תחליף לרפורמה ... ומקפת במערכת המיסים — אמר דני גילה... נשיא איגוד לשכות המסחר. ... לפרסומים על גיבוש הצעות באוצר ... מס מסויימות בתחום הפרט.

העורך הכלכלי: צבי טימור

איזון במערכת הייעוץ

ברגע שתתוליטי הרוטציה יסתיימו, ימצא בכל הנראה ליד ראש הממשלה יצחק שמיר יועץ כלכלי חדש. עמוס רובין, השם בוודאי אינו חדש לקוראי מדור זה. עמוס רובין, שהיה יועץ כלכלי בכיר לנגיד בנק ישראל, הרשם בצל בגלל דעותיו והשקפותיו, להן נתן ביטוי בתזכירים.

סידרת הטלוויזיה „יס מיניסטר" מצביעה בצורה מבריקה למדי על הרמיות העומדות מאחורי קובעי המדיניות, ואשר השפעתן על קבלת ההחלטות לעתים גדול למדי. ניתן לציין שרק לעתים, ולא תמיד, במיוחד אם בוחנים את תפקידו של היועץ הכלכלי הקודם לראש הממשלה, אמנון נויבך. קשה להימנע מהמחשבה ששובו של נויבך לסקטור הפרטי מבטא את כשלונו בתפקיד של יועץ כלכלי־פוליטי לדרג מקבלי החלטות בכיר. לפחות במקרה אחד הכשיל את פרס, כאשר הצליח לשכנעו בצורך בריבית הגבוהה בעת המעבר לייצוב המשק.

ייעוץ כלכלי לקובעי מדיניות איננו מן המלאכות הקלות. הוא דורש גישה משולבת של ייעוץ פוליטי, כלומר בחינת ההחלטות הכלכליות מנקודת הראות של קבלתם ע"י הציבור, או את המחיר הפוליטי שיש לשלם עבורם, תוך זיווג עם הגישה המקצועית, הבודקת את טיב ההחלטות ואת השפעתם על המשק ויעדי הכלכלה. על היועץ לבחון שיקולים של טווח מיידי ושיקולים של טווח ארוך. עליו להימנע מליהפך לכלי שרת בידי המדינאי, הדורש מאיש המקצוע רק הנמקות פרופסיונאליות להעדפותיו הפוליטיות. ועליו להימנע מהתנגשות מתמדת עם מקבל ההחלטות — כי במקרה זה עצותיו בדרך כלל יושלכו לסל ולא יגיעו לכלל ביטוי מעשי במדיניות הנתונה.

תפקיד נוסף של יועץ, במערכת קבלת ההחלטות הישראלית, הוא לשמש משקל־נגד לקבוצת יועצים מקצועיים, שכפי שנתגלתה בעבר, תמיד היתה חד־ממדית ותמיד נתנה תרופות בדוקות שמשום מה מעולם לא הצליחו. כלכלנים אלה תמיד האשימו את העדר כושר הביצוע של הממשלה בכשלון תוכניותיהם. לכך ניתן להביא דוגמאות רבות אין ספור. אך אסתפק בציון השקפותיהם הקולניות של אסף רזין והקבוצה התל־אביבית בקשר לתוכנית ייצוב המשק. אולי נזכה פעם להסבר משכנע איפה הם טעו.

גיוון המערכת

מבחינה זו, בחירתו של שמיר נראית מוצלחת. הוא העז לקחת „אאוטסיידר" ולשלבו בתוך המערכת. הבחירה מוצלחת, כי רובין אינו שייך לאומרי ההן ואינו מכבד אוטוריטות גדולות רק בשל שמותיהם ותאריהם האקדמיים. שילובו במערכת קבלת ההחלטות אינו מבטיח שתמיד יתקבלו ההחלטות הטובות ביותר, אך הוא מבטיח לשבור את ההרמוניה של הכלכלנים האורתודוקסים שתמיד ניבאו בשפה אחת. קצת דיסהרמוניה במערכת קבלת ההחלטות, בחינת הדברים מזוויות שונות והתמודדות של השקפות שונות, יכולות למנוע שרשרת של טעויות, שהביאו ל־45 אלף אחוזי אינפלציה ללא תועלת ומבלי להשפיע על המישתנים הריאליים במשק.

למרות השוני הרב שיכולות להיות למישהו בהשקפות המדיניות, ניתן לציין שההשקפה הכלכלית של עמוס רובין מתבססת על ניתוח קר של המציאות ועל שאיפות חיוביות לראות את ישראל כמדינה מתקדמת, המסוגלת להבטיח לתושביה רמת־חיים סבירה, בדומה למדינות המערב המפותחת. הדרך כלל רובין הערך רהון, כי אי־אפשר להעמיס על משק ישראלי קטן הוצאות ביטחון המהוות על שתי מערכות מקבילות, וניתן לקיים זאת רק על־סמך חלוקת ההוצאות בין ישראל לבין ארה"ב. אולם עיקר הישגו של רובין היה, שכבר בשלב מאד מוקדם גילה את הערך התועלת כאינפלציה הפונקציונאלית, אחרים מראשי בנק ישראל הנהיגו כתרופת־פלא לכל דבר.

אשר לנטל הבטחוני, כבר באוקטובר 1984 כתב רובין שעל־פי מומחים מקומיים וזרים ניתן להקטין את סך ההוצאות לביטחון ובתוך הסך־הכל להקטין את חלקה של ישראל, כאשר במקביל גדל חלקה של ארה"ב. מכל מקום רובין מבין היטב שקיצוץ התקציב איננו גזירה חד־פעמית של שירותים אלא שינוי מתמיד של המקורות והשימושים, ולא רק של השימושים.

באותו תזכיר איבחן עמוס רובין גם את תופעת האינפלציה ואת הדרכים לבלימתה. עוד כשנתיים עברו עד שקווים אלה יושמו, וגם אז לא בלי התפתלויות ותשלום מחיר מיותר. „הסחרור האינפלציוני", כתב אז, באוקטובר 84, „הינו תופעה ריקה מבחינת הקשר שלו לעודף השימושים הריאלי של המשק. מלכתחילה הואצה האינפלציה במתכוון (מסוף 1974 ועד סוף 1979) כשהכוונה היתה לשחוק בעיקר הכנסות שוטפות ולאפשר הגדלת הצריכה הציבורית (הבטחונית), יותר ע"ח צריכה פרטית ופחות ע"ח גרעון במאזן התשלומים (ראה דו"ח הוועדה לבחינת תוספת היוקר, יולי 1975). בסוף 1979 הושגה הסכמה כללית בבנק ישראל, שאין טעם להמשיך ולנסות להשיג פיחות גבוה יותר מהאינפלציה השוטפת. אי לכך, התייצבה האינפלציה ברמה הגבוהה אליה הגיעה — כ־130 אחוז לשנה במשך 4 שנים, עד לפיחות החד של אוקטובר 1983".

נגד ה„פיחותיזם"

מדיניות זו, של האצת הפיחותים על מנת להשיג פיחות ריאלי נכשלה לחלוטין, קבע אז רובין, ומכאן הגיע למסקנתו, שנתקבלה בסוף בייצוב 1985, כי הפסקת מירוץ הפיחותים הוא תנאי להפסקת הסחרור האינפלציוני. כאחד האמצעים לכך ראה רובין עיסקת חבילה בין כל מגזרי המשק. ביסוד עיסקת חבילה כזאת עמדה סינכרוניזציה של קירוב כל המחירים והשער במשק למונחים דולריים, כולל הצמדת השכר לשער החליפין היציב.

הבאתי דוגמאות אלו בעיקר כדי לציין שרובין ידע לשחות נגד הזרם, לעתים בתנאים לא קלים ותוך תשלום מחיר. יש לקוות, כי גם בעתיד יצליח היועץ הכלכלי החדש לתרום את הזווית המיוחדת, הלא־אורתודוקסית, לגוון הכלכלי.

כאמור, אין כל ביטחון שדעותיו יתקבלו בכל מקרה. אולם לאחר שנות השממה, כאשר דעות „אפיקורסיות" הופיעו רק בשוליים, גם בקרב קובעי המדיניות וגם בעתונות, יש מקום לברך על כך שהניגודים בהשקפות כלכליות יקבלו בעתיד, כפי שניתן לשער, ביטוי ממוסד.

צבי טימור

הקרב על התקציב 1987

ביום שישי האחרון נפתח במשרד האוצר הדיון על התקציב הממלכתי. שר האוצר משה נסים כינס את ראשי האגפים לדיון ראשוני. ממנו עולה שיש בצמרת המשרד חשש כבד מפני הסמון בשנת הכספים הבאה. באגף התקציבים מעריכים, שכבר היום יש צורך בקיצוץ בתקציב. הרבה: מעבר לקיצוץ עליו הוחלט השנה של כ־400 עד 500 מיליון דולר.

לבד מהקיצוץ יש מי שחושב באגף התקציבים על צעדים נוספים. כך, למשל, הציע ראש האגף, אהרון פוגל, לבצע בראשית ינואר פיחות של השקל, כדי לנצל את הורדת המכסים הצפויה בעקבות יישום הסכמים בינלאומיים של ישראל.

תגובה צוננת להצעת הפיחות

לדעת פוגל, החשיפה היתה מקזזת את ההשפעה האינפלציונית של הפיחות. ומאפשרת לאוצר להבטיח את רווחיות היצואנים שלא ממקורות התקציב. פוגל אף הציג את תוכניתו לפני נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו לפני כמה שבועות, אך זכה לתגובה צוננת.

לפוגל יש סיבות טובות לדאגה בקשר לתקציב. ללא פיחות, יהיה על האוצר לפצות מחדש את המעסיקים בגין תשלום תוספת היוקר הצפויה בתחילת דצמבר באמצעות הפחתת דמי הביטוח הלאומי, כפי שזה נעשה בחודש מאי, בעלות של 115 מיליון דולר. שר האוצר נסים החליט להפוך את ההפחתה של דמי הביטוח הלאומי, שנקבעה בזמנו כצעד זמני, לסובסידיה קבועה והדבר יגרור תוספת הוצאה של 300 מיליון דולר בשנה הבאה. כן קיימת האפשרות שהאוצר יאלץ לפצות את היצואנים גם על־ידי תוספת ביטוח שער, בעלות של 100 עד 200 מיליון דולר.

סכומי הוצאה אלה התוספו לתקציב מתוח ממילא. שיצטרך להתמודד גם עם השלב הראשון של פריון המניות הבנקאיות. בשנת התקציב 1987 יעמדו לפריון מניות הסדר בשווי של 1.9 מיליארד ש"ח שהוקפאו לארבע שנים עד אוקטובר 1987. צפויה גם ירידה בהכנסות ממיסים. כי יסוג תוקפם של מיסים זמניים שהוטלו (כגון מס יסף ומס רכוש) בסך של כ־450 מיליון ש"ח, וזה נוסף על תביעות מערכות החינוך, הבריאות והביטחון לתוספת תקציבית. יש גם להביא בחשבון את התוכניות להפחתת שיעורי המס, להן מתנגד חלק מהפקידות הבכירה במשרד. גם שמיחזור החוב הפנימי יהיה חלקי בלבד. לשם שחרור סכומים לשוק ההון.

המסקנה היא שמהכינות אגף התקציבים, השנה הבאה תהיה כמעט בלתי אפשרית. פקידים באגף מודים היום, שיהיה עליהם לתת פיתרון לגרעון נוסף של יותר מחצי מיליארד דולר, כאשר גם הסיוע האמריקני צפוי לקטון ב־75 מיליון דולר. לפיכך צופים באוצר עימותים קשים סביב השאלות הכרוכות בהמשך התוכנית הכלכלית. ועתנגדים להמשך המדיניות הנוכחית וראי ילחצו לנטישתה, תוך פיחות השקל, קיצוץ בתקציב וניסיון מחודש לשחוק את השכר. לעומתם יתיצבו המצדדים בהמשך היציבות. על מצדדי הפיחות וה„כסאח" יהיה לתת תשובה לשתי שאלות עיקריות כדי לשכנע את קובעי המדיניות: השאלה הראשונה היא פוליטית — תקציב המדינה לשנה הבאה. ועוד יותר מזה של תקציב 1988. יהיו תקציבים „פוליטיים", כלומר יושפעו בראש ובראשונה מהדוחים שבתוך ממשלת האחדות הלאומית. ראש הממשלה שמיר לבטח מודע לכך שכל סימן של נסיגה במדיניות הכלכלית ינוצל על־ידי פרס כדי לפרק את הממשל בטענה שהליכוד אינו מסוגל לטפל במשק בצורה נכונה.

לאן יקפוץ שמיר

מצדדי מדיניות ה„כסאח" צריכים להגיש לשמיר הסברים ונימוקים משכנעים מאד כדי שיעלה בידם ליישם את תוכניתם. שיש בה כל הסיכויים להחזיר את המשק למסלול האינפלציוני ממנו נחלץ ביולי 1985. שמיר בוודאי לא ירצה להיות האיש שיעלה מחדש את שיעורי האינפלציה, ומכאן שיהיה קשה לשכנעו בצורך בפיחות.

הבעיה השנייה היא כלכלית. האוצר ובנק ישראל מדברים היום על ה„מס" שתטיל התוכנית הכלכלית על מחזיקי נכסים דולריים או צמודי־דולר על־ידי קיבוע שער החליפין. המס הזה קיים גם לגבי המניות הבנקאיות שבהסדר, אותן יהיה על הממשלה לפרות בשנתיים הקרובות. לנוכח עובדה זו לא ברור אם התועלת שבפיחות לא תישחק ע"י תוספת העלות בפריון המניות. נסיון העבר מלמד, שהפיתרון שיועדף יהיה ניסיון מחודש לקצץ בתקציב מאות מיליוני דולרים נוספים.

מבחנו הכלכלי הראשון של שמיר יהיה ביכולתו לשכנע את השרים, ואת הציבור, שהוא מסוגל לעווט את ממשלתו כשמתנהלים דיונים על קיצוץ בלתי אפשרי נוסף בתקציב שנת 1987.

אילן אברהם

גלגלי הבורסה

נחלשו הביקושים למניות

אתמול נחלשו יחסית גלי הביקוש למניות חופשיות סלקטיביות וחלה ירידה בעודף ההיצע במניות ההסדר. מ־1.5 מיליון ש"ח שלשום ל־670 אלף ש"ח אתמול. ערך השוק של מניות ההסדר ירד ב־0.04% וערך השוק של המניות החופשיות ירד ב־0.06%. בשוק איגרות החוב בלטו עודפי היצע בצמודות לדולר ועודפי ביקוש לצמודות למדד.

הציבור השקיע אתמול 2 מיליוני ש"ח בקרנות הנאמנות המתמחות במניות.

בנק ישראל מכר אתמול במחירי מינימום איגרות־חוב צמודות למדד משתי סדרות חדשות בערך נקוב כולל של 55 מיליון ש"ח, מזה מסוג „שגיא" בערך נקוב של 40 מיליון ש"ח לחמש שנים במחיר מינימום של 90% מערכן הנקוב ומסוג „גליל" לעשר שנים בערך נקוב של 15 מיליון ש"ח, במחיר מינימום של 82.5% מע"נ. היום יציע בנק ישראל שלוש סדרות חדשות של מלווה קצר מועד בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.37% ל־1.4933 ש"ח ושער הדולר היציג ירד ב־0.32% ל־1.4795 ש"ח. הדולר נוטפים ירד ל־1.7535 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.48 ל־1.50 ש"ח.

בשוק המניות עלו אתמול 149 שערים, לעומת 126 שירדו ו־104 שנשארו בלי שינוי, מהם עלו 29 ב־5% ויותר ו־28 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 3 „קונים בלבד". ו־1 „מוכרים בלבד".

במניות ההסדר היו ירידות שערים קלות. הביקוש ההתחלתי למניות ההסדר הסתכם ב־90 אלף ש"ח בלבד, בעוד ההיצע ההתחלתי בהן הגיע ל־760 אלף ש"ח. תשואותיהן השנתיות נעו בין 16.31% (בל"ל) ל־16.38% (המזרחי ש') הפועלים ש' ומ' — 16.32%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות שערים (ב־%): הספנות 0.1 — 2.6; הספנות 0.5 — 2.3. למניות פיבי והבנקים הבינלאומי וכללי היו עודפי ביקושים, שסופקו ללא שינוי בשעריהן.

במניות החופשיות בלטו העליות באינטרגמא — 18.5; רוגוזין 1 — 30.1; ליפסקי — 13.6; נקה — 15.0. ב־10% עלו קונסורטיום 1, ניקוב 1, אלרוב 1, מתמ — 10.0, טמפו 5, נחושתן 5. לעומתן ירדו ב־10%: ברנוביץ 1, סחף 5, יואל מניות חיפה כימיקל' סבלו גם אתמול מהיצעים עקב המחיר בהצעת הרכש, הנחשב כמאכזב.

בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב־0.09% ולעומתן ירד ערך השוק של הצמודות למט"ח ב־0.44%. המחזור בשוק האג"ח עלה ל־5 מיליוני ש"ח.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.43% ל־1.56% והתשואות השנתיות בין 18.55% ל־20.40%. תוך מחזור של מיליון ש"ח.

החברה הישראלית למחקר ופיתוח תעשייתי (1983) מיסודה של „אלמינט": דירקטוריון החברה החליט לחדש את המסחר ביחידות המו"פ מסדרה א' ולרשום למסחר יחידות המו"פ מסדרה ב'. לאחר קבלת כל הדיווחים הנדרשים מהחברה.

אלחנן הורוביץ

האוצר דוחה דרישת היבואנים לייקור נוסף של הרכב

מרבית יבואני הרכב עובדים על הפסד. גם חברת „בני משה קרסו" מוכרת מתחת למחיר העלות — אומר אריה קרסו, יו"ר איגוד יבואני הרכב. בתגובה על הידיעה שהאוצר אינו מתכוון לאשר בקרוב העלאת מחירי המכוניות כדרישת היבואנים.

במשרדים הכלכליים דוחים את דרישת יבואני הרכב בטענה כי אין כל הצדקה לייקור נוסף של מחירי המכוניות, לאחר שהמחירים הועלו כבר בחודש שעבר. העלאת המחירים בספטמבר, טוענים באוצר, ענתה על דרישות היבואנים.

מקור במשרד התעשייה והמסחר מעריך, כי דיון נוסף על מחירי המכוניות עשוי להתקיים לפני סוף השנה, לקראת הפחתת המכסים בעקבות ההסכם של ישראל עם השוק המשותף. עד אז, מעריך אותו מקור, לא יינתן ליבואנים להעלות את המחירים.

לטענת אריה קרסו, העלאת המחירים בספטמבר לא ענתה על דרישות היבואנים: „אישרו לנו רק שליש מההתייקרות, ובכל פעם אומרים לנו שבהתייקרות הבאה יאשרו העלאות נוספות. אותם משרדים כלכליים המודיעים על סירובם לאשר לנו העלאת מחירים לא קיבלו אותנו לשיחה, והמשרד היחידי שבדק את הנושא הוא משרד התחבורה".

לדבריו, הוא אינו משוכנע שהשינוי במכסים בתחילת 1987 יביא להוזלת כלי הרכב. „מורידים מכס, ומכס מהווה אחוז מזערי ממחיר הרכב. עיקר המיסים הם מסי הקנייה", אמר.

אורי נחשון

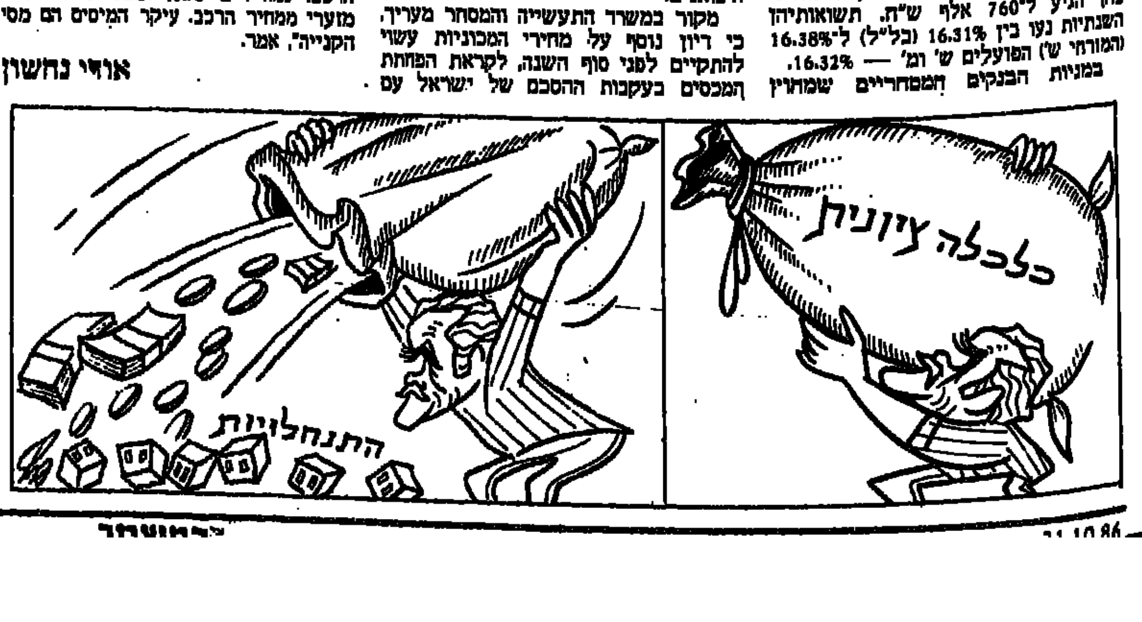

ניסיון מחודש לבטל את קארטל הדלק

שוק חופשי לתזקיקי דלק לצרכנים, שיביא להתחרות בין שלוש חברות הדלק (פז, דלק וסונול) על כיסם וליבם של הצרכנים נמנה עם ההצעות לרפורמה כוללת בתחום רכישת הדלק הגולמי, זיקוקו ושיווק המוצרים חשובים שהביא שר האנרגיה והתשתית משה שחל בפגישה שקיים בסוף השבוע שעבר עם ראשי חברות הדלק.

שחל הודיע, שבדעתו לשנות מסורת רבת שנים, לפיה רכשו חברות הדלק את הנפט הגולמי ומכרו אותו לבתי הזיקוק, ולאחר מכן רכשו את התזקיקים מבתי הזיקוק. הוא מסר, כי החל בראשית השנה הבאה ירכשו בתי הזיקוק את הדלק הגולמי, והציע לחברות הדלק לרכוש מניות בתי הזיקוק שיוצעו למכירה ובכך להפוך לבעלות־עניין בבתי הזיקוק.

שחל הזכיר לראשי חברות הדלק, כי מחירי הדלק נפלו בשיעור ניכר ועליהן להתאים עצמן למצב החדש. לדעתו, על החברות להקים מערך שיווק בו יקבע מתווך הדלק מחירי גג, אך כל חברה תהיה רשאית לקבוע מערכת מחירים שתתאים לאינטרסים שלה. השר מסר על מערך חדש בין בתי הזיקוק לחברות הפטרוכימית: תוקם שותפות, שעליה להביא להוזלת מחירי האטילן המיוצר בבתי הזיקוק וחומרי זינה אחרים לתעשייה זו. במטרה להוריד עלויות חומרי הגלם ולאפשר כושר התחרות של התעשייה הפטרוכימית בחו"ל.

הפגישה עם שחל התפוצצה

שחל סבור, כי יש לאפשר לצרכני הדלק הגדולים, כמו חברת החשמל, רכישת דלק בחו"ל במחירים שיהיו נוחים ושיביאו להוזלת מחירים לצרכני החשמל. אפשרות כזאת תביא להתייעלות העבודה בבתי הזיקוק ולהתאמת מחירי התזקיקים לאלה הנהוגים בחו"ל. מתחילת 1987, הודיע השר, יעבור כל הטיפול והאחסנה של מלאי חירום לידי משרד האנרגיה. הטיפול בהולכת הדלק ואיחסונו יחולק בין שני גופים. חברת שירותי נפט תטפל בכל הקשור לדלק גולמי וחברת פי גלילות תעסוק בתזקיקים. חברות אחרות הקיימות היום והעוסקות באופן חלקי באחד מהתחומים האלה יבוטלו או ימוזגו.

ראשי חברות הדלק דוחים את הצעות שחל. הם השתמשו בעובדה שהשר עזב את הפגישה לאחר שהסביר להם את הצעותיו והשאיר את ניהולה בידי מנכ"ל המשרד, ד"ר ארד. כעילה לעזוב את הפגישה מבלי שהתקיים דיון.

„פיצוץ הפגישה על־ידי ראשי חברות הדלק היה צפוי", אמר ברוך יקותיאלי, מנכ"ל משותף בבנק לאומי, שהיה חבר בוועדה ציבורית למערכת הדלק שמינה ב־30 בינואר שר האנרגיה והתשתית דאז יצחק מודעי, בראשות ד"ר צבי דינשטיין, ראש מכון הנפט ומומחה ידוע בכל תחומי הדלק. באותה ועדה היו חברים גם יעקב גריש. אז הממונה על התקציבים במשרד האוצר, ברוך יקותיאלי, יצחק כן, לשעבר נציב מס הכנסה. ישראל סרורו, מי ששימש אז יו"ר דירקטוריון התעשייה האווירית, וד"ר אליעזר שפר, שכיהן כמשנה לנגיד בנק ישראל.

המלצות מעלות אבק

יקותיאלי ציין, כי מקריאה בעיתונות התברר לו שהצעות שחל הוספות ברובן את הצעות ועדת דינשטיין. מה שחסר לדבריו בהצעת שחל היא ההמלצה שמינהל הדלק ייהפך לרשות מנחה ומפקחת, ויחדל לעסוק בקביעת מחירים ומדיניות רכישת דלק. לדברי יקותיאלי, מבנה שוק הדלק בארץ הוא מיוחד. אין מקום, הוא מרגיש, לשלוש חברות. חברה אחת יכולה לעסוק ברכישת דלק ובזיקוקו וחברה שנייה תעסוק בשיווקו. לחברות הקיימות יש כוח אדם וכושר ניהולי והן יכולות להסב עצמן לנושאים אחרים. יקותיאלי מזכיר, כי בשמונה השנים האחרונות היו מספר ועדות שעסקו בהמלצות לרפורמה במשק הדלק. אך המלצות אלו מעלות אבק. במגירות במשרד האנרגיה ובחברות הדלק אפילו לא טרחו לקרוא אותן. לדבריו, השינוי הממשי בשוק הדלק העולמי, בו טרם נאמרה המלה האחרונה, דורש התארגנות חדשה גם בשוק הדלק בארץ.

חיים מרגלית

מפוף ומשם

מה חדש?

המלאך המושיע של „סטיף"

חמישה כוכבים – סירוב שעורר זעם

מאת עופר ניר

חברת התקליטים הבריטית „סטיף" היתה בראשית שנות ה־80, אחת המצליחות ביותר, בעיקר בזכות הלהקות „מדנס" ו„בל סטארס". אחרי־כך החלו הצרות. „מדנס" עזבו את החברה ומנהלה־מייסדה, דייב רובינסון נקלע לקשיים כספיים רציניים, שהעמידו את עתידה של החברה בסימן־שאלה גדול. הנושים, כמו במלודראמות, ניצבו בפתח. חובה של החברה הסתכם ב־3.5 מיליון לירות־שטרלינג, ונראה היה כי שום דבר לא יוכל להציל אותה. אבל ממש ברגע האחרון נמצא מלאך מושיע, שקנה את החברה וימשיך להפעילה, עם רובינסון כמנהל־כללי.

למלאך קוראים ג'יל סינקלייר והיא, לבד מהיותה רעייתו של טרבור הורן, המפיק המפורסם, מחזיקה במניות רבות של חברת התקליטים „זי.טי.טי" (בה חתומה „פרנקי הולך להוליווד", ושגם היא נקלעה למשבר פיננסי לא מזמן, אך נראה שהצליחה להיחלץ ממנו) ומנהלת אותה למעשה. אבל לצורך רכישת „סטיף", הקימה הגברת סינקלר חברה חדשה בשם „קשמיר" ושילמה, עבור הרכישה, 305 אלף לירות שטרלינג. כל הסכום הזה, כמובן, נועד לנושים, שיזכו לראות רק עשרה אחוז מן החוב. גם זה משהו... בחברה חתומה עדיין להקת „בל סטארס", הזמרת קירסטי מקול, להקת „דוקטור פילגוד" הוותיקה ועוד מספר אמנים, פחות נזכרים. בהצלחה ל„סטיף" המחודשת...

גם הצרפתים אוהבים קומפקטים

ברוך כלל, אנחנו נעצרים בשיטוט שלנו בארצות־הברית ובריטניה. אבל דווקא, ידיעה אחת מצרפת. שוק תקליטים חשוב באירופה. גם שם, כמו בבירות הפופ הנזכרות לעיל, חלה ירידה במכירות תקליטים וקלטות, ביחס לתקליטי־לייזר וקומפקט־דיסק. לפי סקר שנערך שם, לסיכום שנת 1985, ירדו מכירות תקליטים וקלטות בלמעלה מארבעה אחוזים. אולם בגלל עליית מחירי המוצרים הללו, חלה עלייה גם ברווחי החברות.

בסך־הכל, „עשה" שוק התקליטים הצרפתי למעלה מ־2.3 מיליארד פרנקים בשנת 1985. אשר לתקליטי־קומפקט ועןקליטונים ומקסי־סינגל, ציינה עליה בת למעלה ממאה אחוזים, ביחס לשנה קודמת. בסך הכל נמכרו בצרפת 2.3 מיליון תקליטי־קומפקט, שזהו הישג יפה מאוד.

שערוריה באנגליה: להקת 5 כוכבים סירבה לתרום את קולות חבריה להקלטת תקליטון־צדקה, בטענה כי היא עסוקה בחזרות לקראת מסע־ההופעות שלה ואינה יכולה להפסיק. גם לא לצורך הקלטת תקליטון חשוב כזה, שכל הכנסותיו קודש לצדקה. לאחר שפורסמו דברים אלו בעיתונות, מיהרו משתתפים אחרים בפרוייקט זה, תחת השם „דיסקו אייד" להגיב בזעם, וטענו כי הלהקה פשוט סירבה להשתתף, בלא מתן הסבר, אף־על־פי שנזקקו לחבריה ללא יותר מעשרים דקות, באולפן סמוך לזה בו ערכו חזרות. גם ללא „5 כוכבים", שר התקליטון הזה, הנקרא „תנו, תנו, תנו", צוות זמרים מצויין הכולל, בין היתר, את פול סירון מלהקת „גלקסי" פול הרדקסל, הייזל דין, פרשס וילסון (סולנית להקת הדיסקו המצליחה מסוף שנות ה־70 „התפרצות") ואלילת הדיסקו של אמצע שנות ה־70, הבריטית השמנמנה טינה צ'רלס.

הצד השלישי של התקליט

מארווין גיי, תעשיית מזכרות

מאת עופר ניר

לפני זמן־מה פירסם עמיתי לעמוד זה, עמית רוט, ביקורת על תקליט חדש של מארווין גיי, הנקרא „מוטאון זוכרת את מארווין". לא בדיוק חדש, בידוע, שכן מארווין המסכן הוא ז"ל כבר למעלה משנתיים, מאז נורה על־ידי אביו, במסיבת יום־ההולדת של האחרון. אבל המוות אינו תחנה אחרונה, בכל האמור לאמנים. תמיד אפשר לעשות משהו עם הרומר המוקלט ו/או מצולם שלהם, וזה בדיוק מה שעשתה „מוטאון" בה החל גיי את הקריירה שלו.

אבל, עם עוד קצת סבלנות, ועמית יכול היה לכתוב ביקורת על יותר מתקליט אחד של גיי. שכן, בשנתיים שעברו מאז מו, במתח יצאו כבר מספר תקליטים של המאסטר הגדול. ונראה שמרתף הכספות של מוטאון, (ואולי גם של „סי.בי.אס." אליה עבר לאחר שפרש, ברעש לא קטן מ„מוטאון", וכה הוציא את התקליט האחרון שהקליט בחייו, „אהבת חצות"), פשוט שופע חומר. יתרה מזאת „מוטאון", החוגגת חצי־יובל או משהו בדומה לזה, מוציאה עתה לשוק, במחירים מוזלים, הדפסות חוזרות של התקליטים הקלאסיים שלה (נשמה קלאסית, כמובן, אל תחפשו סימפוניות ב„מוטאון"...). ביניהם, איך אפשר לחשוב אחרת, גם תקליטיו של גיי. לא מזמן, יצא בהדפסה חדשה תקליט של גיי עם שותפתו לצמד מצליח, זמרת הנשמה טאמי טארל, „עריין" (ERSY), שמו. זה היה השלישי במספר, האחרון למרבה הצער, שהקליטו השניים. מיד אחריו, נפטרה טארל מגידול במוחה והיא בת 24 בלבד. אבדה גדולה למוסיקת הנשמה. עד מותה, במארס 1970, הספיקה להקליט עם גיי כמה וכמה להיטים גדולים, וביניהם „אין הר גבוה דיו", „אני זקוק/ה רק לך" ו„אהבתך היקרה".

מארווין גיי – חיים אחרי המוות

אבל נחזור אל „מוטאון זוכרת", האלבום כולל את הלהיט המוכר ביותר של גיי „שמעתי שמועה". לפני חמישה חודשים שב השיר זה, שיצא על גבי תקליטון, אל עשרת הראשונים במצעד הבריטי. הוא כבר הגיע אל עשרת הגדולים בבריטניה, 17 שנה לפני. מארווין גיי עשה מן השיר הזה, פרי־עטם של נורמן וויטפילד ובארט סטרונג, להיט נצחי, אבל הוא לא היה המבצע המקורי. קדמו לו הנשמה וגלדיס נייט והפיפס. גירסתם של נייט ולהקתה הגיע עד המקום השני במצעד האמריקני. מאוחר יותר, כאשר עברו בארט וויטפילד על אלבום, הציעו לו להקליט את „שמעתי שמועה". גיי שר, אבל לא התלהב במיוחד. הוא לא היה אופטימי ביותר לגבי סיכוייו. כפי סיפר מאוחר יותר ואף לא האמין שהשיר אכן ייצא על גבי תקליט. בסופו של דבר, החליט ברי גורדי, הבוס הכל־יכול של „מוטאון", שכדאי להמר. „שמעתי שמועה" הגיע למקום הראשון בארצות־הברית, ובבריטניה נמכר בלמעלה מארבעה מליון עותקים, והוא להיטו המצליח ביותר של מארווין גיי, עד היום הזה.

אחריו, הקליטו את „שמעתי שמועה" עוד עשרות זמרים ולהקות וביניהם „תחיית קרידנס קלירווטר", להקת הנשים „סליטס" ואפילו ... ג'יימס לאסט עם תזמורתו. אבל 19 שנים לאחר שנכתב, השיר מזוהה, עדיין, עם מארווין גיי המנוח. השיר חי לנצחו

צ'או

הסוף

תחזית מזג האויר — תקליט אחרון סי.בי.אס הדפסה מקומית

מאת עזי ענבר

[illegible]

מאחורי הצלילים

אולפן גג־הפח

אולפן להקלטות בקיבוץ הוא סיבה לקצת חשדנות. אבל כשבאים ורואים את הציוד ופוגשים באיש־מקצוע עם גישה חיובית ופתוחה להפליא — התמונה משתנה. אולפן קיבוץ העוגן

אולפן קיבוץ העוגן – היחיד בעולם הממוקם בתוך אורוות סוסים (לשעבר)

מאת עמית רוט

ב־1983 נוסד אולפן ההקלטות הראשון (והיחיד) בעולם הפועל בתוך אורוות סוסים (לשעבר) הממוקמת בתוך...רפת. לאולפן יש 24 ערוצים והרבה יותר סרות. „אולפן גג־הפח", קיבוץ העוגן, על הכביש הישן — חצי שעה מחיפה ומת"א. כבר יכול להתחרות בקולגות מהעיר הגדולה.

אולפן הקלטות בקיבוץ הוא סיבה לקצת חשדנות. אבל כשבאים ורואים ציוד שלא נופל ממה שקיים באולפנים אחרים, כאשר פוגשים באיש מקצוע עם גישה חיובית ופתוחה להפליא — מיד משנים את הגישה ויורדים ממרומי הציניות. עובדה. גם כמה מצמרת הרוק הישראלי מתחילים להבין שברפת של קיבוץ העוגן כדאי להקליט — לא רק בגלל הציוד, המחיר והמקצועיות, אלא גם בגלל האווירה. הזבל היחיד כאן הוא זה של הפרות.

התקליט האחרון של יצחק קלפטר הוקלט בהעוגן, התקליט של מאיר ישראל — המתופף שיושב מאחורי מערכת התופים במאות תקליטים והופעות — מוקלט בהעוגן. פרויקטים חדשים, מלהיבים וחשובים לא פחות מהתקליט של קלפטר וישראל. עומדים עכשיו על הפרק. לאחר חמש שנים של עבודה על פרויקטים בשולי הפופ הישראלי — חבורות זמר, גיטריסטים, מוסיקה קלסית, תקליטי ילדים - - פרץ האולפן של העוגן אל המקום שאליו כיוונו מקימיו תמיד: מרכז הרוק הישראלי.

יאיר ניסימוב, בן 38, הוא מנהל האולפן מראשיתו, באמצע שנות ה־70, עד היום. הוא גם הטכנאי הראשי כאשר אולפני הקלטה בת"א מדרשים בבתי־מגורים תל־אביביים ובאזורים תעשייתיים כעורים בשולי רמת־גן, אולפן „גג־הפח" הוא האלטרנטיבה הכפרית־המקצועית היחידה בארץ. בשטח ההקלטות, הזיווג המוזר של קיבוץ עם אולפן הקלטות מקצועי מסחרי (אחד האולפנים היחידים בארץ שיכול להציג מאזן כספי רווחי), נולד לאט ובהדרגה. הרבה דברים קרו והרבה זמן עבר עד שהאולפן הפך לענף תעשייתי רווחי בקיבוץ, וזכה לקיום עצמאי לא כתחביב יקר ושגעון פרטי של מוסיקאים. אלא כענף רציני ומכובד.

מספר יאיר:

„היינו תזמורת ריקודים. תזמורת הרוק היחידה בתנועה הקיבוצית. קראו לה תזמורת „גג הפח". היינו מנגנים בכל הקיבוצים בארץ, והחלטנו בשלב מסוים שאנחנו רוצים מקום להתאמן. זה היה הגרעין לאולפן. לתוך חדר החזרות הזה התחלנו להכניס טייפים לגמרי ביתיים כדי להקליט את עצמנו בחזרות, שיהיה לנו „רפרנס". התחלנו, אני חושב, בסביבות 1975, הייתי אז בן 27, ושלושת האנשים העיקריים שבעצם הקימו את האולפן היו מגולו ממעברות, אלי מעין־השופט ואני, שאז עוד הייתי במעברות. כשעברתי ל„חצר גן", העברנו את „הגרעין" הזה וקיבלנו מהקיבוץ את האורווה הזאת אורווה של הסוסים. גודל האולפן היה חצי ממה שהוא היום, כי חצי מהמבנה היה שייך לכותנה, ורק כשהם קיבלו את המחסן שלהם התחיל האולפן להיות אולפן מקצועי (שנת 81).

אחרי הציוד הביתי עברנו לטייפ עם ארבעה ערוצים וקיבלתי שנת השתלמות שבה עבדתי באולפני „טריטון". קצת היה קשה להסביר בקיבוץ לאיזו מין השתלמות זו, שבה אתה לא נרשם לשום דבר ולא משלם שכר־לימוד וכל מה שאתה צריך בעצם זה מקום לישון בת"א, כי לא תמיד אתה יכול לחזור הביתה מאוחר בלילה. אז ידעתי שאני הולך להקים אולפן, והתחלנו לעבוד עם טייפ שמונה ערוצים, די מקצועי. (בארץ עבדו אז עם 16 ערוצים),

הצעד הבא של האולפן לקראת היותו… נעשה בתקופה שבה היה מרכז מקצ… ממלאי התפקידים עשו בדיקה של… העבודה החצי־מקצועית שביצענו… בזה פוטנציאל מסחרי. ההשקעה… השקיע בציוד 16 ערוצים, היתה… של המוסרות שמדובר בעסק ולא… אבל ההשקעה לא היתה בכספים… היה קיים, כולל פסנתרים, תופים… שקנינו מהרווחים הקודמים שלנו… וכאולפן חצי מקצועי, תמיד קנינו… ביותר כי קנינו אותם בשבילנו.

„ההשקעה הגדולה (35,000 דולר…) נעשתה ב־82. ואז הכסף היה יותר… על חמש שנים. כזמן כדאי להחזר… היום רוצים שהכסף יחזור בפחות… שנים), ואני יודע שעמדנו גם בזה —… יותר מסחרי ממה שחשבתי שיהיה.

— האם יש התענינות של… באולפן?

לא כל־כך. יש רק בחור אחד… שמתחיל לעבוד פה ושם, זה די… שאף אחד לא נדבק לאולפן ואלי,… נדבקתי בזמנו כשהתחלתי את כל… שהייתי חבר של טומי פרידמן (… „טריטון"), והייתי שורץ ב„טריטון"…

— ואין אנשים מהקיבוץ שמנצלים את ההזדמנות הזאת ללמוד באולפן… בתוך הבית, שהרבה אנשים… יכולים רק לחלום עליה?!

גם אותי זה נורא הפתיע. יכול… שמפחידות אותם השעות הרבות… פה. היו כמה ניסיונות אבל תמיד… מהר ברגע שראו שמשוט יושבים… באולפן ובעצם לא עושים שום דבר… מסתכלים ורואים, והדברים הראשונים… עושים זה עבודות עזרה פשוטות… מרגישים שותפים וזה גם שלהם.… פתאום שאני אשב כאן כל־כך הרבה… אני לא מתחיל להקליט? — אף אחד… את זה במלים האלה, אבל אני… שההרגשה שלהם היא בכיוון הזה… אולי פשוט עוד לא נמצא הבן־אדם.

אולפן העוגן נמצא בהתערכות… מתמיד. בשנה האחרונה עבר מ־16 ל־… ערוצים, והציוד מתוסף במקביל… כל הרכישות החדשות הן מהכנסות האולפן. המחיר של העוגן אינו נמוך… אולפנים (בין 29 ל־30 דולר לשעה)… ולכן הוא חייב להתחרות בהם באיכות.… יאיר: „היה קשה לחדור לשוק של המוסי… הקלה, היותר רוקית, לעבודה עם מוסיק… מעודכנים. התחלנו לעסוק בלהקות… והתקליטים שעשינו די הצליחו… ליותר טובים ממה שאחרים עשו.… אחריו עוד להקות. מבחינת עבודה… כלומר, יש הרבה עבודה מזה, אבל… התפתחות האולפן, זה דווקא. סגור… אחרים. וזה נדבק אליך. היתה… תווית. רק בזמן האחרון, שה… כשהתחלתי לשים רגש על שינוי… של האולפן. אני חושב שזה התחיל…

הפרויקט המיוחד עם מאיר ישראל… לתגובות חיוביות וחברים שלו התחילו… לאולפן בה„עוגן". גם התאהבו באולפן… אוהבים את הקיבוץ ואת האווירה,… ליאיר לפתוח חלון בקיר האולפן… פרוע, שבאמצע הקלטה תציץ… מהחלון. מזה עם מו…

לאולפן בקיבוץ „העוגן" יש… לאף אולפן אחר ותוכניות… „מהפכניות", כמו אפשרות… לאמנים המקליטים. שתופכות את… לעוד יותר מיוחד, ומבטיחות… מעניינות.

בעריכת צביה בן־שלום

אפילו על גב של גמל

כיף לו לגבר המוסלמי. הוא יכול לקיים יחסי מין עם אשתו בניגוד לרצונה, ואף אחד לא יאשים אותו באונס. הדבר מעוגן בדיני האיסלאם ששומרים לבעל המוסלמי זכות לקיים יחסי מין עם אשתו כל אימת שירצה, למעט במקרים האסורים על פי ההלכה, כגון מחלה, צום, או וסת.

כדי ללבן סוגיה זו הלכתי לשיח' תופיק עסליה — אב בית הדין השרעי לערעורים, שהוא בר סמכא בדיני הלכה מוסלמית.

עמדתו של שיח' עסליה היתה נחרצת וחד משמעית: „אסור לאשה מאמינה למנוע מבעלה קיום יחסי מין אפילו על גב גמל".

שיח' עסליה קובע, שלנשואין מטרה עיקרית אחת והיא לשמור את בני הזוג ממעשי זנות, כשהולדת ילדים היא תוצאה של הנישואין ולא מטרה בפני עצמה. שאם לא כן, היה אסור לגבר עקר לשאת אשה, או שהיה מותר לאשה להתגרש מבעל כזה. אם וכאשר יתברר שהוא אכן עקר.

כדי לתת חיזוק לדבריו שמטרת הנישואין היא לשמור את בני הזוג ממעשי זנות, קובע השיח': שהאיסלאם מחמיר עם גבר נשוי יותר מאשר עם רווק. שכן „האיסלאם קובע שיש לסקול גבר נשוי, בעוד שהוא מקל בעונשו של אדם רווק ומסתפק בהלקאתו". במסגרת החיזוקים לריעה, שהנישואין באים לשמור את בני הזוג, לרבות הגבר, ממעשי זנות מפנה אותי השיח' לחדית' — דברי הנביא מוחמד שאמר בפנותו לצעירים רווקים „הוי, הצעירים, כל מי שיכול לשאת אשה עליו לעשות כן, כי הדבר מחסן אותו מפני מעשי זנות וכל מי שאין ביכולתו — עליו להעזר בצום שמשמש לו כמחסה מפני מעשיו רעים".

שיח' עסליה, שמנסה להסביר את מהות הנישואין, מסתמך על צו הלכה שנתן בזמנו שיח' מחמוד שלתות, אחד מגדולי וחכמי הדת המוסלמים, ומי שכיהן כנשיא אוניברסיטת אל־אזהר במצרים, שקבע שהנישואין או יחסי המין הם אחד מייצרי האנושות כמו אוכל ושתייה שהצו הדתי בא רק כדי לארגן ולתרבת יחסים אלה בלבד, ושהדתות אינן באות להתיר או לאסור את יחסי המין.

דינה של סרבנית

ומה דינה של אשה המסרבת לבעלה? „על הגבר לנסות קודם כל לדבר על ליבה של אשתו ולנסות לשכנעה, אם היא תמשיך בסירובה עליו לנטוש אותה תקופת מה, ואם הדבר לא יעזור, זכותו של הבעל להכות את אשתו. אך בשום אופן לא מכות נמרצות" קובע שיח' עסליה, ולדעתו זו אינה עמדה פרימיטיבית, להיפך — היא עומדת בקנה אחד עם ההגיון, האומר „קיום יחסי מין בין הגבר לבין אשתו הוא דבר מובן מאליו וטבעי מיד עם קיום הכתובה, וההתנגדות לכך משמעה התנגדות לדבר טבעי. כשככך יש הפרה גסה לברית הנישואין".

מצד שני „דת האיסלאם אינה דת אפיקורסית, שמקפחת את זכותה של האשה. אשה שאינה מעוניינת מסיבה זו או אחרת בהמשך הנישואין זכאית לדרוש גירושין, אך בשום אופן לא על ידי התנגדות לאחד מתנאי הנישואין העיקריים". שיח' עסליה מתנגד לחוק האזרחי, שרואה בבעל אנס, אם הוא מקיים יחסי מין עם אשתו בניגוד לרצונה. „האיסלאם אינו רואה קיום יחסי מין שלא בהסכמת האשה כמעשה אונס, שכן סירובה של האשה פוגע בתנאי היסודי של הנישואין, והוא עלול להביא למעשי זנות והנחשבים לחטא גדול שלא יכופר".

שיח' עסליה נותן דוגמה מחיי היום־יום ואומר „אם למשל חוזה השכירות נותן לי את הזכות להשתמש באופן חופשי במקנה שאני שוכר, אזי על אחת כמה וכמה ברית הנישואין נותנת לי את הזכות להנות מהנישואין, מה גם שההנאה משותפת לגבר ולאשה".

שיח' עסליה קובע חד משמעית, שהאיסלאם אינו מפלה לרעה בשום אופן את האשה, ושחובתו של הגבר לספק את תאוות אשתו: „ההלכה האיסלאמית קובעת שאי יכולתו של הגבר לספק את צרכיה המיניים של האשה, היא סיבה מספקת וטובה לגירושין". הוא חוזר ומדגיש, שהדבר בא להצדיק את הגרסה שהנישואין באו לשמור את בני הזוג ממעשי זנות. כך שאסור לאשה לסרב לבעלה אם וכאשר גוברת בו התשוקה לקיים איתה יחסי מין.

קאסם זייד

זהירות – תרופות!

תרופות נועדו לרפא ובכל זאת, לא אחת הן גורמות לאסון. על כן:

● **יש לשמור את התרופה רק באריזתה המקורית. עליה רושמים את הוראות השימוש של הרופא ואת שם החולה שלו היא נועדה;**

● **ארון העזרה הראשונה – או כל מקום אחר שבו נשמרות התרופות – חייב להיות מסודר. את התרופות הפופולריות (יוד, משחות, כדורים נגד כאבים) יש להניח במקומות קבועים, כדי למנוע חיפוש בהול אחריהן בשעת הצורך;**

● **תרופות שהשפעתן חזקה ואלה שנועדו רק לאחד מבני הבית (לפי מירשם הרופא), יש לשמור במקום מבודד, הרחק מהישג ידם של הילדים;**

● **כאשר לוקחים (או נותנים לחולה) תרופה בלילה – יש להדליק את האור ולבדוק האם זאת התרופה הנכונה;**

● **אין לאחסן תרופות ביחד עם מוצרי מזון, לא כל שכן – עם חומרים כימיים;**

● **אין להשתמש בתרופה שפג תוקפה. תרופות רבות נהיות רעילות בהתיישנותן. על כל אריזה רשום המועד האחרון לשימוש. במקרה של ספק – עדיף לזרוק את התרופה מאשר להסתכן.**

תקן נגד תאונות

מכון התקנים הישראלי התגייס למלחמה בתאונות הדרכים והצטייד במכשיר חדיש לבדיקת התקינות של גוף כלי רכב או שלדתו. זאת מערכת מדידה המופעלת באמצעות קרני לייזר, שנועדה לבדיקת מצב הגוף או השלדה אחרי תיקון שנעשה בכלי רכב בעקבות תאונה או נזק אחר.

לבדיקה זאת חשיבות עצומה מבחינה בטיחותית. תיקון כלי רכב לאחר תאונה חייב להבטיח שכל מערכות השליטה, ממסר ההגה, ההגה עצמו, הסרנים הגלגלים וכו' יתפקדו ללא דופי. תיפקודן של מערכות אלה תלוי בראש וראשונה בתקינות הגוף והשילדה ובדיוק של הרכבתם. המערכת מופעלת בטכניקת לייזר, המהווה אמצעי ברוק ומדוייק ביותר לעריכת מדידות ממצות ובמקרה זה מדידות של מצב הגוף או השילדה, לרבות מדידת מרחקים בין הנקודות המרוחקות ביותר ברכב.

שיטות הבדיקה שהיו מקובלות עד כה היו מוגבלות בדיוקן ולא היה אפשר לאתר באמצעותן עיוותים בין אזורים שונים במישורים שונים ובכיוונים שונים של הגוף או של השילדה. בימים אלה נערכים דיונים עם הרשויות המוסמכות ועם איגוד השמאים של חברות הביטוח, במגמה לחייב כל רכב שתוקן לאחר תאונה לעבור בדיקה באמצעות מערכת זו, ולאפשר לצרכן לקבל החזר מלא מחברות הביטוח של הוצאות הבדיקה במכשיר יחד עם שאר הוצאות התיקון. (נמסר ע"י עדינה כספי, דוברת מכון התקנים).

חדשות כנמת

ועדה של משרד הבריאות, שדנה בנושא תכשירים נגד כינמת, קבעה כי קרבופוס הוא החומר היעיל ביותר נגד כינמת, והוא משמיד כינים חיות ואת ביציהן כאחד. ממעבדות ד"ר פישר, המיצרות את ה„מונוציד", המבוסס על הקירבופוס, מוסרים כי עכשיו אין צורך במירשם רפואי כדי לרכוש את התכשיר בבתי־המרקחת. וכדי להקל על הסרוק ועל הורדת הכנים המתות וביציהן רצוי להשתמש בחפיפה במעצב שיער (קונדישנר). המחיר של מונוציד 1.45 ש"ח, עכשיו— בלי מירשם.

אופנה במילנו

בשבוע שעבר הוצגו בבירות האופנה הקולקציות לאביב־קיץ 1987. במילנו הוקדש שבוע זה לאופנה מוכנת (Ready-to-wear, קרי קונפקציה, להבדיל מ„הוט קוטיור") והמבחר כל כך גדול שקשה לדבר. ביניהם, על משהו מאפיין. לדוגמה (מימין לשמאל): משי פרחוני של סנדי, קצר ומתנפנף (עיצוב של המערב־גרמני קרל לגרפלד) לצד סריגים הדוקים וארוכים של מיסוני ומקולקציה של ביבלוס – משהו בסגנון קלופסו.

ספורי בדים לעזרת בית חולים

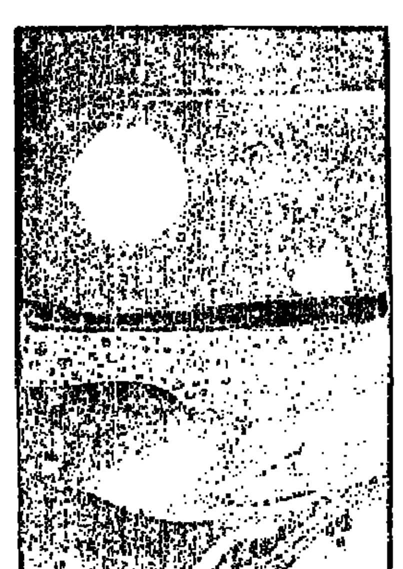

תמונה גדולה של יעל שילה

לבית־החולים הממשלתי נהריה יש ידידים טובים, ותאמינו לי שהוא זקוק להם. אלה חברי „אגודת ידידי בית־החולים" וכל כוונתם היא למצוא דרכים כדי להגיש עזרה וסיוע, בעיקר ברכישת ציוד חסר. לאגודה הנהלה המונה 25 חברים — יהודים, ערבים ודרוזים — ייצוג נאמן לאוכלוסיה המאוד מעורבת של הגליל המערבי. מתוך ההנהלה פועל צוות אירועים שתפקידו לארגן פעילויות שונות, שתרומתן קודש לעזרה לבית־החולים.

הכוונה שלנו — אומרת גליה בר מפעילות האגודה — היא למלא את מה שנחסר משרד הבריאות בגלל קיצוץ תקציב. אנו מארגנים מכירות פומביות, תצוגות אופנה וגיוס נדבנים בחו"ל. אלה עיקר הפעילויות שלנו. הרכישה האחרונה של האגודה למען בית־החולים היא מכשיר אולטרא סאונד למחלקת נשים שמשרת עשרות אלפי יולדות. משתדלים גם לארגן כל מיני „צ'ופרים" כגון התקנת מחיצות ליולדות. תיקונים מיוחדים וצביעה של ביתנים. בימים הקרובים עומד להפתח מבצע התרמה מדלת לדלת במגזר הערבי כשהמתרימים הם תלמידי בתי הספר.

האירוע האחרון שנועד להתרים את האוכלוסיה הנהריינית וסביבותיה התרחש במשך שבוע, והתרכז סביב עבודותיה של האמנית יעל שילה, בת קיבוץ כפר סאלד והיום תושבת מרכז חקלאי „גרנות" בגליל המערבי. חומרי יצירתה של יעל הם בדים, בעיקר בדי קטיפה. לבד וסטן, שהופכים תחת ידיה לתמונות מרהיבות, יופין בא להן על פי רוב מהתאמה ושילוב של צבעים וגווני גוונים, שילוב שהוא נדיר בטוב טעמו. המצאות צורניות עם יכולת ביצוע מיומנת וקפדנית מעלים כמה מן התמונות לדרגת יצירות אמנות ממש.

ליעל שותפה נמרצת עדינה גת מעין־שרה, שאמונה על הצד הארגוני. במשך השנים ריכזה סביב יעל נשים עמלניות, והקימה חברה בשם „איפור" שעוסקת בייצור חפצי יודאיקה מעוטרים ברקמה: תיקי סידור, כיפות פרוכות ועוד. החברה מייצרת גם פריטי לבוש: חולצות, שמלות טריקו וכלי־ייזרים. הכל בתוספת רקמת יד מעודנת ומקסימה.

בגלריה של מלון „קרלטון" בנהריה, שם התקיימו התצוגה והמכירות, הסתובב קהל רב שחלקו הנשי לא עמד בדרך כלל בפיתוי, והמחירים, רבותי, המחירים לא בדיוק עממיים. וככל שרבתה הקניה רוו חברי האגודה נחת. וזה בעצם מה שחשוב. כי כל ההכנסות, כאמור, היו קודש לבית־החולים. וכפי שסיכמה זאת אחת מפעילות האגודה „דומה שיש מעט מטרות כל־כך חשובות כמו עזרה לבית חולים, בעיקר כשזה בית־חולים יחידי באזור שהוא רגיש מכל בחינה אפשרית במציאות הישראלית הקשה..."

רחל שלו

ירושלים בחמישה שקלים

הכניסה לאתר תיירות כמו הטיילת שעל חומות העיר העתיקה, או לכיכר הרומית שליד שער שכם, עולה שקל אחד. כיתת בית־ספר המגיעה לירושלים מחוץ לעיר מבקרת בכמה אתרים ביום אחד. ולכן קל יותר למורים לגבות את דמי הכניסה. כיתת בית־ספר ירושלמית מבקרת באתר אחד או שניים במסגרת סיור לימודי ולכן המורים מתקשים יותר לגבות את דמי הכניסה. בהשוואה לעמיתיהם הבאים מחוץ לבירה.

כדי להגביר את הביקורים החל האגף לחינוך חברתי במחלקת הנוער, הספורט והחברה בעיריית ירושלים להנפיק לתלמידי כיתות ד'־י"ב כרטיס משולב לאתרים ולמוזיאונים בעיר לשנה שלמה. במחיר 5 שקלים בלבד. הכרטיס יקנה זכות כניסה רב־פעמית ל־11 אתרים: טיילת החומות, העופל, עיר דוד, מערת צדקיהו, שער שכם, עמדת תורג'מן, מוזיאון גבעת התחמושת, מוזיאון חצר הישוב הישן, מוזיאון האיסלאם, מוזיאון יהדות איטליה והמצודה. כרטיסים ניתן לרכוש אצל הרכזים החברתיים בבתי־הספר היסודיים והעל־יסודיים.

מנהל מחלקת החינוך של תל אביב התעניין אם תלמידים מעירו יוכלו לרכוש כרטיס רב־פעמי וליהנות מהנחה של 50 אחוזים. עיריית תל־אביב תשקול הנהגת כרטיס דומה לאתרים שלה. יש להצטער על כך שמוזיאון ישראל איננו כלול ברשימת האתרים. כניסה של תלמידים במחיר מוזל תעלה ללא ספק את הכנסות האתרים ההיסטוריים והמוזיאונים.

בתי־ספר שמעוניינים לטייל בעיר יבקשו מכל תלמידיהם לרכוש כרטיסים. זהו רעיון טוב גם לערים אחרות ולמועצות אזוריות.

יצחק שור

טלוויזיה
08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 09.03 שעת כושר 09.15 סיפור נחמד — יום אחד עם סבא 09.40 סיפורים מן העולם — הגבירה הלבנה מוילייצקה 10.15 מסע לילי — פרק ג' — כל וצ'ארלי מחליטים לחטוף את רני הפילה כדי להצילה ממוות בבית־המטבחיים. הם מתכננים להביאה לספארי 10.30 ריגנטו — פרק ד' פרח הערבה — טאראשנקו, חברו הצעיר של וינטו, פוגש ביוננה ומתאהב בה 11.20 היכרדווח — שניים בעכבי הסוונה 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 סרט קולנוע — פאליקרי שלי 15.45 רסיטל לפסנתר — חיים לרנר — קטעי נגינה בבצוע חיים לרנר, נער בן 14. 16.05 שביל באמצע שביל כצד — גיצנים — טיול השבוע: גבעה 69. איזור גיצנים והקיבוץ הישן, חוף הים 16.15 בן גוריון (חלק א') — במסגרת הכינוס מאה שנה להולדתו של בן־גוריון נביא את חלקה הראשון של התכנית המבוססת על סדרת כתבות דוקומנטריות ולתאתרת את חיי בן גוריון עד 1948. 17.00 ערב חדש — מנחה: רמי רשף 17.30 מעשה בארנבונים ובפיקניק — סרט מצויר סיפור על חבורת ארנבים, העושה פיקניק בחיק הטבע 18.20 מועדון החתול שמיל — לקט ישירים מן התכנית 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 קץ האימפריה — סדרה תיעודית פרק שביעי: מצרים 20.00 מבט 20.02 חמש 'תיפיפס' — סדרת שעשועים. תכנית שישית בסדרה. בהצגיית דודו טופז ובהשתתפות שני מתחרים ושישה אנשי צוות 20.30 ג'וליאן שאגראן — תכנית בידור בשני חלקים 21.00 מבט לחדשות 21.40 מבט שני 22.20 שיבעון ושמו סוקס — סדרה אמריקנית של סרטי מתח ופעולה 23.05 לה סלסה — המוסיקה האפרו־קובנית החדשה. הטלוויזיה הצרפתית לפורטוריקו ולספניש הארלם בניו יורק בניסיון להתחקות אחר מקורותיה של הסלסה. 24.05 ספוקו של מקום — מבט אל נקבת השילוח וחושיות.

ישראל — עם דן שילון יעל רן וגוני סביר 18.05 שעת קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן 18.45 משולש — עימות יומי בעניני השעה. ח"כ דן מרידור — ח"כ יאיר צבן. מנחה: יוסי עוזרי 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולכם 20.05 לילה ראשון כלי אמא — שאלות ותשובות למתגייסים לצה"ל — על חיל הרפואה, חיל חימוש וחיל הקשר. (ש.ח.) 21.00 מבט לחדשות 21.30 לילה לא שקט • שירים עבריים 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחברה אוהבים 23.05 תוצרת הארץ — פזמונים ישראלים 23.55 שיחת חצות — עם המשורר והמלחין ביסים טור 00.05 ציפורי לילה עם יהונתן גפן. תוכנית מוסיקלית בנימה אישית 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים שידורי FM 88 20.00 סכבה בכבסים 22.00 על הדבש ועל הכאב — שירים שהחברה אוהבים 23.00 לילה לילה — יואב קוטנר

רשת ג'
06.11 בחזרה לאושר — להיטים ותיקים 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 מה. כבר תשעה? עם אבי אתגר 10.05 רק מוסיקה 11.05 שעה תמימה — עם מלאכי חזקיה 12.05 שבעים מי יודע 13.05 רק בימי חול — עם מנחם פרי 14.05 סימון חוזר 15.05 חדש, חדיש ומחודש — עם שוש עטרי 16.05 הצגה יומית 18.05 מקום בצמרת — מצעד הפזמונים הישראליים 21.05 ארום עתיק — שירים שלא נס ליחם — עם מרים אלון 23.05 פניני ג'אז

קולנוע
תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: הפיראטים 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן 23.15
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
גת: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: שתי אנגליות 9.30 ,7.00
דקל: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין:
הטוב הרע והלא נורא 9.45 ,7.45 ,5.45
סקס 12.00
הוד: תעלול קטלני 9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
לימור חדש: ירח דבש מבושש
מאר: שתי אצבעות מצידון 9.30 ,7.30 ,5
סינמה 1: עיר ללא רחמים 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: מופע הקולנוע של רוקי 9.30 ,7.15 ,5
פאריס: עוברת אורח 9.30 ,7.15 ,2 ,12
רומן לילי 23.30
רב־חן:
חן 1: היחפן מבוורלי הילס 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ג'שוע אתמול והיום 9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: שגעון של לילה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: רונה פלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: אותלו 9.10 ,7.00 ,4.10
תל־אביב: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החברים של אלכס 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן
אואזיס: הפיראטים 9.10 ,7.30 ,5
לילי: תעלול קטלני 9.10 ,7.15
ארמון: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: היחפן מבוורלי הילס 9.40 ,7.20
+ בעקבות החרב הקטומה
גן 2: הרומן של אתמול בלילה 9.40 ,7.20
+ זאב צעיר
גן 3: כחום הגוף 9.40 ,7.20
+ טרון וקורות הקסמים
גן 4: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15
+ מהרורים באהבה

ירושלים
אוריון: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: כולם נפלו על הראש 9 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:
הורדסים באים 10.00
בילבי 11.30
מפגשים מהסוג השלישי 13.30
אצבעוני 16.00
בחזרה לעתיד 18.00
שכנים 20.15
ראסטי ג'ימס 22.15
מועדון ארוחת בוקר 24.00
בנייני האומה: מלכת הכיתה 9.00 ,7.00
בפיר: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30
ארגיל: ג'שוע אתמול והיום 9.30 ,7.15 ,5
+ טרון וקורות הקסמים
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30 ,7.00
סמדר: מקרוני 9.15 ,7.00
חביה: שתי אצבעות מצידון 9.15 ,7.15 ,4.30
אוריון
אור 1: צרות בצ'יינה טאון 9.00 ,7.00 ,4.30 ,10.30
אור 3: ארבעת המקצוענים
בשליחות הקוברה 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: הטוב הרע והלא נורא 9.30 ,7.00 ,4.30

חיפה
ארמון: הפיראטים 9.15 ,6.45 ,4.30
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: הצבע ארגמן 9.00 ,6.00
עצמון: תקלה מופלאה 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: צרות גדולות בצ'יינה טאון 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המחודש: שואה ב' 18.00
רון: אותלו 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: הטוב הרע והלא נורא 9.15 ,7.00 , 4.30
אורלי: מלכת הכיתה 9.15 ,7.00

נתניה
שרון: מונה ליזה 9.15 ,7 ,5
+ שודד השחקים 5
+ מהוהבים באהבה
סטודיו: מסע עסקים של אבא 9.30 ,7.00
סוגרת הדריקון מאגם האש 5.00 ,11.00

חולון
סביון: אהבה בשחקים 9.10 ,7.15 ,5
מגדל: הצבע ארגמן 9.00 ,6.00
+ עליסה בארץ הפלאות
אירמון: שתי אצבעות מצידון 9.10 ,7.45
+ תקלה מופלאה

בת־ים
עצמאות: הטוב הרע והלא נורא 9.10 ,7.15 ,5.00

הרצליה
היכל: צביטה בלב 9.10 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל:
סנטיה 19.15 ,17.00
שגעון של לילה 21.10

באר־שבע
חן: צביטה בלב 9.10 ,7.10 ,4.10

פתח־תקוה
היכל 1: הטוב הרע והלא נורא 9.10 ,7.15 ,5
היכל 2: אהבה בשחקים 9.10 ,7.15 ,5
היכל 3: אותלו 9.10 ,7.00 ,4.10

עפולה
מופתרון: צביטה בלב 8.10
אוליבר טוויסט 4.00

רעננה
אורות: בעקבות אוצר הנילוס 9.00 ,7.15 ,4.10

גבעתיים
הדר: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון
הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 21.10
ג'ק למון במחזה
מסע ארוך אל תוך הלילה
בשעה 20.30
המלך מתיא הראשון:
12.00 ,9.30
חדוד וניה: 20.30
חחווה – בבימרתף: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 21.10 ב־20.30
קדיש
הצגות ילדים
בארץ לא זוכרת – 11.00

רדיו
קול המוסיקה
06.02 צלילי בוקר 07.07 בוקר טוב 09.30 קונצרט בוקר 11.57 מגישים שיר 12.05 מוסיקה קאמרית 13.00 קונצרט צהרים — 15.00 ממדף התקליטים. 18.00 קונצרט מנחה 18.30 אתנחתא — להקה צליל שכן מאלתרת על נושאים של ברטוק, פרוקופייב, קוסלנר, סאטי — ויקראש (ש.ח.) 20.05 ערב טוב — ויוואלדי: קונצ'רטו לאבוב ברו מג'ור. שוברט: אימפרומפטו אופוס 142 מס' 2 בלה במול מג'ור. 20.27 מגישים שיר 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו — התזמורת הפילהרמונית הישראלית. מנצח: אנדרו דייויס. סולנית: בלה דוידוביץ' — פסנתר. 1. הקלטה: 16.12.85, היכל התרבות בתל־אביב: היידן: סימפוניה מס' 92 בסול מג'ור אוקספורד. סטרווינסקי: ציפור האש, סויטה; צ'ייקובסקי: קונצ'רטו מס' 2 בסול מג'ור: הקלטה 26.12.85, היכל התרבות, ת"א: מנדלסון: קונצ'רטו מס' 1 בסול מינור. 22.30 פעם ועוד — פרנק מרטין: בלדה לסקסופון טנור ופסנתר תנגנו 3 פעמים. 23.00 ברוק תברוק ופניני רנסנס.

רשת א'
06.30 היו שירים — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 תנה — עם בני הגרל 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים. 09.30 מפגש — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי. 10.30 רדיו קל — תכנית יומית בעברית קלה. 11.10 שירים עבריים. 11.30 השכלה ודעת לכל — משה מונטיפיורי — היחסים בינו לבין המקידים והאמרכלים באמסטרדם — ד"ר אריה מורגנשטרן. 12.05 מצלילי המזרח בבקשתך. 14.05 לבת ולבן ולכל המתעניין — תכנית לילדים — אי טוב לי בקיבוץ — הסוכה הישוטה: בו מסע בעקבות ארבעת המינים: 3) מספרי המושב — סחיכת אתרוג. 14.45 לילדים הגדולים — חתול בשק — ילקוט כלינה. 15.25 השכלה ודעת לכל — מרחבא • ערבית מדוברת מורה: ד"ר אביתר שבטיאל שעור מס' 1. 15.55 ספר חדש — סקירה. 16.05 ספר פוליטי — עורך ומנחה: עמוס גורן דיון על הספר מצעד האוולת — מאת ברברה טקמן. 17.12 מגישים שיר. 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — הכנענים — עולם התרבות שלנו • פרופ' עוזי אורנן. 18.00 מינחת ערב. 19.05 שעור בתלמוד 19.30 שידורים לעולים 22.05 שנינו יחד וכל אחד לחוד — קו פתוח — עם ד"ר אירים וויזה לויטה.

רשת ב'
07.00 הבוקר הזה 08.05 חתול במגרלים — שידורים לתלמידים בחופשה 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי 12.10 אלף־אלף ב־בית — עם אהוד מנור 13.00 בחצי היום — חדשות ופזמונים 14.05 הזקן בן 100 — סדרת משדרים מיוחדת של קול־ישראל במלאת 100 שנה להולדתו של דוד בן־גוריון — דוד בן גוריון והתפישה הבטחונית 16.05 תוצרת הארץ — שירים עבריים 17.10 יומן כלכלה 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה 18.05 שירים עבריים 19.00 היום הזה 19.35 עולם חדש — מגזין חדשותי לעניני אדם וסביבתו 20.05 סוכות אבא — סוכות בקהילות ישראל של אתמול שידור חי ממלון שירתון — בתל־אביב 21.05 פריק הוגה בבקשתך — מזמור שיר 22.05 עוד פעם אחת — תכניות בשידור חוזר חיות מעבודה 23.05 קסר ראשי — הידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים עם שמוליק רוזן

גלי צה"ל
06.30 מוקדים עין — והחדשות הראשונות של היום — עם מירב אוסיר 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן לימשיץ 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי 10.05 המסקת 10 — עם מיכל ניב 11.05 נבון לעכשיו — עם רמי רשף 13.05 קשר רדיו — עם אברי גלעד 14.05 דד הה יומי — עם דובי לנץ ורני קרמל 15.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב 16.05 841 נוסע צפונה — רונענדיו מאת איתמר לוי — פרק שני (ש.ח.) 16.20 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.54 כאופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 ערב טוב

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת
בת־ים
עצמאות — בלפור 75.
חולון
המרכז — כיכר וייצמן.
ירושלים
בית הכרם — בית הכרם 19.
נתניה
תרופה — הרצל 2.
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר.
רמת־גן
מינצ'י — תיבת ציון 43.
תל־אביב
הקריה — אבן גבירול 19.
מוויר — מוויר 3.
חיפה
מוור — המגינים 97.

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים
תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש דונקר, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.
נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.
ירושלים
הדסה ע"כ - ילדים, עיניים, א.א.ג. אורטופדיה.
ביקור חולים - פנימית, נשים.
שערי צדק - כירורגיה.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 08.00–20.00. בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03-433500, 03-433500.
יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04-229488 (11.00–20.00)
נהריה – 04-920014 (11.00–20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' — טל. 222782.
"קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים שליד החסות לרפואת שיניים בישראל בתל־אביב — בימים א'-ה' בין השעות: 21.00–23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00–24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00–21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל': 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03-285822.
מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה והאיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'–ה' בשעות 17.00–21.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316
סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. רמלה — 101. טל' 08-221022, עפולה — טלפון 065-93334. טבעון — 101. טלפון 04-951401, נהריה — טל' 04-823333, בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'-ו' 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.38.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

כפר־סבא – משוכה גבוהה להמעפיל, הערב
משחקי המחזור ה־6 בליגה הלאומית בכדורעף יעמדו הערב בסימן המאבק בכפר־סבא בין קבוצות־העלית של הפועל המעפיל והפועל כפר־סבא. מאבק תחתית יהיה בהעוגן בין קבוצות הפועל העוגן והפועל רמת־אביב.

● הפועל כפר־סבא — הפועל המעפיל (7; גבי לוטן ואהרון קמלו). המעפיל ניצבת בפיסגת טבלת הליגה. כפר־סבא מאוכזבת בגלל ההפסד הביתי לקרית־אתא (3:2). המארחים ינסו לנצל את אולמם כדי להוריד מהפיסגה את המעפיל, כמו שעשתה קבוצת הכדורגל שלהם בשבת למכבי ת"א... אליעזר כגן וחבריו לא יוותרו.

● הפועל קרית־אתא — אליצור ת"א (7; אבי ולצברג ומיכאל סלע). קרית־אתא תחכה למעידת המעפיל בכפר־סבא כדי לתפוס הפיסגה. אליצור ת"א לא תהווה יריב רציני למארחים.

● הפועל העוגן — הפועל רמת־אביב (7; אסא זינגר ונתי זית). מאבק תחתית. להעוגן יש כבר נצחון. לרמת־אביב — אין. הדבר שקול בו תנסה העוגן לנצל את ביתיותה ולנצח.

● מכבי חיפה — הפועל שריר/העמקים (7; אלכס בוקור ומאיר שוהם). מאבק של מרכז הטבלה. מכבי חיפה — ביתית. הדבר עשוי להעניק לה נצחון, אם־כי שחקני העמק מסוגלים לחזור לביתם עם הנקודות.

● מכבי ת"א — הפועל מטה־אשר (8; מיקי ממרן, נסים יונה). קשה להניח שמכבי ת"א תוכל לאיים על הקבוצה החזקה של מטה אשר, שטרם שמטה מערכה.

הפועל בת־ים — חופשית.

נרקיס שרייבר מנתח הליגה בכדורעף

כגן החזיר הגאווה להמעפיל
ישראל היא המדינה היחידה בעולם שבה מפסיד מאמן שהוליך קבוצה לזכייה באליפות ובגביע ●אבישי קרפובסקי מול הסובייטי זייצב● במקום שישנה עתודה צעירה – ההצלחה מובטחת

● כדורעף
מאת יצחק ויסדורף

משחק הכדורעף משול למשוואה מתימטית. כל שחקן שווה ל־15.606 אחוז מיכולת הקבוצה. ברגע ששחקן כלשהו מתעלה ומצליח להגיע ל־20־22 אחוז יכולת, או יותר, זה יוצר את ההבדל בין קבוצתו לבין הקבוצה היריבה. קבוצת הפועל המעפיל זכתה בתוספת של אחוזים רבים בדמותו של אליעזר כגן, שחזר לקבוצה מאיטליה, ואילו הפועל בת־ים איבדה אחוזים רבים לאחר עזיבתו של כוכבה בעונה הקודמת, אורי חבר" — כך מסביר מומחה הכדורעף, מאמן הנבחרת הלאומית וקבוצות רבות בעבר, נרקיס שרייבר. שפרסם לא מכבר ספר לימודי על הכדורעף, ומשמש 26 שנה מורה לחינוך גופני בבית־הספר אחד־העם בפתח־תקוה.

על הצלחת קבוצת הפועל המעפיל בפתיחת משחקי הליגה העונה אומר שרייבר: "אליעזר כגן, שחזר לקבוצה, הצליח לסחוף את חבריו למוטיבציה בלתי־רגילה. בשנה שעברה, שכגן שיחק באיטליה, איבדה הקבוצה מהמוטיבציה שלה, שחקנים התאמנו בקושי ושיחקו ללא חשק. כיום, שכגן חזר נראית קבוצה זו אחרת. בהפועל בת־ים, שזכתה בשנה שעברה באליפות, אירעה תופעה הפוכה. אורי חבר עזב, ונראה כי השחקנים נדבקו במין אפטיות. אני רק יכול לקוות כי יצאו ממנה בהמשך. מה שבטוח שאם המעפיל תנצח את בת־ים גם בסיבוב השני של הליגה, יהיה קשה לבת־ים להתאושש".

תופעה מוזרה
לנרקיס שרייבר לא ברורה התופעה שמאמן שהצעיד קבוצה להישגים מסיים את עבודתו. "ישראל היא המדינה היחידה בעולם שבה מאמן מצליח עוזב. דוד כפרי הוליך את הפועל בת־ים לזכייה באליפות ובגביע והיה חייב להישאר. קבוצה ממנה מאמן לא בשביל לעשות אהבה עם השחקנים. למאמן חדש צריך זמן כדי להתאקלם. על המאמן להכיר שחקנים, והוא צריך לרכוש נסיון עם הקבוצה. "ייתכן שאהוד דקל, המאמן כיום את הפועל בת־ים יצליח יותר, אך ברור כי בינתיים העסק שם חורק".

בדומה למומחי כדורעף אחרים שניתחו את הקורה עד כה בליגה יש גם לנרקיס שרייבר דעה מגובשת: "כל העניין בצמרת פתוח. הפועל המעפיל, הפועל בת־ים והפועל מטה־אשר יתנו את הטון. גם הפועל קרית־אתא בונה תשתית רצינית. היחידה שהעסק מנוהל שם בצורה מקצועית. יש שחקנים, החל מגיל בית־ספר ועד לבוגרים. זוהי עיר

חטבלה

1.	הפועל המעפיל	5	16:1	10
2.	הפ. קרית־אתא	5	15:4	10
3.	הפ. כפר־סבא	5	14:8	9
4.	הפ. מטה־אשר	4	12:0	8
5.	הפועל בת־ים	5	10:10	7
6.	שריר/העמקים	4	6:8	6
7.	מכבי חיפה	5	5:14	6
8.	מכבי ת"א	4	4:11	5
9.	הפועל העוגן	4	3:10	5
10.	אליצור ת"א	5	6:15	5
11.	הפ. רמת אביב	4	3:12	4

שכולם "משוגעים" לכדורעף. זה החסר אפילו בקיבוצים. כללית, הם שיש שחקנים צעירים — יש הצלחה. גם בהפועל בת־ים יש צעירים, אך העסק שם לא מטופל כמו בקרית־אתא, בה יש אחוז אחד טוב יותר מאשר בבת־ים".

ציר מרכזי
"בקיבוצים יש מוטיבציה והתרוממות־רוח, וזה מה שמחזיק את הקבוצות בצמרת". על מוליכת הטבלה הנוכחית, הפועל המעפיל, אומר שרייבר: "להפועל המעפיל יש ציר מרכזי ברמותו של אבישי קרפובסקי. זהו שחקן רציני, המצוין מבחינה אישית. שחקן מעלה המחזיק את כל הקבוצה. אם קרפובסקי יצליח למצוא מחליף טוב לעצמו, או צפוי עתיד מזהיר להמעפיל. במידה שקרפובסקי לא יחזיק מעמד המעפיל תיסוג, כמו שקרה לברית־המועצות באליפות העולם בצרפת כשבלל מחולשה של הרכב זייצב והקבוצה נוצחה בגמר ע"י ארה"ב".

לנרקיס שרייבר יש דיעה גם על הקורה בתחתית הליגה: "אליצור ת"א היא מועמדת לירידה. הקבוצה בחולשה לעומת השנה שעברה. כיום מתבססת הקבוצה על הברקות, זה לא מספיק. גם מכבי חיפה והפועל רמת־אביב יאבקו נגד הירידה. אך שתיהן יצליחו להינצל. יש בשורותיהן שחקנים טובים. העוגן תמצא את הדרך לשתף את הוותיקים והיא תימלט כנראה מהתחתית".

"קשה לחזות את שיקרה מאחר שהפליי־אוף ישנה את הכל. שיטת הפליי־אוף אינה צודקת, אך אני מבין שאין ברירה וצריך לנסות גם שיטה זו" — מציין שרייבר.

שישיית המחזור
● אבישי קרפובסקי (הפועל המעפיל).
● מיכה דוריני (אליצור ת"א).
● יובל שלכת (הפועל קרית־אתא).
● יניב ברי־נצר (הפועל המעפיל).
● תומר שיין (הפועל שריר/העמקים).
● גלעד דורון (הפועל מטה־אשר).

יצחק שניאור, המאמן המצליח של בני־יהודה:

בדרבי אסור להתנבא
מכבי ת"א טובה יותר "על הנייר" אך הפועל ת"א לא תוותר בקלות ● בית"ר ירושלים תחזור לתמונת הצמרת, כמו בעונה שעברה ● בני־יהודה תתן את הטון בעוד שנתיים־שלוש ● אנו בונים קבוצה עם צעירים מוכשרים

יצחק שניאור

מאת יצחק ויסדורף

יצחק שניאור, מאמן קבוצת הכדורגל של בני־יהודה ת"א, הוא אחד המאמנים הוותיקים בליגה. לזכותו 14 הופעות בנבחרת הלאומית כשחקן. שניאור לא נרתע מלשתף בשורות קבוצתו שחקנים צעירים שלחלקם לא מלאו עדיין 17 שנה.

תוצאות העבודה הברוכה אותה השקיע שניאור "בילדיו" משכונת־התקווה עוד בעונה שעברה, מניבות פרי כבר העונה. עונה, לאחר ארבעה מחזורי ליגה ניצבת בני־יהודה במקום השני בטבלה. חלוצי הקבוצה הבקיעו 8 שערי זכות (רק מכבי ת"א כבשה שער אחד יותר) ולהם 8 נקודות לליגה. בני־יהודה, יחד עם מכבי נתניה ובית"ר ירושלים, הן היחידות שעדיין לא נוצחו במשחקי הליגה בעונת 87 — 1986.

שניאור, בן ה־61, אימן בקריירה הארוכה שלו את מרבית קבוצות הליגה הלאומית. פעמיים זכה באליפות המדינה עם הכח רמת־גן (1965) ומכבי ת"א (1977). גם בזכייה בגביע כבר התנסה שניאור כשאימן את הפועל ת"א בעונת 1973. גם כיום, כשהוא מאמן את בני־יהודה, אינו פוסל זכייה אפשרית בתואר. אך מבהיר כי הדבר בספק העונה מאחר שבני־יהודה נמצאת בתהליך הכנת קבוצה טובה ובריאה לעוד שנתיים־שלוש.

בניית קבוצה
— שניאור, כיצד אתה מסביר את שקורה כיום בבני־יהודה?
● שניאור: יש התקדמות של כמה שחקנים צעירים בקבוצה. בד־בבד עם השיפור ישנה גם תחלופה של שחקנים. העונה אני רואה את עבודתי כהמשך ישיר למה שהתחלתי בבני־יהודה בשנה שעברה. אלו עדיין לא הפירות המקווים, אך ברור כי כיום אני מרוצה ממיקום הקבוצה בצמרת הטבלה.
— מה יכול להיות טוב יותר מהמצב כיום?
● שניאור: תראה, במשחק שנערך בשבת ושבו ניצחנו את בית"ר נתניה 1:3, שיחקנו ללא כמה שחקנים מעולים, או כאלה ששיחקו בחלק מהמשחק. משה אייזנברג נמצא עם נבחרת הנוער במערב־גרמניה; דוד גורדנה שיחק רק מחצית אחת, והוא עדיין לא בכושר; אהוד בן טובים שיחק גם הוא מחצית אחת ומשה עלו, שהוא שחקן נבחרת, לא שיחק כלל. לי ברור שבהרכב מלא נהיה טובים בהרבה.
את מי היית מציין בין השחקנים הצעירים בבני־יהודה במחזורי הפתיחה?
● שניאור: היו לי מספר הפתעות נעימות דווקא מצעירים מאוד. קודם־כל הייתי מציין את גיא שרעבי, שחקן הגנה מצוין, ואין ספק כי הבחור הזה יגיע רחוק. אני כבר יודע שמאמן נבחרת הנוער מתעניין בו, ולאחר שוב הנבחרת מגרמניה הוא יוזמן לסגל. כמו־כן נמצא בהרכב שלנו מבקיע שערים מצטיין, יחזקאל שירוי, שהוא מלך־השערים שלנו. שני השחקנים הם לפני צבא. אם ניקח בחשבון כי בשנה שעברה התקדמו שלושה צעירים אחרים בצורה מיוחדת, כמו אייזנברג, גורדנה, אייל חיים, ואפשר לומר שגם צחי קוסטיקה, אז בתוספת שירוי ושרעבי, נוצרה מהפכה בהרכב.
— מה חסר לבני־יהודה כדי לתקוע יתד בצמרת?
● שניאור: יש לנו הרבה כשרונות צעירים. כיום אנו מגבשים צוות טוב: אין לי עדיין את הצוות שרציתי. כיום אנו בשלבים של נסיונות. יש סיכוי כי יהיה שילוב מוצלח. חשוב שקבוצה הרצה למעלה תגיע למשחקי־צוות מושלם, ואצלנו זה עדיין לא קרה. יש סיבות לכך כמו פציעות, נבחרת וכדומה.

יחזרו לתמונה
— מה קורה לשתי הגדולות, הפועל ת"א ובית"ר ירושלים?
● שניאור: להפועל ת"א חסרים עדיין כמה שחקני־מפתח. כדורגלנים שנתנו את הטון בשנה שעברה, כמו אלי כהן, יוסי זאנה ושבתאי לוי. הקבוצה שיחררה כמה שחקנים מנוסים והצעירים טרם שולבו מספיק. אין ספק שהפועל ת"א תשתפר. בית"ר ירושלים מפתיעה אותי בתוצאות התיקו שהיא משיגה. יש לה שחקנים מעולים ובקבוצה משחקים שניים מהטובים בארץ, אורי מלמיליאן ואלי אוחנה. בית"ר ירושלים עדיין לא מיצתה את עצמה, ולי ברור שגם היא תחזור לתמונה.
— כיצד תראה, לדעתך, הצמרת?
● שניאור: ארבע הקבוצות שניצבו בצמרת בעונה שעברה — הפועל ומכבי ת"א, מכבי חיפה ובית"ר ירושלים, יהיו שם גם העונה. ייתכן שקבוצה נוספת, כמו מכבי נתניה, תסתנן לצמרת.
— ומה בקשר לבני־יהודה?
● שניאור: בני־יהודה עדיין לא מוכנה לכך. בעוד שנתיים־שלוש הצעירים שלנו יתנו את הטון בליגה.
— בשבת ייערך הדרבי הגדול. מה צפוי לנו?
● שניאור: אני רק יכול לקוות כי יהיה דרבי מעניין. אינני יודע מה תהיה הרמה המקצועית, אך אני בטוח כי יהיה מאבק מתוח ומרתק. אי־אפשר לחזות מה תוצאה מאחר שלדרבי חוקים משלו, ולא אני המצאתי את זה. למרות ש"על הנייר" מכבי ת"א נראית עדיפה, אני לא מאמין שהפועל ת"א תוותר בקלות על הנצחון.

בית"ר ירושלים תתארח היום במג'ד אל כרום
משחק רעים בכדורגל בין הפועל מג'ד אל כרום מליגה ב — מחוז מפרץ — לבין בית"ר ירושלים מהליגה הלאומית יתקיים היום במג'ד אל כרום.
בשורות הפועל מג'ד אל כרום ישחקו זאהי ארמלי, ריפעת טורק ומג'די אבו־עוב.
מוחמד מנאע, יו"ר המועצה של מג'ד אל כרום אמר כי מפגש ספורטיבי זה הינו אירוע חשוב מאוד הן מבחינה ספורטיבית והן מבחינת יחסים בין ערבים ליהודים.
מנאע הוסיף כי יוכיח לקבוצת בית"ר ואוהדיה כי אין מקום לגזענות והסתה במגזר הערבי — וכי הערבים בישראל היו מעולים וימשיכו להיות שוחרי אחוה יהודית־ערבית וספורטאים ממעלה ראשונה.

ז'אנו לא יועמד לדין
● כדורגל
מאת אשר גולדשלגר

מוריס ז'אנו, כדורגלן הפועל ת"א, שהורחק בשבת במשחק נגד מכבי יבנה, לא יועמד בפני בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל.
אתמול הסתבר כי לז'אנו אין כלל עבר של הרחקות או כרטיסים צהובים ולפיכך יירצה עונש הרחקה אוטומטי של שבועיים בלבד.
מאידך, יועמד הכדורגלן מאיר בן שמעון ממכבי יבנה בפני בית־הדין שכן לחובתו הרשעות קודמות.
דו"ח השופט יעקב שיינר שהגיע להתאחדות מציין כי בן שמעון פגע באגרופו ללא כדור בז'אנו ומנגד פגע ז'אנו במרפקו בבן שמעון. גם זאת ללא כדור ועל כן הורחקו.
גם יוסי לוי ממכבי יפו לא יועמד לדין משמעתי שכן אין לחובתו עבר. לוי הורחק במשחק קבוצתו עם הפועל פ"ת.

בריז' ורוני יבואו בינואר
מאת ראובן חנניה

קבוצת בריז' בה משחק הכדורגלן הישראלי רוני רוזנטל תשחק בישראל שני משחקי רעים עם קבוצת העבר של רוזנטל, מכבי חיפה, ועם נבחרת ישראל.
שני המשחקים יתקיימו ב־6 וב־7 בינואר. לא ברור עדיין באיזה תאריך תשחק הנבחרת ובאיזה מכבי חיפה.
המשחק נגד מכבי חיפה יתקיים באיצטדיון בקרית אליעזר כדי להפגיש את רוני רוזנטל שכל כך מצליח עד כה בליגה הבלגית, עם הקהל בחיפה.

אימון בכורה למילאנקו מיוחיץ'
מאת ראובן חנניה

המאמן הלאומי החדש מילאנקו מיוחיץ' יעביר היום אימון ראשון לנבחרת הלאומית של ישראל בכדורגל.
מיוחיץ' זימן 25 כדורגלנים והוא יערוך להם משחק אימון פנימי ברמת גן.

חדני ברגרין (שמאל) מ"רומא" נוגח לעבר שער טורינו בעת המשחק בליגה האיטלקית בו ניצחה רומא 0:2. (צילום איי. פי.)

שוער נבחרת מאלזיה (בן 18) הושעה לצמיתות
מאת ש. פלברט

התאחדות הכדורגל המאלזית השעתה לצמיתות את שוער הנבחרת וונג בן הי־אן בשל שוחד בו היה מעורב.
השוער הצעיר הואשם שנטל שוחד כדי שנבחרת סעודיה תנצח את נבחרתו במסגרת אליפות אסיה ואכן כך היה. הסעודים ניצחו 1:0 ועלו לשלב הבא.
כמה מחבריו הושעו לתקופות שונות ולקנסות בסכומים שונים.

פרוסט ישפוט בדרבי
מאת יוסף חכם

שופט הכדורגל הבינלאומי אריה פרוסט, ינהל בשבת את המשחק המרכזי של המחזור החמישי בליגה הלאומית בין האלופה הפועל תל אביב ומכבי תל אביב באיצטדיון בלומפילד ביפו.
יתר שופטי השבת בלאומית: יצחק רוזנברג (שמשון תל אביב — מכבי יבנה), משה אשכנזי (בית"ר תל־אביב — בית"ר ירושלים); יהושע לויה (בית"ר נתניה — מכבי חיפה); יעקב שיינר (הפועל לוד — בני יהודה תל־אביב); בני כהן (מכבי יפו — מכבי פתח־תקוה); רחמים דינאצ'י (הפועל באר־שבע — הפועל פתח־תקוה); חיים ליפקוביץ (הפועל כפר־סבא — מכבי נתניה).
בליגה הארצית ינהל צבי שריר את משחק החוץ של המוליכה הפועל יהוד מול הפועל "צפרירים" חולון.
שאר השופטים: קלמן ציברמרן (הפועל ר"ג — בית"ר נהריה); סימון דנן (הפועל חדרה — הפועל בית־שאן); דני ימפולר (הפועל טבריה — הפועל מרמורק); יעקב בן חנזו (הפועל עכו — בית"ר רמלה); יצחק יחבס (הפועל חיפה — הכוח מכבי רמת־גן); גבי לוי (הפועל ירושלים — מכבי רמת־עמידר); עובדיה צבי (מכבי שעריים — הפועל דימונה).

הלל ללוד
מאת אשר גולדשלגר

רונן הלל כדורגלן הפועל פ"ת עבר אתמול לקבוצת הפועל לוד. הלל הושאל לעונה אחת בלבד.
יעקב זיתוני הושאל אתמול מבני יהודה להפועל חולון לעונה נוספת. זיתוני בן 18.

שבע יבואו לטורניר הנוער
מאת ראובן חנניה

שבע נבחרות נוער הבטיחו את בואן לטורניר החורף המסורתי המתקיים בישראל. המדינות הן: דנמרק, רומניה, יוון, קפריסין, מאלטה, שוויץ, בלגיה ונבחרת הנוער של ישראל.
נמסר כי התאחדות הכדורגל של קפריסין תשלח בכל זאת את נבחרתה הלאומית לישראל ב־17 בנובמבר למשחק בינארצי.

שהשוטרים ישמרו על השופטים
מאת ראובן חנניה

איגוד השופטים יפנה למשטרת ישראל בדרישה להגן על שופטי הכדורגל במגרשים — זאת בעקבות תקיפת השופט יעקב שיינר לפני שבוע וחצי עם סיום המשחק בין הפועל באר־שבע למכבי תל־אביב שהסתיים בנצחון הקבוצה התל־אביבית 0:3.
היועץ המשפטי של איגוד השופטים מתכוון לעתור לוועדת המשמעת של ההתאחדות לכדורגל ולבקש להחמיר את עונשה של הפועל באר־שבע שאוהדיה על קהל אוהדיה שתקף את שיינר בסיום המישחק.
ההתאחדות לכדורגל מינתה ועדה מיוחדת כדי לטפל בתנאים המסופקים לעתונאים המסקרים את משחקי הליגה הלאומית והארצית.

היום רבע הגמר באליפות הלאומית
● טניס
מאת יצחק אשל

היום יתקיימו במרכז הטניס בירושלים משחקי רבע הגמר באליפות הלאומית לגברים ומשחקי חצי הגמר באליפות הלאומית לנשים. כמו כן יתקיימו משחקי זוגות.
אתמול בשלב שמינית הגמר לא נרשמו הפתעות והמדורגים הראשונים ניצחו את יריביהם. רק במשחק אחד "נמתח" גלעד בלום, חבר סגל הדיוויס של ישראל, שהתמודד מול מיכאל רניאל והמשחק הסתיים לאחר שלוש מערכות לזכות בלום 2:6, 6:2, 4:6.
המדורג מספר 1 עמוס מנסדורף גבר על שי פוני 1:6, 0:6.
יתר התוצאות: תומר צימרמן — יורם בראון 4:6, 4:6. עמית נאור — אהוד אנייס 1:6, 1:6. שלמה גליקשטיין — חיים ציון 4:6, 1:6. רביב וידנפלד — עדי קרמר 4:6, 1:4. בועז מרנשטיין — מנשה צור 6:3, 1:6, 4:6. שחר פרקים — דורון הרטל 0:6, 1:6.

15 אלף היום בצעדת ירושלים
הבוקר החל משעה 6.00 יזנקו ראשוני הצועדים לצעדת עליה לרגל לירושלים המסורתית והמאורגנת ע"י מרכז הפועל.
הצועדים יעלו לירושלים בשני מסלולים. משואבה לירושלים — מרחק של 22 ק"מ וממעוז ציון — מרחק של 11 ק"מ. גמר הצעדה בגן העצמאות.
מפעלי תעשיה ומוסדות רבים שלחו את עובדיהם לצעדה. אלה יצעדו בקבוצות מאורגנות ובתלבושות סטגוניות. בין הקבוצות: תעשיה צבאית עם 3000 צועדים, קופת חולים 2500 צועדים, תעשיה אווירית 1200 ועוד.
כן תצעד קבוצה של 50 צועדים מגרמניה שבאה במיוחד לצעדה. ר"נ קבוצות של חיילי או"ם מסיני, רמת הגולן ודרום לבנון.
בנוסף לצעדה העממית תערך גם צעדה תחרותית בהשתתפות 15 קבוצות. לאורך המסלול תהיינה 3 נקודות שיפוט שיקבעו את הקבוצות המנצחות.
בשעה 14.00 יחל המצעד בירושלים, מכבר ציון דרך רחוב יפו עד כבר נוראו. למצעד בירושלים יצטרפו 3000 נוצרים הבאים לישראל כל שנה כאות הזדהות עם העם היהודי.
את פני הצועדים יקבלו שרי ממשלה, ראש עיריית ירושלים, נציגים מההסתדרות ומרכז הפועל.
מאות שוטרים, אנשי מג"ב, מתנדבי המשמר האזרחי, חיילות חיבה וסדרנים יאבטחו את הצועדים ואת קהל הצופים.
ממטה המשטרה נמסר שעקב המצעד בירושלים יהיו שינויים בתנועה. התושבים מתבקשים להשמע להוראות השוטרים ולא להכנס עם רכב פרטי בשעות הצהרים למרכז העיר.

וארזה הביסה את קאנטו 82:103
שתי קבוצות איטלקיות שישחקו בשבוע הבא בישראל, בסיבוב השני בגביע קוראיץ' בכדורסל, התמודדו שלשום בליגה האיטלקית: וארזה הביסה את קאנטו באולמה — 82:103 (45:47).
לוארזה, שתשחק נגד הפועל ת"א, הירבו לקלוע: ואסקובי 26; תומפסון 25; פיקמן 14 ופאטי 11. לקאנטו, שתתמודד עם אליצור נתניה, הירבו לקלוע: צ'ארלס 29; ריבה 16; ג'יי 12 ומרזורטי 10.
האלופה, מילאנו, התקשתה לנצח באולמה את ליבורנו — 62:64.
וארזה מדורגת במקום ה־7 בליגה וקאנטו — 14.

הפתעות באליפות הבינלאומית לותיקים
מאת יצחק אשל

מספר הפתעות נרשמו אתמול באליפות הבינלאומית לותיקים בטניס. את ההפתעה הגדולה ביותר רשם, לגילאי ה־55, עמנואל ברדין שגבר על אלוף העבר אריה אבידן 0:1, 8:6, 4:8.
לגילאי 45 ניצח המדורג מס' 1 ראול גלר את יצחק פיאנקו 2:6, 3:6.
לגילאי 35 גבר המדורג מס' 1 ברמן הוסיאס על ראובן בלאו 2:6, 0:6.
בין הנשים ניצחה טובה אפשטיין את הגרמניה היידי נולטינס 0:6, 1:6.
המשחקים יימשכו היום במגרשי מכבי צפון והפועל תל־אביב.

הבולגריות אלופות העולם
● התעמלות

הצלחה גדולה היתה למתעמלות מבולגריה בגביע העולם בהתעמלות אמנותית.
הבולגריה ליליה איגנטובה דורגה ראשונה בתרגיל עם חבל כשצברה 20 נקודות ונטלה מדליית זהב נוספת במקצוע אחר ואילו בת ארצה ביאנקה פאנובה זכתה אף היא בשתי מדליות זהב בכדור ובתרגיל הסרטים, כשצברה אף היא 20 נקודות בכל מקצוע.
בסיכום הכללי ניצחה בולגריה בתחרות הקבוצתית והקדימה את ברית־המ"מ, צפון קוריאה, ספרד, יפאן וסין.

● אלקסי פאנאגוליאס בן ה־52 שאימן בעבר את נבחרות הכדורגל של יוון וארה"ב, התמנה כמאמנה של קבוצת אולימפיאקוס פיראוס.

שופטים ישראלים באליפות העולם
● כדוריד
מאת יוסף חכם

אבנר זינגר ודוד מוקר, צמד שופטי הכדוריד הבינלאומיים, הוזמנו ע"י ההתאחדות הבינלאומית לנהל משחקים באליפות העולם לנשים שתיערך בסוף החודש בהולנד.
בוקר אמר לי אמש: "זוהי ללא ספק הזמנה חשובה לכדוריד הישראלי כאשר שופטים מישראל מוזמנים לניהול משחקים באליפות העולם".

הנבחרת נחתה באיטליה
● כדורסל
שירות "על המשמר"

נבחרת ישראל בכדורסל הגיעה אתמול בצהרים לקאזרטה שבאיטליה ואמש ערכה כבר אימון באולם המשחקים שבו תתמודד מחר ב־8.20 (לפי שעון ישראל) במשחק בינלאומי ידידותי נגד נבחרת איטליה.
מאמן הנבחרת הישראלית צבי שרף מסר כי החמישיה שתפתח תכלול את חן ליפין, מיקי ברקוביץ', דורון ג'מצ'י, האורד לאסוף ולבן מרסר.
מאמן נבחרת איטליה ביאנקיני מסר כי נבחרת איטליה הנוכחית היא נבחרת צעירה משום שהוא בונה נבחרת לאולימפיאדת סיאול בשנת 1988. המאמן האיטלקי הוסיף כי המשחק נגד ישראל יהווה מבחן טוב לנבחרתו והוא מקווה שהצופים שיבואו למשחק יחזו ברמה גבוהה כיוון שנבחרת ישראל היא אחת הנבחרות הטובות בעולם והראיה לכך מקום שביעי באליפות העולם האחרונה.
מאמן נבחרת ישראל צבי שרף אמר: "המשחק הזה יהווה מבחן טוב לבחורים. אמנם לא קיימנו אימונים אך נקווה שמשחקי הליגה הכניסו את השחקנים לכושר ונשתדל שלא לבייש את שם המדינה".

נשיא מוזמביק נהרג בתאונת מטוס

המורדים: "נגביר את המיתקפה"

ליסבון. — מורדים ימניים במוזמביק הודיעו אמש כי יגבירו את מיתקפתם הצבאית, בעקבות מותו של הנשיא סאמורה מאשל בתאונת מטוס.

„מיתקפתנו תוגבר והמאבק יימשך עד לשיחרור ארצנו", אמר דובר של ההתנגדות הלאומית המוזמביקית לכתב רויטר בליסבון.

דיפלומטים ומקורות של המורדים אמרו, כי הודעה זו מצביעה על כך, שתנועת ההתנגדות מתכוונת לנצל את מותו של מאשל כדי לשאוף לנצחון צבאי במקום ללחוץ למען שיחות שלום.

מאשל נהרג כאשר מטוסו התרסק בדרום אפריקה, בקירבת גבול מוזמביק, פחות משבוע לאחר שמיתקפת המורדים אילצה אותו לבקש סיוע חיצוני נוסף.

מורדי מוזמביק טוענים, כי הרגו יותר מ־300 חיילים של מוזמביק ושל זימבאבווה בשבוע שעבר, כאשר השתלטו על שוחה של עיירות אסטרטגיות לאורך מסילות רכבת חשובות ונהר זאמבאזה.

לחם נגד פורטוגל

מקורות המורדים ודיפלומטים בליסבון, תארו את מאשל כאחד מוותיקי מלחמת הגרילה של מוזמביק נגד פורטוגל, דמות יחידה המסוגלת ללכד את הצבא במלחמה הקשה נגד המורדים, שמספרם נאמר ב־20 אלף חיילים.

משקיפים אמרו: „מותו בוודאי יגרום לדמורליזציה בממשלה ויגדיל סיכויי המורדים לנצח".

כן אמרו משקיפים, כי צפוי מאבק על השליטה בקרב חברי הפוליטביורו, ויווצר חלל שאיש לא יוכל למלא אותו ביעילות.

„בלי מאשל, יהיה מאבק משולש הרסני בין סיעות שונות — הפרו־סובייטים, הלאומניים הפרו־אפריקניים והפרו־מערביים".

המורדים, שנלחמו נגד שלטונו של מאשל מאז זכתה מוזמביק בעצמאות ב־1957, הציעו פעמים חוזרות ונשנות לשים קץ למלחמה אם יפרוש מאשל ויתקיימו בחירות בנוסח המערב.

שני שרים ניספו

נשיא מוזמביק סמואה מאשל נהרג כאשר מטוסו התרסק ביום ראשון בלילה בפינה נידחת בדרום אפריקה. בשעה שטס הביתה בעיקבות ועידת פיסגה עם מנהיגים מזאמביה, זאיר ואנגולה.

נמסר כי 26 אנשים נוספים כולל כנראה שני שרי ממשלה, ניספו כאשר מטוס ה„טופולוס" מתוצרת בריה"מ התרסק על צלע גבעה בקירבת גבולות מוזמביק וסוואזילנד.

היו 10 ניצולים, כולל הטייס הסובייטי.

על מותו של מאשל, 53, המנהיג המרקסיסטי של מוזמביק שסועת המלחמה מאז 1975, הודיע נשיא דרום אפריקה פיטר בותה. הוא הביע צער עמוק על כך.

דרום אפריקה, שביקשה כנראה למנוע האשמות כי היתה מעורבת במותו של מאשל, הודיעה כי תקדם בברכה את השתתפותם של מומחים מארגון התעופה האזרחית הבינלאומית, בחקירת האסון.

מוזמביק, מושבה פורטוגלית לשעבר, היא אחת המדינות העניות ביותר באפריקה הדרומית. והיא ניצבת כיום מול רעב ומלחמת אזרחים.

מספר תושביה נאמר ב־14 מיליון, רוב התושבים הם בני שבט באנטו. (ע"צ. ע"ר)

נשיא מוזמביק המנוח, סמואה מאשל, שנהרג בהתרסק המטוס בו נסע. (צילום: אי.פי)

סניגורו של הינדאווי מאיים על המושבעים ב„תוצאות דרמטיות"

לונדון. — סניגורו של ניזאר הינדאווי המואשם כי ניסה להחדיר פצצה למטוס אל־על, הבהיר אתמול באוזני חבר המושבעים בלונדון, כי החלטתו עלולה להיות בעלת השלכות בינלאומיות דרמטיות.

„התוצאות עלולות להיות מסמרות שיער ומיידיות בעקבות פסק הדין", אמר הסניגור.

קודם לכן סיימה התביעה את דבריה נגד הינדאווי וקראה למושבעים לא להיות מושפעים מהשלכות דיפלומטיות אפשריות.

הסניגור גריי אמר למושבעים: „מלחמת 1914 התחילה בתקרית בסראייבו. אם אדם זה יימצא אשם בעבירה שהועלתה נגדו, עלולה מדינה אחרת לנקוט בפעולות תגמול".

מצפים כי המושבעים יתחילו היום בדיוניהם, לאחר שהשופט יסכם את המשפט.

התובע רוי אמלוט מסר קודם לכן למושבעים, כי השאלה היחידה שלגביה הם צריכים להכריע היא — האם ידע הינדאווי כי המזוודה אותה ארז, עבור אהובתו האירית הצעירה, אן־מרי מרפי, הכילה פצצה, כאשר נפרד ממנה בנשיקה בנמל התעופה הלונדוני היתרו.

התובע דחה את טענת הסניגור, כי ה„מוסד" הישראלי הטמין את הפצצה במזוודה של מרפי, בנסיון להבאיש את ריחה של סוריה.

הסניגור גריי אמר, כי התובע לא ידע להסביר מדוע לא נמצאו טביעות אצבעותיו של הינדאווי על המזוודה, על מרעום־ההשייה שהוסתר במחשבון כיס או על הסוללה.

אם יורשע, צפוי הינדאווי למאסר עולם. (ע"ר וע"צ)

● המפלגה הסוציאליסטית „פאסו", בהנהגת ראש הממשלה אנדריאס פאפאנדריאו, נחל תבוסה כבדה בבחירות לרשויות המקומיות ביוון.

110 מהגרים שחורים גורשו בחשאי מצרפת

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — גרוש חשאי של 110 מהגרים ממאלי, חלקם ככולים באזיקים, והעלאתם למטוס מיוחד לבירה באמאקו, מחולל סערת רוחות בצרפת. אך שר הפנים הפריך האשמות איגודי זכויות האדם, באומרו כי זו „פעולה חוקית". הוא אמר, כי רוב המגורשים הם סוחרי סמים.

המבצע כונה „מבצע מטאטא". מנהיגים סוציאליסטים אמרו, כי האלימות המשטרתית בה בוצע גירוש זה, מזכירה צייד יהודים על ידי הנאצים.

עתוני השמאל כתבו, כי הוא אולי חוקי אבל לא מוסרי. הימין מריע לגרוש ההמוני ואומר: „כן ירבו". „לה פיגארו" שיבחו כ„פעולה אמיצה".

יחידות משטרה ערכו ביום שישי פשיטות על רובעי אפריקנים שבהם מוכרים סמים, העלו כמאה מאלי על ניידות ואחרי חקירה הובילו אותם הישר אל מטוס מיוחד שהזמין שר הפנים במוצאי שבת. אחדים התנגדו, אך הועלו אל המטוס כשהם כפותים באזיקים.

בתוך המטוס לא קיבלו אותם דיילים, אלא שוטרים חמושים. כמה שעות לאחר מכן נחתו בבאמקו.

השוטרים טענו, כי הטיסה עברה בנעימים והמגורשים ביקשו מהם חתימות למזכרת.

חוק הגירושים החדש מתיר לממשלה גירוש זרים בלי רשיונות שהייה, ללא משפט.

מעריכים, כי צורת גירוש אלימה זו היא מבחן. שר הפנים פסקואה בוחן את התגובות. ברעת הקהל הן חיוביות. הצרפתים תובעים מהממשלה שלה להיפטר מזרים מסוימים ופסקואה מתכוון להמשיך לארגן טיסות צ'רטר כאלה.

עיריית אשדוד

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 מרחב תכנון מקומי אשדוד

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ואשדוד הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת 1/125/03/3 — רבוע 15.

ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:

א. הגדלת מספר יחידות דיור.
ב. שינויים בהוראות בניה.
ג. לייעד שטחים למגרשי מגורים, דרכים, שטחים ציבוריים פתוחים, מבני ציבור ומסחר מקומי.
ד. לקבוע הנחיות בניה לעיצוב רחובות ומבנים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־424.769 דונם. גושים 2015, 2016, 2018, 2017. מקום: רובע 15 — בנה ביתך.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום רוזנ.
מחוז הדרום יו"ר ועדה מחוזית לתכנון ולבניה

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 20.10.86

מטבע	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל המטבעות	1	–	–	1.4868	1.5054	1.493
דולר אמריקני	1	1.44	1.51	1.4728	1.4912	1.479
מרק גרמני	1	0.73	0.77	0.7457	0.7550	0.748
לירה שטרלינג	1	2.07	2.16	2.1036	2.1299	2.115
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2276	0.2304	0.228
ין יפאני	100	0.94	0.98	0.9545	0.9664	0.957
גילדן הולנדי	1	0.65	0.68	0.6591	0.6674	0.662
פרנק שווייצרי	1	0.89	0.93	0.9061	0.9174	0.911
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2159	0.2186	0.216
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2021	0.2046	0.203
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1980	0.2004	0.198
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3041	0.3079	1.064
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0599	1.0731	1.064
דולר אוסטרלי	1	0.91	0.97	0.9387	0.9504	0.943
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.66	0.6554	0.6636	0.658
פרנק בלגי	10	0.35	0.37	0.3590	0.3634	0.360
שילינג אוסטרי	10	1.04	1.09	1.0592	1.0724	1.063
לירה איטלקית	1,000	1.05	1.12	1.0763	1.0897	1.080

שלדות מפעלי מתכת בע"מ

הודעה על אסיפה כללית רגילה

ניתנת בזה הודעה לבעלי המניות כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה תתכנס בתאריך 7.11.86 ביום שישי בשעה 7.30 במשרדי החברה במפרץ חיפה

סדר־היום:

1. סקירת המנהלים
2. הדוחות הכספיים 85/6 של החברה
3. מינוי רואה־חשבון
4. שונות

כל חבר יכול להצביע אישית או על־ידי באי־כוח. ייפוי־כוח יש להפקיד במשרד החברה במפרץ חיפה לא פחות מ־48 שעות לפני האסיפה.

בפקודת מועצת המנהלים
אריה פרידנזון — מנהל כללי

הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון
עיריית אשקלון

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה־1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי פיויקוב שרה להקלה. מהות הבקשה: הקלה של 0.18% באחוזי בנייה. מבקשים 37.68% במקום 37.5% המותרים עפ"י ת.ב.ע.מ. 114/03/4 והקלה בקו בנין צפוני. בכתובת מגדל שוק עירוני גוש 1234 רחוב רמז אשקלון.

אליחי רבינה להקלה. מהות הבקשה: הקלה באחוזי בנייה של 5.94% מעבר למותרים למבנה עפ"י תכנית מתאר 00/101/02/4 בכתובת שמשון רח' ביאליק 129/10 גוש 1965 חלקה 35 מגרש 29.

המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפירסום זה.

בני וקנין — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה אשקלון
תאריך: 9.10.1986

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבנית העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר לעמס אשר — לאשר תכנית בניה ברח' מרטין בובר מס' 3 חלקה 187 בגוש 11192, גבעת אורנים.

הבקשה כרוכה בהקלות הבאות:

1. עודף שטח בניה של כ־18 מ"ר מעל למותר.
2. התקנת קומת עמודים מעל מפלס המדרכה בניגוד להוראות התוכנית החלה במקום.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר ינובייץ
מהנדס העיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־אתא הוגשה בקשה ע"י לוי אסתר וימין, למתן הקלה בגוש 10500 חלקה (68) 157 ברח' א. עשת 75 קרית־אתא (תיק בניה: 468/62). מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־5.8%.

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, פקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00.

כל מי שיש לו התנגדות למתן הקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (כדאר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית־אתא, ת.ד. 1 קרית־אתא.

ב/נה
אינג' י. יזרעאלי
מהנדס העיר

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965

בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על מגרשים 254 ו־295 בגוש 7603 שכתובת בנה ביתך הקלות כלהלן:

א. מגרש 254: תוספת 1.08% לאחוזי הבנייה והמותרים.
ב. מגרש 295: תוספת 2.5% לאחוזי הבנייה המותרים.

כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא. עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק וולך,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

הועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965 (להלן "החוק"):

נתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בנייה בגוש 6580 חלקה 8 (2093). מבוקשת הקלה 2.5% משטח המגרש דהיינו: 80.33% במקום 77.83% המותרים לפי תכנית רע/1/273. כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להיתר ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולמובייץ
יו"ר הועדה לתכנון ובנייה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים

הודעה על פי סעיף 149 ו־151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

גוש 6160 חלקה/ות 33 רח' ז'בוטינסקי 21 גבעתיים. תיק בניה מס' 1027. ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה של 6% ועוד 5% עבור מעלית, והקלה בקוי בנין צדדיים (מזרח ומערב) של 10% (2.70 מ' במקום 3.00 מ') מקלט על קרקעי. לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום החל מיום הפרסום של ההודעה הזו, באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישורה של הועדה.

יצחק ירון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה גבעתיים
תאריך: אוקטובר 1986

הועדה המקומית לתכנון ולבניה „מבוא העמקים"

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה לתוספת לדירות מגורים בגוש 16938 חלקה 73 ישוב עין מאהל. מהות הבקשה: תוספת קומה מעל המותר וסטיה באחוזי בניה במסגרת ה־6% המותרים. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ישראל קניג
יו"ר הועדה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשו בקשות לאשור בניית מגורים א) על חלקה 45, 218 בגוש 8238 רח' אצ"ל, תב' מס' 300/86 בחריגה עד 10% בק.ב. אחורי וצדדי וכ"כ עד 6% בניה כהקלה. ב) על חלקה 173 בגוש 8267 ברח' בר־אילן מס' 40 תכ' מס' 341/86 בחריגה עד 10% בק.ב. אחורי וצדדיים וכ"כ עד 6% בניה כהקלה. ג) על חלקה 486 בגוש 8267 ברח' בר־כוכבא מס' 2 תכ' מס' 345/86 בחריגה עד 10% בק.ב. צדדיים וכ"כ עד 6% בניה בהקלה. את התכניות הנ"ל ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

י. אלראי,
יו"ר הוועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה קרית־אתא הוגשה בקשה ע"י לוי אסתר וימין, למתן הקלה בגוש 10500 חלקה (68) 157 ברח' א. עשת 75 קרית־אתא. (תיק בנין: 468/62)

מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־5.8%;

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, פקוח על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00;

כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (כדאר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית־אתא, ת.ד. 1 קרית־אתא.

אינג' י. יזרעאלי
מהנדס העיר

טלקס

● צבי ניר — סמנכ"ל לשיווק ב„קליל"

צבי ניר (52), מנהל השיווק של קליל תעשיות בע"מ, מונה לסמנכ"ל לשיווק של החברה. ניר, בעל תואר אקדמאי בכלכלה. עובד בחברה זה 9 שנים וממונה על המכירות בישראל ובחו"ל.

חברת קליל תעשיות בע"מ, יצרנית פרופילי אלומיניום, נוסדה בקריית־מוצקין לפני למעלה מ־35 שנה והיא מעסיקה כ־180 עובדים. החברה יזמה, בשיתוף עם מכון התקנים הישראלי הכנת נוהלי תקן לפרופילי אלומיניום והיתה הראשונה לזכייה בתו השגחה של מכון התקנים הישראלי. היא זכתה בתחרות בינלאומית בארה"ב בנושא תכנון וייצור פרופילי אלומיניום בהשתתפות עשרות מפעלי אלומיניום מכל העולם. השנה זכתה שוב ב־4 כוכבי יופי של התחרות תעשיה יפה בישראל יפה. (שע"ח)

הטור השבועי

הגימלאים יתגייסו נגד הטלת מס על קצבאות הזיקנה

יו"ר הסתדרות הגימלאים א. אברהמוביץ הודיע בישיבת מזכירות הסתדרות הגימלאים על כינוס דחוף של המרכז בו נציגים של סניפי הגימלאים וארגוני הפנסיונרים מכל הארץ כדי לארגן מאבק תקיף נגד כוונות האוצר להכביד את עול המסים על הגימלאים. האם הטלת מס על הגימלאים סמוך לגילויים על משכורות של בכירי הבנקים בא כדי להבליט את הפער התהומי הקיים בחברה בישראל שאל א. אברהמוביץ. נעשה הכל כדי שהגזירה לא תקום. הסתדרות הגימלאים שלחה מברקים לשר האוצר, לשר העבודה והרווחה, למזכ"ל ההסתדרות, ליו"ר סיעת המערך בכנסת וליו"ר השדולה למען הגימלאים בכנסת, בבקשה לפעול למניעת הגזירה.

ישיבת המזכירות – שהתקיימה ביום 16.10.86 מסר היו"ר חח' א. אברהמוביץ דיווח על הנושאים הנמצאים בדיון עם הוועדה המרכזת.

א. הכללת פרק על הסתדרות הגימלאים בחוקת ההסתדרות. קביעת מעמדה וסמכויותיה.
ב. הכנות לקראת ועידת הסתדרות הגימלאים.
ג. תכנון אירועים בחודש דצמבר בכל סניפי הסתדרות הגימלאים לרגל חודש ההסתדרות ו־100 שנה להולדת דוד בן־גוריון. הפעולה נעשית בשתוף עם המרכז לתרבות ומועצות הפועלים.

תקנון הסתדרות הגימלאים – על יסוד הצעת תקנון שהוכנה ע"י הועדה בראשותו של דוד קלדרון הובא לקריאה ראשונה בפני המזכירות. הונפתח דיון שנשמעו הערות. הוחלט להביא דיון חוזר בישיבה הקרובה. בהתאם להצעתו של היו"ר א. אברהמוביץ הוחלט לפעול נגד כל שינוי בחישוב קיצבת הזקנה של הביטוח הלאומי לעומת המקובל בחודשים האחרונים.

בסניפים

במחוז חיפה – התקיימו האירועים הבאים: ב־25.9 ישיבת מזכירות מורחבת בה הורמה כוסית לקראת השנה החדשה והובאה ברכה לחברים ויסבון ושפי בהגיעם לגיל גבורות. ניטעו לכבודם עצים ביער הקרן הקיימת על שם אבא חושי ז"ל. ב־23.9 מועצת המחוז בהשתתפות חח' דב פלג מנהל מח' בטחון סוציאלי שהסביר את הצורך באיחוד קרנות הפנסיה והתיחס להפגנת הגימלאים ב„מקפת" ו„מבטחים". ב־24.9 מועצת תא הוותיקים בהשתתפות יו"ר ותיקי התנועה ירוחם משל ומזכיר המפלגה בחיפה דב גרפונקל. ב־29.9 גימלאי מועצת פועלי חיפה בה ברך מ. ורטמן לקראת השנה החדשה והנחה יו"ר הגימלאים אבא אברהם.

בסניף נוה שאנן ב־21.9 התקיימה ישיבת ועד גימלאי נוה שאנן ונבחרו ועדות; במקום חח' צוקרמן נבחר ליו"ר חח' כץ.

ב־29.9 **כנס רכזי מועדוני הגימלאים** בהשתתפות: מנהל המחלקה לרווחה בעיריה פניני וגמן, מנהל משען יעקב פינגולד, מנהל המחלקה לרווחה במועצת הפועלים שלמה וול. וורר גימלאי „מבטחים" דב ויסבון.

בסניף רוממה ב־1.10 מפגש חגיגי לקראת השנה החדשה בהנחיית אהרן לרנר. סמינר עובדי תעשיית הגומי בארץ בבית הבראה בן דורי.

בסניף קרית טבעון 2 הרצאות של החי לבב יעקב על מאה שנה לבן־גוריון ועו"ד חיים פרוכטר בנושאי דיני נכסים בירושה. חנחה דב גרונברג.

בכל האירועים הנ"ל הרצה יו"ר הגימלאים במחוז חיפה החי יוסף בלושטיין והשתתף החי מרדכי זילברשטיין.

גימלאי „נתיב" במזכירות הפעילה – בישיבת המזכירות הפעילה ביום 7.9 ש.ז. העלו נציגי ארגון פנסיונרים של „נתיב" את הבעיות הקשורות בחישובי הפנסיה שלהם ורצונם לעבור לשיטה של חישוב הפנסיה לפי המדד המלא בתנאים מסוימים. את עמדתם הציגו החי ברומברג, גולדמן, זילבר, פיירמן, בנימיני ושוורץ. החי אוריאל אברהמוביץ ואורי אלפרט הודיעו כי הסתדרות הגימלאים מוכנה לתמוך בתביעותיהם בהתאם לתנאים שיועבדו בועדה המצומצמת שתתכנס בימים הקרובים.

כנס רכזי המכללות התקיים ב־8 באוקטובר ש.ז. בסדר היום לקראת פתיחת שנת הלימודים הנחה החי שמעון אביזמר, יו"ר המח' לתרבות וחברה, את הבעיות העלה החי יעקב כהן רכז המכללות. בדיון השתתפו הח"ח: לילית דרורי, מקרית מוצקין, לובה כהן מפ"ת, עמנואל אחרוני מחולון, בלינה בן־בסט מבית חנן, אסתר שפירא מכפר ויתקין, אריה לוין מבאר־שבע, מרדכי זילברשטיין מחיפה, מאיר בונה מנתניה, חלח רביב־הנדלר מירושלים, ומנהל המח' דוד עזרא.

על הכרת בכרטיס הסתדרות הגימלאים ע"י עירית ת"א יפו – ב־24 באוגוסט ש.ז. פנה החי דב בן מאיר יו"ר סיעת המערך בעיריה לראש העיריה מר שלמה להט והציג לפניו את בקשת הסתדרות הגימלאים לפעול להכרת העיריה בכרטיס החי שלהם, כפי שהוא מוכר בכל העיריות בישראל ובעולם. מכתב דומה הפנה החי תדי קאופמן מזכיר מועצת הפועלים בעיר, לראש העיר מר שלמה להט. לצערנו טרם נתקבלה תשובת העיריה.

ב־28 בספטמבר ש.ז. התקיים יום עיון לגימלאים אקדמאיים בבית הספר לפעילי ההסתדרות הנחה החי אברהם שניר, את ברכת המרכז לתרבות וחנוך הביא החי יעקב כהן. יו"ר הסתדרות הגימלאים החי א. אברהמוביץ. הרצה בנושא יעדים ואתגרים בהסתדרות הגימלאים. החי שמעון אביזמר הרצה בנושא גורמי המתיחות בחברה הישראלית. בדיון השתתפו הח"ח גניה לב. אברהם פונאר. שלמה ורלינסקי, מור ליפמן, יעקב שופט, יצחק רייסר, ד"ר י. רנדור, צבי ורשבסקי, ד"ר אפשטיין, צבי טבת, ד"ר ראיל מנשה, גניה כץ.

מרכז הסתדרות הגימלאים מברך את החי יצחק קזמן חבר המזכירות הפעילה בהגיעו לגבורות מאחלים לו בריאות ואורך ימים המשך פעילות ותרומה לקידום ענייני הגימלאים.

מרכז הסתדרות הגימלאים מברך את החי אליעזר אברמוביץ מנהל החשבונות של המרכז בהגיעו לגבורות מאחלים לו בריאות ואורך ימים.

תובע ביקש לזכות נאשם ברצח שהיה עצור יותר משנה

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

בצעד יוצא דופן ביקש אתמול התובע בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע לזכות מאשמה את זרביאל (זוריק) דוידוב, שהיה עצור במשך למעלה משנה, במהלכה הואשם ברצח סימה אבשלומוב בראשית אוקטובר אשתקד.

סימה אבשלומוב נמצא בשכונה יא' בבאר־שבא לפני למעלה משנה כשגופתו מרוטשת ממכות סכין וגרזן. עשרות חשודים, כולם בני העדה הקאווקזית, נעצרו כחשודים ברצח ושוחררו כעבור מספר שבועות. נגד שניים מהם, גד פניבלוב וזוריק דוידוב, הוגשו כתבי אישום.

לידי המשטרה הגיע מידע, לפיו, לאחר סכסוך במשחק קלפים, ירה הנרצח מספר יריות לעבר פניבלוב. המשטרה סברה כי הרצח בא כנקמה על היריות, וכי פניבלוב, שהיה חולה סרטן, שלח את דוידוב, הנשוי לבת אחיו, לבצע את הרצח.

בידי המשטרה היו הוכחות חותכות לכאורה נגד דוידוב. הוא היה פצוע בידיו ובמצחו, על כובע הגרב, שנמצא סמוך לגופה, נמצאו שערות תואמות לשיער ראשו וגם סימני עקבות נעליו דמו לאלה שנמצאו סמוך לגופה. בשיחה שהוקלטה בין שני החשודים נשמע פניבלוב כשהוא אומר לדוידוב „אם תפתח את זה — נאכל אותה".

סניגורו של דוידוב, עו"ד יעקב גסר, הצליח להפריך את כל הראיות שהוצגו נגד הנאשם. הוא הוכיח כי העקבות יכלו להיות גם של נעל אחרת, כי בדיקת השערות לא היתה אמינה וכי הפצעים לא יכלו להיגרם במהלך מאבק. גם המלים „נאכל אותה", כך הסתבר, הוקלטו במהלך ארוחה, והתייחסו למזון.

אתמול לאחר למעלה משנה בה היה עצור, שוחרר זוריק דוידוב לביתו.מאשי

„היהדות אינה מתבטאת רק בחבישת כיפה"

אמר השופט בעוצרו תלמיד ישיבה בן 15 החשוד בדקירה

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

„כל מה שאני יכול לקוות הוא, שהחשוד יהרהר במהלך מעצרו לא רק בסימנים החיצוניים של היהדות, כגון הכיפה הסרוגה שהוא חובש על ראשו, אלא בעומק האמיתי של השקפת העולם היהודית" — כך אמר אתמול שופט השלום בבאר־שבע, יצחק זלצמן, בהאריכו את מעצרו של תלמיד ישיבה בן 15 החשוד בדקירה.

סניגורו של החשוד אמר, כי שני הנערים התקוטטו, ואז הלך החשוד לביתו ו„במשך שעתיים חשב איך יתגונן בפני הקורבן. הוא לקח סכין ושם בגרב". כשיצא החשוד מביתו חיכו לו הנער בן ה־17 וחבריו והתגרו בו, לדברי הסניגור. החשוד הזהיר אותם שלא להתקרב אליו, ומשהתקרבו הוציא את סכינו ודקר את בן ה־17 בגבו.

הסניגור ביקש לשחרר את החשוד, ש„הבין את חומרת מעשהו" ולהמלצתו זו הצטרפה גם קצינת המבחן שאמרה, כי אין לנער כל עבר פלילי וכי היא בטוחה שלא יחזור על מעשהו.

השופט מתח ביקורת חריפה על הסניגור ועל קצינת המבחן ואמר, כי לו היו נימוקיהם ניתנים בשבועה, היה בהם כדי להרשיע את הנער בנסיון רצח בכוונה תחילה, משום שברור כי הנער תיכנן את מעשיהו מראש ולצורך כך הכין את הסכין. „אני מתפלא שחשוד זה מצא לעצמו סניגור בדמות „קצינת מבחן", אמר השופט.

השופט הורה לעצור את הנער לשלושה ימים ולהביאו בפני שופט חוקר באומרו: „בית־משפט זה לא יבצע את תפקידו ויהיה מנותק לחלוטין מהאירועים במדינה, אם לא יקח בחשבון את המקרים של שימוש בסכין שהלכו והתרבו בזמן האחרון. הדבר חמור במיוחד כאשר עבירה זו מבוצעת בידי נער הלומד בישיבה ומתיימר להיות דתי, ושוכח שהמצווה הראשונה שהיהדות מצווה עליה, שדוחה אפילו שבת, היא שמירת חיי אדם".

נפתח משפטו של מנכ"ל מרכז הירידים לשעבר

בהיעדרו של מי שהיה מנכ"ל מרכז הירידים בתל־אביב, יעקב בר־גרא בן 63, ובנוכחותו של העתונאי בן־ציון ציטרין בן 30, נפתח אתמול בבית־משפט השלום בתל־אביב המשפט ששניהם קשורים בו.

יעקב בר־גרא מואשם במירמה ובהפרת אימונים בכך שנתן לציטרין כרטיס טיסה ללא תשלום, כדי שירכך את הפירסומים נגדו ב„העולם הזה".

המשך המשפט נידחה.

בפני השופט אליעזר כהן טענה התביעה בין היתר, כי ב־12 בינואר 83 ובשבוע לאחר מכן, כתב העתונאי בן־ציון ציטרין כתבות־תחקיר ב„העולם הזה". לדברי כתב־האישום, הכילו הכתבות דברי ביקורת על פעילותו של יעקב בר־גרא, שהיה אז מנכ"ל מרכז הירידים כתל־אביב, וכר־גרא פנה לציטרין והתלונן על הכתבות המגמתיות נגדו.

הם המשיכו להיפגש וכשנודע לבר־גרא שמבקר עיריית תל־אביב עומד לפרסם דו"ח ביקורת על פעולות מרכז הירידים, ביקש לשמוע את דעתו של ציטרין בעניין זה. לפי כתב־האישום סיפר ציטרין לבר־גרא שהוא רוצה לנסוע לאנגליה. בר־גרא הסדיר את העניין באמצעות חברת נסיעות וציטרין קיבל ללא תשלום כרטיס בשווי 249 דולר, נסע וחזר.

התביעה טוענת, כי כאשר נחקר בר־גרא במשטרה על פעולותיו במרכז הירידים, התברר שהתשלום בעד הכרטיס לא הועבר לתעודתו.

התובע במשפט זה, עורך־הדין אמנון רווה, האשים את בר־גרא במירמה והפרת אימונים, בכך שנתן כרטיס טיסה לציטרין כדי שירכך את כתבותיו ב„העולם הזה". (עתים)

גוראל: נעשה סוף בדרך דמוקרטית להאשמות העתונות

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, תקף אתמול בחריפות את חברת מועצת העיר, יהודית נאות, ואת העיתונות, המפרסמת, לדבריו, האשמות ללא בדיקה ממשית. „אנחנו נעשה לזה סוף בדרך דמוקרטית. לא ייתכן שנבחרי ציבור יהיו חשופים להאשמות בלי יכולת להתגונן", אמר גוראל.

לדברי ראש העיר, עוסקת חברת מועצת העיר יהודית נאות בטירפוד כל נסיון של העיריה להקים פרוייקטים בעיר, וטורחת לברוק את העובדות רק לאחר שהוא פונה לעתונות.

„כל הפירסומים כאילו יש ביני לבין מפקד המשטרה חבית יחסים מיוחדים הם שטויות. היחסים בינינו אינם שונים מהיחסים ביני לבין כל ממלא תפקיד ציבורי בעיר. המשטרה ביקשה לבצע שתי חריגות בניה מקוטלות בבית השוטר החדש שיוקם בעיר, היא ביקשה להשתמש במקלט גם למטרות אחרות והיא הגישה בקשה לחריגה בנושא חניה". אמר ראש העיר והוסיף, כי לא ניתנו למשטרה כל הטבות מיוחדות.

גוראל תקף גם את העיתונים היומיים המתפתים לפרסם את הידיעות „חסרות השחר".

כתבנו מציין, כי מפקד מרחב חיפה, תנ"צ יעקב חביב, אמר כבר, כי הוא מעדיף להעביר חקירות משטרתיות הנוגעות לגופים עירוניים מרחב חיפה ליחידות אחרות במשטרה, כדי לא להעמיד שוטרים בסיתוי גופים אלה ללא משוא פנים.

בפלילים

בר־לב השתתף בפשיטה על סוחרי סמים בשרון

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

כוחות גדולים של משטרה, משמר הגבול ומתנדבי המשמר האזרחי של מרחב השרון בליווי בשר־המשטרה, חיים בר־לב, פשטו אור לאתמול על בתיהם של 22 חשודים בסחר בסמים בכפר־סבא והוד־השרון, ביניהם 3 נשים, ועצרו אותם.

שר־המשטרה השתתף במעצרו של החשוד הראשון כשהוא מצוייד בצו חיפוש ואמר, כי המשטרה מייחסת חשיבות רבה לביעור נגע הסמים באיזור.

המיבצע התאפשר לאחר שסוכן סמוי של משטרת מרחב השרון פעל במשך החודשיים האחרונים בקרב סוחרי הסמים סחר ואסף נגדם מספיק ראיות.

החשודים שנעצרו נחשבים ל„לווייתני סמים" באיזור השרון. כוחות המשטרה שפשטו על בתיהם תודרכו על־ידי מפקד מרחב השרון, ניצב־משנה ניסים מעוז, שגם פיקד על המיבצע.

זו הפשיטה הרביעית במספר שביצעה המשטרה במחוז המרכז בארבעת החודשים האחרונים.

„מפעל חדשני" לסמים מסוכנים נחשף בת"א

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

„מפעל חדשני" לסמים מסוכנים, שהפיק פיסטוק חלבי וגרעיני דלעת ממולאים בחשיש, נחשף בצפון ת"א.

צוות מפלג הבילוש המשטרתי של היחידה המרכזית פשט אתמול על ה„מפעל", הממוקם בדירה ברחוב שלונסקי, ועצר את בעל הדירה.

בחיפוש שערך הצוות בדירה נמצאו מאזניים לשקילת סמים, סכין לחיתוך, אריזות סמים ו־1000 דולר במזומן.

במכונית מסוג „קונטסה 1300", השייכת לבעל הדירה בן ה־27, שחונתה כגרוטאה בחניון הבניין, מצא הצוות לתדהמתו חצי קילוגרם גרעיני פיסטוק חלבי ממולאים בחשיש, חצי גרם גרעיני דלעת ממולאים בחשיש, 6 סוליות חשיש, 5 חתיכות חשיש גדולות הנקראות רבעים, 15 בקבוקי ארולן, זרעי מריחואנה ומריחואנה וקופסת „טיים" ובה 100 סיגריות חשיש. על עטיפות החשיש הוטבעו פסוקים בהודעה בערבית כגון „בשם אלוהים הרחמן והרחום", „אלוהים עומד לצד הסבלנים" ו„האל העצום צודק".

בעל הדירה שנעצר יובא היום לפני שופט להארכת מעצרו.

בני 14 חשודים בפריצות למוסדות חינוך

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

ארבעה תלמידים בני 14 נעצרו כחשודים בעשרות התפרצויות לבתי־ספר וגני־ילדים בתקופת החופש הגדול. הנערים שנתפסו שיתפו פעולה עם החוקרים ומרבית הרכוש הגנוב נתפס.

הנערים חשודים גם בהלישת ביום כלים ואנטנות מכל רכב בהרצליה. בניקובות המסתור ובבתיהם של הנערים נתפסו כלי עבודה, כלי נגינה, כדורי־רגל, פוחלצי חיות, גולגלות וחלקי שלד שנגנבו כנראה מחדרי טבע. עזרי ציור וכפרים רבים.

הפרשה נחשפה באקראי כאשר ניידת סיור עצרה את אחד הנערים שרכב על אופניים בצורה ובנסיבות חשודות. בסיפורו של הנער נתגלו סתירות רבות עד שנשבר בחקירתו והחל משתף פעולה. הנערים נעצרו ואחר כהם שוחררו בנסיבות רפואיות.

נאשם באונס בת אחיו בת ה־12

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

כתב־אישום הוגש אתמול בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע, נגד גבר בן 30, המואשם באונס אחייניתו בת ה־12 בעת שהתגורר בבית אחיו באשקלון.

בכתב־האישום נאמר, כי הנאשם בעל שלא כדין, תוך שימוש בכוח, את הילדה בת ה־12. לאחר מכן איים עליה, כי אם תספר לאביה על מה שהתרחש — ירצח אותה ואת אביה. האיש מואשם באינוס ובהדחה בחקירה.

האיש, עולה חדש ממרוקו, התגורר זה שבעה חודשים בבית אחיו. אתמול אמר בבית־המשפט: „רק נישקתי את הילדה והלכתי לישון".

השופט אליהו גלסנר הורה לעצור את הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

5 אמבולנסים של מד"א חובלו בראשון־לציון

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

אלמוני חיבל אתמול בשעות הצהרים באמבולנסים של תחנת מד"א בראשון־לציון.

סמוך לשעה 3 גילו עוברי התחנה כי מגלגלי חמישה אמבולנסים שחנו בסככה שבחצר התחנה הוצא האוויר לאחר שנתכו במכשיר חד. בין האמבולנסים שחובלו גם שניים המשמשים כתחנת עזרת ראשונה ניידת למקרים של פיגועים המוניים או נחיתות חירום בנמל התעופה.

מחקירה ראשונית של המשטרה נראה כי אין זה אירוע חבלני וייתכן שהחבלה נעשתה על רקע של נקמה.

המשטרה ממשיכה בחקירה.

בעל חברת גבייה חשוד בגניבת הכספים שגבה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

בעל חברה לגביית צ'קים וחובות נעצר על־ידי המשטרה כחשוד בגניבת כספים שגבה עבור לקוחותיו.

בעל החברה, עדי קנרה בן 39 מקריית־מוצקין, חשוד בגניבת כספים יחד עם אדם נוסף בארבעה מקרים שונים הנחקרים בתחנות המשטרה זבולון ועכו.

באו־כוח המשטרה, רס"ב חיים שרון, טען בבית־המשפט, כי מדובר בגניבת כספים בידי מורשה והחשוד הפך את מעשיו לשיטה יחד עם שותפו. לדבריו, החקירה נמצאת בעיצומה ויש לחקור עדים נוספים.

השופט כמאל חיר הורה לעצור ל־5 ימים לחקירה.